ޔައުމިއްޔާ ނަންބަރު: 14/1/2024

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޔައުމިއްޔާ

2024 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 14 ވަނަ ޖަލްސާ

٨ رَمَضَان ١٤٤٥

18 މާރިޗު 2024

(ހޯމަ ދުވަސް)

ޖަލްސާ ފެށުނު ގަޑި: 10:39

ޖަލްސާ ނިމުނު ގަޑި: 13:57

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސް، އަޙްމަދު ސަލީމް)

2024 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ 14 ވަނަ ޖަލްސާ

18 މާރިޗު 2024 (ހޯމަ ދުވަސް)

---

1. ހަމްދު ޞަލަވާތް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرّحمن الرّحيم، الحمد لله والصّلاة والسّلام على رسول الله وعلى آله وصحبه ومن والاه. މަޖިލިސް ފެށުން.

2. ޖަލްސާގެ ހާޒިރީ އިޢުލާން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދަކީ 18 މާރިޗު 2024 ވީ ހޯމަ ދުވަސް. 1445 ވަނަ އަހަރުގެ ރަމަޟާން މަހުގެ 8 ވަނަ ދުވަސް. މިއީ ފަސްބަދުރުވަ ނަކަތުން 7. އަޅުގަނޑުމެން އިށީނދެ މިތިބީ، 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ ސާދަވަނަ ޖަލްސާގައި. މިއަދުގެ ހާޒިރީ؛ އާދެ! މިއަދުގެ ޖަލްސާގައި 23 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އެބަ ބައިވެރިވެވަޑައިގަންނަވާ. ސަލާމުގައި 5 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން، ރަސްމީ ދަތުރުފުޅުތަކުގައި 4 އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު އެބަ އުޅުއްވާ.

3. ދުވަހުގެ އެޖެންޑާ އިޢުލާންކުރުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ އެޖެންޑާއަކީ، އެޖެންޑާ ނަންބަރު އޖ/14/1/2024.

4. މަޖިލީހަށް ތަޢާރަފުކުރަންޖެހޭ ބިލާއި ގަރާރު

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަޖިލީހަށް ތަޢާރަފުކުރަންޖެހޭ ބިލާއި ގަރާރު.

{4.1}- ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އީވާ ޢަބްދުﷲ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވުން. ނުކުޅެދުންތެރިކަން ހުރެގެން އާންމު ހާލަތަކަށް ވުރެ ނިކަމެތިކަން ލިބިފައިވާ އަންހެނުންނަށް ދޭންޖެހޭ ރައްކާތެރިކަމާއި އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުމަށް ގޮވައިލާ ހުށަހަޅާ ގަރާރުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އަޅުގަނޑު އިއްވަން.

{4.2}- ހޮޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒަކީ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވުން. ގާނޫނު ނަންބަރު 8/2008 (އިޖުތިމާޢީ ސަލާމަތުގެ ގާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އަޅުގަނޑު އިއްވަން.

{4.3}- ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އީވާ ޢަބްދުﷲ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން؛ ދައުލަތުގެ ދަރަނި ބޮޑުވެއްޖެމަން ސަރުކާރުން ކުރަމުންދާ މަސައްކަތް އިތުރަށް ހަރުދަނާކުރުމަށް ގޮވައިލާ ހުށަހަޅާ ގަރާރުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އަޅުގަނޑު އިއްވަން.

6. ސުވާލު

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެޖެންޑާގައި ދެން އޮތީ، ވަޒީރުންނާ ސުވާލުކުރުން.

{6.1}- އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޒް، މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. ޢަބްދުﷲ ޚަލީލާ ކުރައްވާ ސުވާލު. މިނިސްޓަރ، ޑރ. ޚަލީލަށް އަޅުގަނޑު މަޖިލީހުގެ ފަރާތުން މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. ސުވާލުކުރެއްވުމަށް އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން.

އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިފާޒް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި ސުވާލަކީ އަޅުގަނޑު، 29 ނޮވެންބަރު 2023ގައި ވަޒީރަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ސުވާލެއް. ސުވާލު؛ ހދ. އަތޮޅު ހޮސްޕިޓަލުގައި އިމާރާތްކުރުމަށް ސަރުކާރުން ނިންމައި އިއުލާންކޮށްފައިވާ [illegible] ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ މަސައްކަތް ފަރާތަކާ ހަވާލުކުރެވޭނީ ކިހާއިރަކު؟ އަދި މި މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް ރާވާފައިވާ ގޮތަކީ ކޮބައިތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ކުރެއްވި ސުވާލަށް މިނިސްޓަރ ޖަވާބުދެއްވުމަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން. މިނިސްޓަރަށް މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ޖަވާބުދެއްވުމަށް ހަތް މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު ލިބިވަޑައިގަންނަވާނެ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެންމެއަކު މެންބަރު ކުރެއްވި ސުވާލުގެ ޖަވާބުގައި ދަންނަވައިލަން؛ މޮޅަދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒު ވަނީ ބިޑުކުރެވިފަ. އަދި އިވެލުއޭޝަން މަރުޙަލާ ވެސް ވަނީ މިހާރު ނިމިފަ. އެހެންނަމަވެސް، މި އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ފައިސާ ނެތުމާ އެކުގައި އެ ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ ގޮތް އަދި ވަނީ އަޅުގަނޑުމެން ހޯދަމުން. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު ބަޖެޓުކުރެވިފައި އޮތް މިންވަރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ހެދި އެސެސްމަންޓުން ވެސް އެނގޭ، އެ މަރުކަޒުގައި ޖާގައިގެ ދަތިކަން އެބަ ހުރިކަން. އެހެންވީމާ، ޖާގައިގެ ތަނަވަސްކަން ގެނެސްދޭންޖެހޭކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ. އެހެންވީމާ، ޖާގަ ތަނަވަސްކޮށްދިނުމާއި ޚިދުމަތް ތަރައްޤީކުރުމުގެ ބިޔަ ހަރަކާތް މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދާނަން ވާނެ ދަންނަވަމުން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ ދެންމެ އެ ދެއްވި ޖަވާބާ ގުޅިގެން ނަގާ މިއަދުގެ ސުވާލާ ގުޅިގެން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިތުރު ސުވާލު ކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އަރުވައިފިން. އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދު ބުނާ ގޮތުން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ސުވާލުކުރެއްވުމަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާނީ 45 ސިކުންތު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވައިލަން. އާދެ! ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު މި އަރުވަނީ، މިއަދުގެ ސުވާލު ހުށަހެޅުއްވި، އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.

އިހަވަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝިޔާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު؛ އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވޭ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އެނގޭ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މަސްއޫލިއްޔަތު ހިންގާއިރުގައި ބަޖެޓުގައި އޮންނަ ފިޔަވަޅުތައް ބަލައިގެން މަސްއޫލިއްޔަތު އޮފީސްތަކުގެ ކަންކަން ސަރުކާރަކުން ނުހިނގާ. ސަރުކާރުން ބަދަލުވީ އޮފީސް ނަމަ، އެ މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރިއަށްގެންދަން. އަދި މިހާރު މި ސަރުކާރުން ވެސް، ބަޖެޓުގައި އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް ފައިސާ ނެތި މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރިއަށްގެންދަން ދަތިކަމު އެބަހުރޭ. މޮޅަދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިއުމަށްވެސް، ބަޖެޓުގައި އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް

ފައިސާ ޖަމާކުރި ނޯޓް ކަމަށް ބުނެ ނުގެންދެވޭނީ، ބަޖެޓުގައި މުއްދަތު، ސަރުކާރުގެ ޕްރިއޮރިޓީގައި އުޅޭނީއެ ފަހަރެއް، ނޫނީ ރަށުގެ އާބާދީ ކުޑަވުމުގެ ސަބަބުން އިސްކަންދީގެން މިންވަރު ކުޑައީތޯ؟ އަޅުގަނޑު އެކަން ސާފުކޮށްލަން ބޭނުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޚިދުމަތްދިނުމުގައި އާބާދީއެއް ކުޑައެއްބޮޑަކަން އަޅުގަނޑުމެން ނުބަލަން. އަޅުގަނޑު ބަލަނީ، ކޮންމެ ރަށެއްގައި ވެސް ދިރިއުޅޭ އެންމެ ރައްޔިތަކު އުޅެނަސް ދިވެހި ރައްޔިތެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލަނީ. ބަލައިގެން ޚިދުމަތްތައް ތަރުތީބުކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރިއަށްގެންދަނީ. ބަޖެޓުގައި އިތުރުކުރެވޭ ކުރުމުގެ މަސައްކަތަކީ ވިޔަސްވެސް، ބަޔައި ފަހަރަށް އެއީ ކުރާނެ ކަމެއް. އެ މަސައްކަތްތަކީ ވެސް ކުރާނެ މަސައްކަތަކީ އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ކުރިއަށްގެންދަނީ. އެހެންވީމަ ދެންމެއަކު އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާހެން، ތަރައްޤީގައި ރަނގަޅަށް އިތުރުކުރާނަން، އަދި އާގެއިތުރުން ޚިދުމަތް ހަރުދަނާކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދާނަން ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، އެކުވެރިން އިޝާރާތްކުރައްވާފިއްޔާ ކުރިަށްގެންދާނަން. ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު.

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު! ވަޒީރުގެ ސަމާލުކަމަށް އަޅުގަނޑު ގެނެސްދޭން އިނގޭތޯ، މި ސަރުކާރުން އަޅުގަނޑުގެ ދާއިރާގެ އެއް ރަށް ކަމަށް ވާ ކުނބުރުދޫ މިއަދު ހަމަ ސާފު ވަޑައިގެން ވަޒީރު، އިނގޭތޯ، މިނިސްޓަރގެ ސަމާލުކަމަށް އަޅުގަނޑު ގެނެސްދޭން ސަމާލުކަމަށް ގެނެސްދިނީ. ސާފު މީހުން އެއް ރަށަކަށް ކަނޑައެޅިފަ ހިނގާފާ ވަޒީރު. ވަޒީރުގެ ސަމާލުކަމަށް މި ގެނެސްދެނީ. ކުނބުރުދޫ ސާފު މީހުން ވަޑައިގަތުން މި ސަރުކާރުން. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ސަބްޖެކްޓަކީ 2023ގައި އޭގެ ސަރުކާރުން، އޭގެ ސަރުކާރުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެބަ، ކުނބުރުދޫގެ ހޮސްޕިޓަލް ސާފުކުރުމަށް ދޭތެރެއިން ބައިވެރިވާން ސިޓީ، އެ ރަށުގެ ހުރިހާ ސަރަޙައްދު ގޮވާލާފާ. މި ވަގުތު ހިނގާ ކަމަކީ ސާފުކުރެވޭތޯ. ދުރަށް ފެށި ކަމާ މިހާރު ވީ ކަމެއް ތަފާތު ނުވާތީ މި ސިޓީގެ

ޗީފްއް ޖޯސް އާ ރަށުގެ ހެލްތު ސެންޓަރަށް އަންގާފައިވަނީ، ސައުވީސް ގަޑިއިރަށް ބަދަލުކުރާނެ ކަމަށް. އެއީ ކިހިނެއް ހިނގާފައިވާ ކަމެއްތޯ؟ އެ ކީއްވެގެންތޯ ސައުވީސް ގަޑިއިރަށް ބަދަލުނުކުރެވެނީ؟ ސާފުކޮށްދެއްވުން އެދެން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތް، ޑރ. ޢަބްދުﷲ ނާޒިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދަންނަވާލަން މި ސުވާލުކުރައްވާފައިވާ ނޫން ބައެއް އެހެން ރަށްރަށުގައިވެސް ވަނީ ސައުވީސް ގަޑިއިރަށް ބަދަލުކުރެވިގެންގޮސްފަ. ސައުވީސް ގަޑިއިރަށް ބަދަލުކުރުމާ އެއްކޮށް ބައެއް ޚިދުމަތްތަކަށް ބަދަލުކުރަމުން އެބަ އާދޭ. އަދި ގާއިމުކުރުން، މުވައްޒަފުން ވެސް އިތުރުކުރަން ހަމަ ޖެހޭ، އޮންނަގޮތުގައި ޝިފްޓް ސިސްޓަމުގެ ވަގުތު. އެހެންނަމަވެސް، ކުއްލިއަކަށް އެހެން އަންނަ ބަޖެޓުގައި ހިމެނިފައި ނުވާ. އެގޮތަށް ސައުވީސް ގަޑިއިރަށް، ނޫނިއްޔާ ސޯޅަ ގަޑިއިރަށް؛ އަށް ގަޑިއިރުން ސޯޅަ ގަޑިއިރަށް ބަދަލުކޮށްފައި ހުރި ރަށްރަށް އަތޮޅުތެރެއިން ތަރުތީބުކުރުމުގެ މަސައްކަތް އެބަ ގެންދަން. ކުއްލިއަކަށް އިތުރުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް އެބަ ގެންދަން. އެހެންވީމާ، އެ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

މަކުނުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރާޒީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ސައުވީސް ގަޑިއިރަށް ބަދަލުކުރަން ކުރީގެ ސަރުކާރުން ވަނީ ޢިއުލާނުކޮށްފަ އެ ރަށަށް، ސިއްޙީ މަރުކަޒަށް ސައުވީސް ގަޑިއިރަށް ބަދަލުކުރަން. އެކަމަކު މި ސަރުކާރުން ދެން ވަނީ އަށްގަޑިއަށް، ބަދަލުކުރަނީކަން ކަމުގައި. އެއީ ކިހިނެއްތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު؛ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، މިނިސްޓަރ އިތުރަށް އެ ސާފުކޮށްދެއްވަން ބޭނުންފުޅުވާ ކަމުގައި ވަނީ ނަމަ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިނިސްޓްރީއަކުން، މި ސަރުކާރަކުން ނާންގާނެ އެގޮތަށް ބަދަލުކޮށްފައި އޮތް އެއްވެސް މަގެއް ބަދަލުކޮށްފައި އޮތް ކަމަކު. އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ މި ކަންބޮޑުވުން އަޅުގަނޑު ބަލާނަން ވާހަކަ ދަންނަވަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ ޝަފީޤު.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ވިލިމާލޭގެ އިމާރާތްކުރުމަށް ނިންމަވާފައިވާ ތިރީސް އެނދުގެ ހޮސްޕިޓަލް ބަޔަކާ ހަވާލުކޮށްފައިވަނީ، ވަރަށް ގިނަ ދުވަސްތަކެއް ވެއްޖެ. އަމަލީ މަސައްކަތެއް އަދިވެސް ނުފެށޭ. އަމަލީ މަސައްކަތް ފެށުން ލަސްވެގެންދަނީ ކީއްވެގެންތޯ؟ އަމަލީ މަސައްކަތް ފެށޭނީ ކޮންއިރަކުންތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ވިލިމާލޭ ޞިއްޙީ މަރުކަޒުގެ؛ މި ވިދާޅުވެވިން ވިލިމާލޭގައި ތިރީސް އެނދުގެ ހޮސްޕިޓަލެއް ބިނާކުރުމަށް ޖަގައި ވަނީ މިދިޔަ ސަރުކާރުން ކަނޑައަޅާފަ. ފަންޑިންގ ޕޫލުގައި ހޯދުމަށް ބަޔަކާ މަސައްކަތްކޮށްދެއްވާފައި ވަނީ ކުވައިތު ފަންޑުގެ ދުރުވެރިކަން. އެހެންނަމަވެސް، އޭރުގައި ދިމާވި ބައެއް ސަބަބުތަކާ ހުރެ ފަންޑިންގ ވަނީ ހުއްޓިގެންގޮސްފަ. ދެން ސަރުކާރުގެ ވަރަށް ފުރަތަމައިގައި އެ ޕްރޮޖެކްޓްގެ މަސައްކަތްތަކަށް ދިޔައީ ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުން ކުރިއަށްގެންދާ ގޮތަށް ހަމަޖެހިފައި އޮތް ކަމުގައި ވިޔަސް ވެސް، އެކަށީގެންވާ މިންވަރަށް މި އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ފައިސާ ހިމަނާފައިނުވާކަން އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރަން. އެބަ މަސައްކަތްކުރަމުން

ގެންދަން. އެހެންނަމަވެސް، ކުޑަކުއްޖާ ފަންޑުގެ އެ ފައިސާ، އެ ފަންޑިންގެ އަނބުރާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހޯދޭތޯ އެބަ މަސައްކަތްކުރަން. ނޫނިއްޔާ އެހެން ސޯސަރުކާރުން މުދުވެރިޔާކަން ވިޔަސް ވެސް އެ ޕްރޮޖެކްޓުތަކަށް ކުރިއަށްގެންދެވޭތޯ އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކޮށް އެބަ ކުރަން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ދާންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަމްދޫނު ޢަބްދުﷲ.

ދާންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަމްދޫނު ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކޮންމެ ސިޔާސީ މަރުކަޒުގެ ޖާގަ އިތުރުކުރުމާއި އަދި ހޮސްޕިޓަލްގެ މަސައްކަތް ކިޔަވާދޭ ފުރިހަމަކުރުމާއި، އަދި މާލޭގަ، ނިޔަލަނބަދުރުގައި ކުރި ސަރުކާރުން ތަރައްޤީކުރަމުން އައި ހޮސްޕިޓަލްގެ ޖުމްލަ ކިޔަވާދޭ ފުރުޞަތުވެސް، ހަމަ އެއްފަދައިން ކޮންމެ ވެސް ބޮޑެތި ބަދަލުތައް ޑޭކެއާ ސެންޓަރުގެ ބައިވެރިވުމާއި އެ ދޮރުތަކަށް ބަލިމީހުން ބެލުމަށް ވަގުތު ފެށޭ އެ ތަންތަނަށް އެއްކޮށް ނަމޫ، އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު މަޖިލީހުގައި ފިޔަވަޅު އެއް ބޮޑެތި އަދި ހުސްވެފައިވާ މި ހުރިހާ އެއްކޮށް ގޮތްތަކުގައި އެބަ ހުރި. އެކަމަކު ކޮންމެ ފަހަރަކު ފިޔަވަޅު ބަލާ ބަޔަކު މިހާރު އަދި ހުސްފެށުމުގެ އެ ދާއިރާ އެ ހޮސްޕިޓަލް ދޫކޮށްލާ ގޮތަށް އަޅުގަނޑު އެއްވުމީ. މި ހަމަޖެހޭ ނިޔުގެ ކުރިން އެ ދާއިރާ ފިޔަވަޅު ބޮޑު ހަމައެކަނި ފަށައިފިނޫންތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތް، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޝުކުރިއްޔާ މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ޝުކުރިއްޔާ! ޖާގައިގެ ދަތިކަން މި ވިދާޅުވުން ހަމަ ބައެއް ދަތިތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފަރަގަދުކުރޭ. އޭގެތެރޭގައި މާލޭގައި ވެސް އެހެންވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފަރުވާދެވޭ ތަނަށް. އެހެންވީމާ، އިމަރޖެންސީއާއި ހަމަކުރުމަށް ބަލައި އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރާ މިއާއި ވެސް ޖެހިއްޖެކަމަށްވަންޏާ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވަން. އެއީ ހަމައެކަނި މާލެސިޓީއަށް ބާރުއަޅާފައެއް ނޫން. މި ދަންނަވާ، ކޮންމެއަކު ހަމައެކަނި ބާރުއަޅާފައެއް ނޫން އަޅުގަނޑުމެން އެކަން މި ކުރަނީ. ރާއްޖޭގައި މިހާރު ޖާގައިގެ ދަތިކަން ހުރި ހަމަ ހުރިހާ ތަނަކަށް ވެސް ބޭނުންކުރެވޭ ޕްރައިވެޓް ސެކްޓަރުގެ މަސައްކަތްތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް އެބަ

ގެންދަން. އެއާއެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަވައިލަން؛ ދެންމެ ފާހަގަކުރެއްވި ބަޔެއް ކަންކަމުގައި ފެބްރުއަރީގެ ހިދުމަތުގެ ވާހަކަ ގެންދެއަކު ވިދާޅުވެއްޖެ. އަޅުގަނޑުމެން މި ގެންދަނީ، ރާއްޖޭގެ މީހުން ދިރިއުޅޭ ހުރިހާ ރަށްރަށުގައި، މިހާރު ފެބްރުއަރީގެ ހިދުމަތް ނުލިބޭ ހުރިހާ ރަށްރަށުގައި އެ ހިދުމަތް އިމަޖެންސީ ހާލަތްތަކުގައި ބޭނުންކުރެވޭ މިންވަރަށް ފެށުމުގެ ތައްޔާރީތައް ވަމުން. އޭގެތެރިއިން ބަޔެއް އާލާތްތައް މިހާރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަނީ ޕްރޮކިއުއަރކުރެވިފަ. އަދިނަމަވެސް، ފުރުޞަތު ޕްރޮކިއުމަންޓުތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފުރިހަމައަށް ވާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ބަޔެއް ކަންކަމުގައި މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަނީ އެ ހިދުމަތް ފުރަތަމަ ވެސް ގެންދެވޭ. އެހެންވީމާ، އިމަޖެންސީ ހާލަތުގައި ހިދުމަތް ޕްރޮކިއުމަންޓުގެ ބަލައި ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން ވަގުތުން ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ކުމުންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލްޣަނީ އަބްދުލްމަޖީދު. ދާންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ދާންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު އަބްދުﷲ ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ކޮންޖޭގެ ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުން ބޭނުންކުރާ އާލާތްތަކުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު ސުވާލުކުރަން މިނިސްޓަރ ދަންނަވައިލީ. އޭގެ ޖަވާބެއް ނުލިބުނީ ސުވާލުކުރަން ބޭނުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް ނޫން، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަހަރެންނަށްވެސް، ކުރީގެ މުޅިން ކަމަކަށް ވާތީ، އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު އެކަމަކު ދެއްވާން ޖަވާބު އެބަ އޮތްތޯ؟

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. ޖަވާބުން ދާންދޫ އާލާތް ވެސް މި ވިދާޅުވުމުން ކަންކަމުގައި ހުރި ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި ހުރި ސަރުކާރު ބަދަލުވުމާއެކު އަމިއްލަގައި. އެހެންވީމާ، އެއީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ސްޓޮކް އެނަލިސިސްއެއް ހަދަން. ހަޤީޤަތުގައި އިސްލާހުކުރުމުގައި ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ކަންކަމުގައި؛ މިހާރު ވެސް ބައެއް ކަންކަމުގައި

ވާނީ ބަދަލުކުރެވިފަ. ކޮންމެ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިޞްލާޙުކުރެއްވިއްޔާ އޭގެތެރޭގައި ބަދަލުކޮށްދޭނެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ތޯއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަސަން ޝިޔާން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ވަރަށް ބޮޑަށް މާފުކުރައްވާތި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު! އަޅުގަނޑު ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވާލައި ތޯއްޑޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވާނަން. ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލްޣަނީ އަބްދުލްޙަކީމް ވާހަކަދައްކަވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރ. ކުޑަހުވަދޫގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގައި ގިނައިން ހުންނަނީ އެއް ޑޮކްޓަރު. އެހެންނަމަވެސް، ސައުވީސް ގަޑިއިރުގެ ޚިދުމަތްދޭ ތަނަކަށް ވާތީވެ، ދެ ޑޮކްޓަރުން ގިނައިން، ގިނަ ވަގުތު ކުރެވޭނެ ގޮތަކަށް ހަމަޖެއްސައިދެއްވުން އެދެން. އަދި ހަމަ [illegible] [illegible] އާއި، އަތޮޅުގެ ހޮސްޕިޓަލް ހުންނަ ކޮޅަށް ބަލާފައި އެންމެ ދުރު. އެ ތަންގައި ސީ-އެންބިއުލާންސެއް ބޭއްވުން [illegible] އެ ރަށުގެ ރައްޔިތުން އެދޭ. އެހެންވީމާ، އެކަން ބައްލަވައިދެއްވުން އެދެން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތް، ޑރ. އަބްދުﷲ ނާޒިމް ވާހަކަދައްކަވުން:

[illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި [illegible] ސައުވީސް [illegible] ބަދަލުކުރެވިފައި، [illegible] ބަދަލުކުރެވިފައި [illegible] މި [illegible] ބަދަލުކުރެވިފައި. އެހެންވީމާ، ޑޮކްޓަރުންގެ ދަތިކަމާ، ނަރުހުންގެ ދަތިކަމާ، [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ފުރިހަމަކުރެވޭ. [illegible] ޑޮކްޓަރުން [illegible] [illegible] ސައުވީސް ގަޑިއިރު [illegible] ޑޮކްޓަރުން [illegible] އެހެންވީމާ، [illegible] ޑޮކްޓަރުން [illegible] ދަންނަވަން.

ދެން ރާއްޖޭގެ އެކިއެކި އަތޮޅުތަކަށް އިތުރު އެމްބިއުލާންސެއް؛ މިދެންނެވީ، އެމްބިއުލާންސްތަކެއް ފޯރުކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް އެބަ ގެންދަން. މިހާރު ވެސް ތޭރަ ރަށްރަށަށް ވަނީ ފޯރުކޮށްދީފަ. ތޭރަ އަތޮޅުތަކަށް މިދެންނެވީ، ވަނީ ފޯރުކޮށްދީފަ. އެހެންވީމާ، މިހާރު އޮތް އެމްބިއުލާންސްގެ ޚިދުމަތުގެ އިތުރުން ،މި ސަރވިސް އަތޮޅު ހޮސްޕިޓަލްތަކުގައި ލިބެން ފެށީމާ އަޅުގަނޑު ހިތަށްއަރަނީ އޭގައި ވަރަށް ބޮޑު ލުއިތަކެއް އަންނާނެ. ދެން ތިޔަގޮތް ދިމާވާ ރަށްރަށުގައި އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ އިތުރު އެކްސްރޭމެޝިނެއް ވެސް އަތޮޅު ހޮސްޕިޓަލާ ވާހަކަދައްކައިގެން ކުރުމުގެ މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދަން ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރު. މިހާރު ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ހޯރަފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު! އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، 2019 ވަނަ އަހަރު ހޯރަފުށި މިނިސްޓްރީ އުޅުން މިންވަރަކުން ޖަގަހަގައި ހޯރަފުށި ސްކޫލު ބިން ވަނީ ބޭނުންކުރެވިފަ. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ އަހަރުގެ ދައުރުގައި ނިމިގެންދިޔައިރު، އަސްލަށް އަންނަނީ. އެ ކަމެއް ކުރިއަށްނުދޭ. އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ހިމެނޭ ހޯރަފުށި ސްކޫލުގެ މަސައްކަތް ވަނީ ފެށިފަ. އެ މަސައްކަތް ކޮންޓްރެކްޓުގައި އެކަމަށް ސަރުކާރުން މަސައްކަތް ފެށޭނީ ރާވާފައިތޯ؟ އަދި 24 ގަޑިއިރު ހިދުމަތްދޭ ސްކޫލުތަކެއް، ހޯރަފުށި ސްކޫލުގެ ހަމަ ބަޖެޓުގައި ހިމެނިފައި ވާތީ، މި ވަގުތު އެ ބިމުގައި ހަރަކާތެއް ނުވާ ކަމަށް ވިދާޅުވި، އެހެންނަމަވެސް ހަމަޖެހިފައި ރާވާފައިތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރު ދަންނަވަން. ތޮއްޑޫއަކީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ރަށެއް، މުވައްޒަފުން އާދަޔާ ޚިލާފަށް މަދު ރަށްރަށުގެ ގޮތުގައި. އެހެންވީމާ، ވަރަށް އިސްކަންދީގެން އެ ރަށުގެ މުވައްޒަފުންގެ ދަތިކަން ހައްލުކުރުމަށް ބަލައި މަސައްކަތްތަކެއް މިހާރު ވެސް ވަނީ ކުރެވިފަ. ބައެއް މުވައްޒަފުން މިހާރު ވެސް ވާނީ އިތުރުކުރެވިފައި ވާނީ މިހާރު ވެސް. ދެން ހަމަ އެއްކޮޅަށް ދާގައިގެ ދަތިކަން ވެސް ހުރި ރަށެއްކަމުން އަޅުގަނޑުމެން ވަގުތުން ފަހިކޮށްދެއްވާ އެ ގޮތަށް ބައިވަރުކޮށް އެ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެން ހަމަ ހަލުވިކޮށް ޤަވާޢިދުތައް ރޭވިފައި ވާނީ ދަންނަވަން. އިންޑިޔާއިން އެބައޮތް ވަރަށް ބޮޑު އެހީތެރިކަމެއް. މިއަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި އިންޑިޔާއިން ވަރަށް ބޮޑު އެހީތެރިކަމެއް ދިނުމާއި ވަރަށް ބޮޑު ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ ވަޒީރު. މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ.

މާފަންނު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިމްތިޔާޒް ފަހުމީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް، އަދި މަރުޙަބާ ވަޒީރު! އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ޙައްޖު ދުއްވާ ފަދަ ކޯހެއް ވަނީކޮށް ކުރިން ބަލިކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ފެށިގެން ވާނުވާގައި، ދިރޭ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެ ދާއިރާގައި އައި.ސީ.ޔޫގައި ބޭއްވުމުން، އެ އާއިލާއަށް ހަރަދުތަކުން ހަމަޖެހިކަމުގެ ވާ ހާލަތުގައި، އާއިލާތަކަށް އެ ހާސްކަމުން، ތަކުލީފުތަކުން ދުނިޔެއިން ވިދާޅުވުމުން ސަރުކާރުން ގެންގޮސް ސިޔާސަތަކީ ކޮބައިތޯ؟ އަދި މެދުކަލާ އުފެދޭ ވަބާތަކުގެ އުނދަގޫ ދިމާވާ ދިވެހިން ބޭރުގައި ހަރަދު ކުރާނޭ ގޮތް ގެނައުމުގައި ސަރުކާރުން ވެދާނެ އުނދަގޫކަމަކީ ކޮބައިތޯ؟ ސިޔާސަތަކީ ކޮބައިތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. ޢަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ މި ސުވާލުގެ ސުވާލުކުރައްވާ މެންބަރަށް ޝުކުރިއްޔާ، އަޅުގަނޑު. ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ވަޒީރުގެ އިހުތިރާމުގެ ދަށުން ޖަވާބުދާރީވުން ބޭނުންފުޅުވާތީ، އަޅުގަނޑު އެކަން އެގޮތަށް ގަބޫލުކޮށްފިން. ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަބްދުލްމުހުސިން ހަމީދު.

ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލްމުހުސިން ހަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު! އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ފާއިތުވެދިޔަ ސަރުކާރުން ރާއްޖޭގެ އެކި ކަންކޮޅުތަކުގައި އެކިއެކި ހޮސްޕިޓަލްތަކުގައި ބޭރު ޤައުމުގެ އެހީގައި ޑައިލިސިސް ޔުނިޓްތަކެއް ގާއިމުކުރަން ހަމަޖެހިފައިވާ ކަމަށް އޭރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޢުލޫމާތު ލިބުނު. މިކަމުގެ ތަފުސީލެއް އޮތިއްޔާ ލިބިދާނެތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތް، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ރާއްޖޭގައި މިހާރު ޑައިލިސިސްގެ ހިދުމަތް ނެތް އަތޮޅުތަކުގައި ޑައިލިސިސްގެ ހިދުމަތް ފޯރުކޮށް ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ވަނީ ތާވަލެއް އެކުލަވައިލާފަ. އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ ވަރަށް އަވަހަށް އެ ހިދުމަތްތައް ބަލައި އިބްތިދާކުރެވިގެންދާނެ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ރިޟާ.

ވިލިނގިލީ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ރިޟާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ ވަޒީރު! އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ވިލިނގިލީގައި ތިރީސް އެނދުގެ ހޮސްޕިޓަލެއް އެޅުމަށް މިދިޔަ ސަރުކާރުން މަސައްކަތް ފެށި. ކޮންޓްރެކްޓަރ [illegible] އަދި މަސައްކަތް [illegible]، ސައިޓް ސާފުކުރެވިފައި، [illegible] މިނިސްޓްރީން [illegible] ކަމަށް [illegible]. މި އަހަރުގެ ޕީ.އެސް.އައި.ޕީ ބަޖެޓުގައި ވެސް

މިލަންދޫގެ ހޮސްޕިޓަލުގެ މަސައްކަތް ހިނގައި އެބަ އޮތް. މި ސަރުކާރަކީ ބަޖެޓުގައި ނަމަވެސް ކުރަން ބޭނުންވެއްޖެއްޔާ ކަންކަން ކުރާ ސަރުކާރެއްގެ ގޮތުގައި ފުރަގަސްދޭކަށް. އެހެންވީމާ، ބަޖެޓުގައި ޖާގަވެފައި އޮތް ކަމެއްގައި ފައިސާގެ އަދަދު ތަންކޮޅެއް މަދުވެސް، ބަޖެޓު ހަމަޖެއްސައިލިޔަސް އެކަން ކުރެވޭނެ ކަމަށް ރައްޔިތުން ގުޅުވާލާނީ، އެ މަސައްކަތް އަދުން ފުރުޞަތު ކޮން ދުވަހަކުން ބިލާއި މަސައްކަތްތަކުގެ އާ އިމާރާތުގެ މަސައްކަތްތަކުގެ ވަރަށް ބޮޑު ބައެއް ނިމިފައި، އެކަމަކު ކޮންޓްރެކްޓަރ ފިނޭންސިން...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ނާޒިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިލަންދޫގައި އެތުމަން ނިސްބަތްވެފައި ތިރީސް އެނދުގެ ހޮސްޕިޓަލުގައި ވެސް؛ އެ ހޮސްޕިޓަލާ ވެސް ކުރިއަށް ފެންނަ ތަޖުރިބާއިން، އެ ފަންސާސް ހަމަޖެހިގެން ކުރިއަށްދަނީ އޮތީ ހޮސްޕިޓަލް. ނަމަވެސް، އެ ފަންސާސް އަނބުރާ ގެންދެވުނުގެ ސަބަބުން ނޫނީ ހުއްޓާލުމުގެ ސަބަބުން ހަމަ ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ އޮތީ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ދެން ހިމެނިގެންވާން ބަޖެޓުގައި އެބަހުރި. އެހެންނަމަވެސް، ބަޖެޓަށް ބަދަލުކުރުވުމުގައި ވަނީ މިދިޔަ އަހަރުގެ ވަރަށް ފަހުކޮޅުގައި ކަމުގައި ވާތީ، އެ ކުރިއަށްގެންދެވޭ އެ ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން އެގޮތުން ސްކޮލަޝިޕް ފިޔަވައި، ޓްރޭނިންގ އެ ކުރެވޭނީ އަނބުރާ ގެނައުމަށް ނަންބަރު ހޮސްޕިޓަލްތަކުގެ މަސައްކަތްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ހޮސްޕިޓަލްތައް އެބަ ހިންގަމު. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ސުވާލުގެ އަދި މުހިންމު ބައެއް އޮޅުމާ އުފައްދަވައި، އަދި އެކަން ފުރިހަމަކުރެއްވުމަން އަޅުގަނޑަށް ފުރުޞަތުދެއްވުމަށްޓަކައި، އަޅުގަނޑު ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ސުވާލުގެ ފުރަ ބައި ދަންނަވައިލަން ފުރުޞަތުއަރުވަން.

މިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ރިސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ރައީސް؛ އަޅުގަނޑަކަށް ގަބޫލުކުރެވޭގޮތުގައި ޕީ.އެސް.އައި.ޕީގެ ބަޖެޓުގައި އޮތް ކަމަކަށް ވަންޏާ ދެން އިތުރަކަސް ފަސް ދާއިރު އޭގެ ދިމާވެފައިން ހަމަކަމާ ފިޒިބިލިޓީސްޓަޑީ ކަމަކަށް. އެހެންވީމާ، ބަޖެޓުގައި އޮތީމަ އެކަން ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ.

އަޅުގަނޑު ނިންމާލުމުގެ ސުވާލަކީ، ޕީޑީކޯގެ ޓެންޑަރކޮށްފަހު އެބަ ވިދާޅުވޭތޯ، ބަޔަކަށް ފައިސާ، އެ ބޭފުޅުންގެ ފައިސާ ނުލިބިގެންތޯ މަސައްކަތް ލަސްވަނީ. އެހެންވީމާ، އެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދެވޭނީ ކިހިނެއްތޯ؟ އެކަން ސާފުކޮށްދެއްވުމާ ވަޒީރު، ވަރަށް ރަނގަޅު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން؛

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބަޖެޓުގައި ފައިސާ އޮތީ ކުރުގައި ވިޔަސް، ހަމަ މިއީ ވަރަށް ކަންބޮޑުވާ އަދަދެއް ބަޖެޓުގައި މި އޮތީ. ވަރަށް ކުޑަކުޑަ އަދަދެއް. އެޑްވާންސް ޕޭމަންޓް ވެސް ދެވޭވަރުގެ އަދަދެއް ނޫން ބަޖެޓުގައި ހިމެނުއްވާފައި ވަނީ. ބަޖެޓު އެލޮކޭޝަންސްޕްރެޑް އަޅުގަނޑުމެން ހަދަން އެބަޖެހޭ. ބައެއް އެޑްޖަސްޓްމަންޓްސް ގެންނަން އެބަޖެހޭ. އެހެންވީމާ، އެ މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަޖެޓުގެ ތެރެއިން ޖާގަ ލިބިގެން ކުރިއަށްގެންދާއިރާ ދިހަ ޕްރޮޖެކްޓުތަކަށް ވެސް ބަޖެޓުގެ ތެރެއިން ކުރިއަށްގެންދަވާފައިވާ ޕްރޮޖެކްޓުތައް. އެހެންނަމަވެސް، މި ވަގުތުގެ ހާލަތުގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވައިދިނީ ކުރީގެ ޖަވާބުގައި. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރު. ރާއްޖޭގެ ބަޖެޓަކީ އަބަދުވެސް ޕްރޮޖެކްޓްކުރާ ބަޖެޓެއް. އެ ބަޖެޓްއަކީ އެ އަހަރަކަށް އެ ޕްރޮޖެކްޓްކުރާ ހިސާބު އަދަދެއް ނުހުރޭ އެއްފަހަރެއްގައި ވެސް. 2008 އިން ފެށިގެން ހިނގަނީ ޕްރޮޖެކްޓްކުރާ ބަޖެޓު. ދެން ހަމަ އާއްމުކޮށް، ޕީ.އެސް.އައި.ޕީގައި އެބަ ކުޑަ އަދަދެއް ޖަހާފައި ހުއްޓަސް، ޓެންޑަރިންގް ބަޖެޓުން މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދެނީ. މިހާރުވެސް އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ގޮތުގައި ބަރުވަރަކަށް ބިލިއަން ރުފިޔާގެ ޓެންޑަރިންގް ބަޖެޓަށް ރައީސް އޮފީހުގައި އަޅުގަނޑުމެން ދޫކުރައްވާ ބަޖެޓުގެ ތެރެއިން. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ކެލާގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ އެމްބިއުލާންސް މިދިޔަ އޮގަސްޓު މަހުގެ ތެރޭގައި ވަނީ ހަވާލުކުރެވިފައެއް. އަދިވެސް އެ

އެމްބިއުލާންސް [illegible] ހަމަހަމަކަން ނުދޭ. އެހެންވީމާ، މި އެމްބިއުލާންސް [illegible] ހަވާލުކުރެވޭނެތޯއާއި، އަނެއް ސްޓާފަކީ، [illegible]ގެ ސިވިލް މަރުޙަލާ ވަރަށް ބޮޑަށް ހުއްޓިފައި...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތް، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ޝުކުރު ދަންނަވަން. ދެން މި ވިދާޅުވިހެން، [illegible] އެމްބިއުލާންސް ދިވެހި ސަރުކާރަށް ލިބުމަށްފަހުގައި ވަގުތުކޮޅެއް ނަގަފައިން ހިނގައްޖެ އެ ހަވާލުކުރެވުނީ. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު ވަނީ ހަވާލުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގެ ތެރޭގައި. އާދެ! ހަވާލުކުރުމުގެ މަރުޙަލާގެ ތެރޭގައި. އަދި ސިވިލް މަރުޙަލާ ވެސް ވަނީ ކޮމްޕްލީޓްކުރެވިފައި އެ ހަވާލުކުރުމަށް ޖެހޭ. ލަސްވެގެންދިޔަ މައިގަނޑު ސަބަބެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވުނީ، ރަޖިސްޓްރޭޝަންގެ ޕްރޮސެސް ތަންކޮޅެއް ލަސްވެގެންދިޔައިން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން މުޙައްމަދުރަޝީދު.

ފުވައްމުލަކު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން މުޙައްމަދުރަޝީދު ވާހަކަދައްކަވަމުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ފުވައްމުލަކުގެ 50 އެނދުގެ ހޮސްޕިޓަލުގެ އާ އިމާރާތް އެޅުމަށް 6.9 މިލިއަން ރުފިޔާ ބަޖެޓުކުރެވިފައި އެބަ ވޭ. މި ޕްރޮޖެކްޓް މި އަހަރުގެ ތެރޭގައި ކުރިއަށްގެންދެވޭތޯ؟ މިކަމުގައި މިހާރު ކުރިޔަށްދާ މަސައްކަތަކީ ކޮބައިތޯ؟ އަދި އިތުރަށް ސަރުކާރުގައި އެބަ އޮތްތޯ ސިޔާސަތުތަކެއް [illegible] ޑޮކްޓަރުންނާއި ނަރުހުން، އަދި ޓެކްނީޝަނުން [illegible] ފާހަގަކުރެވޭ. އަދި ފުވައްމުލަކުގައި ވެސް ވަރަށް ދަތިކަމުން މިހާރު އެބަ [illegible] ހަމަޖެއްސުމަށް [illegible]؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވަމުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތް، ޑރ. ޢަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ފުވައްމުލަކަކީ މި ވިދާޅުވިހެން، އާބާދީ ބޮޑު ރަށަކަށް ވާތީއާ އެއްކޮށް ސަރުކާރުން ވަރަށް އިސްކަން ދީގެން ސިޓީއެއް ހެދުމަށް އެ ރަށުގައި ތަރައްޤީކުރަން ބޭނުންވާ ރަށެއް. އަދި ސަރަހައްދީ ތަރައްޤީއަށް ބަލާއިރުގައި ވެސް ވަރަށް މުހިންމު ރަށަކަށް ވާތީ، އެ ހާއްސަ ސަމާލުކަން އެބައޮތް. އެހެންވީމާ، ފުވައްމުލަކުގެ ޖާގަ އިތުރުކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކާ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] އެ ރަށުގެ ހޮސްޕިޓަލް [illegible] [illegible]. ފުވައްމުލަކުގައި ވެސް ދިމާވާ މައިގަނޑު މައްސަލައަކީ، [illegible] މި ވިދާޅުވިހެން 6.9 ވަރު މި އޮތީ ގާތްގަނޑަކަށް [illegible]. އެހެންވީމާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް ނޫން އެ އަތޮޅަކު. އެހެންވީމާ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އެހެން ސޯސްއަކުން ފަންޑިން ހޯދުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މި [illegible] އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ހަސަން ޒަރީރު، ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު ޖަވާބުދެއްވަމުން ވިދާޅުވި، ކުވައިތު ފަންޑުން ދޫކުރި ފައިސާ ވަނީ އަނބުރާ ގެންދެވިފައޭ. ދެން އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް ވިދާޅުވެދެއްވުން މި ފައިސާ އަނބުރާ ގެންދަން މި ޖެހުނު ސަބަބަކީ ކޮބައިތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތް، ޑރ. ޢަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި އިންޓަރނޭޝަނަލް ފަންޑިންގ އެޖެންސީތަކާ އެ އެޖެންސީތަކުން ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަ އުސޫލުގެ ތެރެއިން ޕްރޮޖެކްޓުތަކަށް ހަދަންޖެހޭ އެޖެންސީތަކުން. ވަކި އުސޫލުތަކެއް ހުރޭ. ރާއްޖެއިން އެސެސްކުރުމަށްފަހުގައި އެ އެޖެންސީތަކުން މި ފޮނުވަނީ. އަޅުގަނޑުމެން މަޢުލޫމާތު ލިބޭ ގޮތުން، ވަކި ގޮތަކަށް ރާއްޖެއިން އޭރުގައި އެޕްލައިކުރުމުގެ މަރުޙަލާ ކުރިއަށްގެންދާނީ ބޭނުންވާ [illegible] ވަކި ކުރިއަށް ގެނެސް އެކަން ހުށަހަޅާފަ. އެހެންވީމާ، ކުރިއަށް ފަންޑުގެ ޕްރޮޖެކްޓުގެ އުސޫލާ [illegible] ކަމަށް ކަމަކު ވާނީ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބޭ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސްނުސް އަލީ.

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސްނުސް އަލީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ނ. ހޮޅުދޫ، އަދި ނ. މިލަދޫގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒަށް އިތުރުކުރާ ބައިގެ މަސައްކަތް ހުއްޓިފައި ހުންނަތާ ދުވަސްތަކެއް ވެއްޖެ އިނގޭތޯ. މިއީ ސަރުކާރުން ނިންމާފައިވާ ޕޮލިސީ ފަހަނައަޅައިގެންތޯ. މިހާރު، އަދިވެސް އެ ދެ ރަށުގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒަށް އިތުރުކުރާ ބައިގެ މަސައްކަތް ހުރީ ހުއްޓިފަ. މި މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެން ނިންމައިލެވޭނީ ކަމަށް މިނިސްޓަރު ގަބޫލުކުރައްވަނީތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހޮޅުދޫގެ މަސައްކަތް ބިޑްކޮށް ދިޔައީ އެއްކޮށް ކޮންޓްރެކްޓަރަށް އަދިވެސްމެން ވާހަކަދައްކަމުންދާގޮތުގައި މިހާރު ވަނީ ވަކި ބައެއް ނިމިގެން މަރުކަޒުގައި [illegible] އެއީ ނިމި، އަޅުގަނޑުމެން ކޮންޓްރެކްޓަރާ ވާހަކަދައްކާފައި. [illegible] ދަނީ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އިންގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސައިން އަޙްމަދު.

އިންގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމީ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޔޫނުސް ޢަލީ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ! އަޅުގަނޑު މިއާއެއްކޮށް ފާހަގަކޮށްލަން، ސ. މީދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ ބައި އިނގޭތޯ. 90 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ނިންމަން ހަވާލުކުރި ތަނެއް އެއީ. މިހާރު 380 ދުވަސް ވެއްޖެ. އަދިވެސް ނުނިމޭ އިނގޭތޯ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ސުވާލުގެ އެ ބަޔަށް ޖަވާބުދެއްވުން އެދެން އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. ޢަބްދު الله ނާޒިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިކަމުގެ ސްޓޭޓަސް އަޅުގަނޑު ހަމަ ބަލައިލާފައި މެންބަރާ ކޮމިއުނިކޭޓްކޮށްލަދޭނަން ވާހަކަ ދަންނަވަން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ސުވާލާ އެކު ކުރިއަށްވަޑައިގެންދަވާ!

އިންގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، އިންގުރައިދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒު ހަވާލުކޮށްފައި ވަނީ އެކަމުގެ ގާބިލުކަން ހުރި ފަރާތަކަށްތޯ އަޅުގަނޑަށް ސާފުކޮށްދެއްވުން އެދެން. ދެވަނަ ސުވާލަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒުތަކުގެ 24

ގަޑިއަކަށް ހަދާއިރު އުސޫލުތަކާއި، ހަމަތަކާއި އޮތީ. އެހެންވީމާ، އެ ހަމަތައް ވާޖު ކުރުމަށް ބަލައި 24 ގަޑިއަކަށް އެއްވެސް ސަރުކާރަކުން އެއްވެސް ފަރާތަކުން އެކަން ނުކުރެއްވުން އަޅުގަނޑު އެދެން. އިނގުރައިދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގައި އެންމެ ރިސެޕްޝަނެއް ހުންނަހާ މި ވަނީ 60 އަހަރު. ހަމަތަކާއި؛ ވާޖު ކުރުމަށް އެކަން ނުކުރޭ! އެއީ ރައީސް ޞާލިޙްގެ ސަރުކާރުގައި 24 ގަޑިއަކަށް އެ ހެއްދެވީ. މިއަދާ ހަމައަށް އެންމެ ރިސެޕްޝަނިސްޓެއް. މިގޮތަށް އާދަސްވާކަންތައް އިންސާފުން ހަމަތަކާއެއްނުވާނެ، އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އެކަން އެއްވެސް ފަރާތަކުން ނުކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ނަސޭހަތްތެރިވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ސުވާލެއް ކުރައްވާފައިވާތީވެ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ދެން އަރުވަނީ، ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޢީސާއަށް.

ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢީސާ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ ވަޒީރު. އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ސ. ހިތަދޫއާއި މަރަދޫގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒުން ޚިދުމަތްތެރި ގަޑިއަށް ބަދަލުގެންނަން ކުރީ ސަރުކާރުން ރަސްމީގޮތުން ނިންމަވައި، ރައީސް ބޮޑުވަޒީރާއި ކޮޅުމް މިނިސްޓްރީން އެ އަތޮޅުގެ ރަށްރަށް އަންގާފައިވާ. ހަމަދު މަސްދުވަސް ފެށުނީއިރު ވެސް އޭގެ އަދަދު އެއްވެސް މަސައްކަތެއް ނުވޭ. ކިޔާތީވެ ހުޅުމާ ގަޑިއަށް ބަދަލުގެނެވޭތޯ؟ ދެވަނަ ސުވާލަކީ، ކުރީގެ ސިއްޙީ މަރުކަޒު ކޮންސްޓްރަކްޝަނާ ހަވާލުކުރެވިފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓަރު ވިދާޅުވާ މިނިސްޓްރީން ފައިސާ؛ އެއީ ބަޖެޓް ޕްރޮޖެކްޓްތަކެއް. ފައިސާ ނުލިބެން މަސައްކަތަށް ނުފެށި ވާ ވާހަކަ. ކިޔާތީވެ ކޮންސްޓްރަކްޝަނަށް ފައިސާދޭނީ، މަސައްކަތަކީ ކޮން ފަރާތަކުންތޯ؟ ކޮންޓްރެކްޓަރު ކޮންސްޓްރަކްޝަނުގެ މަސައްކަތަކީ އެއީ، ބީ.އެމް.އެލް ފައިނޭންސިންގ، ޕީ.ޕީ.ޕީ މޮޑެލްގެ ދަށުން ދާ ފުރިހަމަކުރެވޭތޯ. ސަރުކާރުން ބީ.އެމް.އެލް އެއްބަސްވުން ހިންގަންދެވޭ މުއާމަލާތްތަކާއި ނުހިނގާ ޚަރަދުގެ ސަބަބުން ބީ.އެމް.އެލުން ފައިސާ ރިލީޒުނުކުރާތީ އެ ފުރުޞަތު ހުއްޓުނު ހިސާބަށް ގޮސްފައިވާތީ، އެ މަސައްކަތް، އެކަން ހައްލުކޮށްދެއްވާނެތޯ ބަލާލައްވާނެތޯ؟ ދެން ކުރިއަށް ގެނެސްދޭނެ ބޮޑު ވިޔަފާރި ވާހަކައެއް އެއްވެސް މިނިސްޓަރު އަރިހުން، ރައީސްގެ މަސްލަޙަތު ސާފުކުރެއްވުމަށްޓަކާ، މަޝްވަރާކޮށް ދުއްވުން. އެކަމުގެ ހަމަ ނިންމާލަން. ފުރުޞަތުދެއްވުމުގެ މައްސަލައެއް ދޭ ފަސްޖެހުމުގެ އެއްވެސް ފުރުޞަތެއް ކޮންމެހެން އިޖުރާއަތުތަކުގައި ފުރުޞަތު ނުދޭން. އެއީ ކޮންމެހެން އިޖުރާއަތު ސަރުކާރުން، އަދި މަސައްކަތް ފެށިފައި ހުރި ކޮންޓްރެކްޓަރުގެ ވަގުތު މި ވިދާޅުވީ. އެހެންވީމާ، ރައީސްގެ މަސްލަޙަތު ފަދަ ހިތްހަމަޖެހިފައިވާ ތަން އަޅުގަނޑު އެދެން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ކުޑަކުދީ ބީ ވިލާދުވުމުން 24 ގަޑިއިރުން ވަނީ ބަދަލުކުރުވިގެންދޭސްވެ. ބަދަލުކުރުވިގެންދިޔަ ކަމުގައި ވިޔަސް ވެސް، ވަގުތު ކުޑަކުރިގައި ވަނީ؛ މި ދެންނެވި ގޮތުގެ ކަމިވުމުގެ ސަބަބުން ދެން ވަގުތަށް ބަދަލުއައިސްފަ. އެ އަރިސްކުރައި އެކީ މިންވަރަކަށް ދުވަހުގެ ކުރިން ހަމަޖެހިގެން ނުވާނެ އަހަރުދުވަސްތެރޭގައި ވަގުތު އިމިއުނައިޒޭޝަން އެ ތިއްބަވާ ދުވަހަށް ހަމަޖެހިގެން އިތުރު ބަދަލުތަކެއް އެބަ ވެގެން އެބަދު. އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސަތުގެ ބައިވެރިވުމަކަށް ކުޑަކުދިންގެ ގޮތުން ނިންމާފައިވާ ގޮތުން މި ސުންނަތް ފާސްކުރުމުގެ ސަބަބުން ހަނގުރާމައެއް ދަރިއްޖެއް ވެސް އަމާޒެއްގެ އިތުރުން ބަލާނެ. ބޭނުމާއި ސަލާމަތީ ރިޔާސަތުން ވާނީ ކުޑަކުދިން އެކަށީގެން ކުރާ ގެއްލުމަކީ ތަފާތުކުރެވުމަކީ ސިއްރު ތިބިފައި ޖަހާ އެތިބި ބަހައިގެ ރީތި ރޭވުމަކީ؛ ހިނގާ ބުނެވޭ ގެސްޓުތަކެއް ކުޑަކުދިން އަޅުގަނޑުމެން ގާތުން ބަދަލުކުރުމަށް ޒަމާނީ ކާނާ ދޭ ގޮތަށް ތާއީދުކުރާ ހަމަ އެކަމަކަށް ކުރީގެ ސަރުކާރުގެ ފަހުން ފާހަގަކުރަނީ، ކުރީގެ ބަދަލުކުރުމަށް ޢިނާޔަތްދޭ ތަރުތީބެއް ގުޅޭ ކުޑަކުދިންނަށް ސަބަބުން ބަދަލުކުރަން ވާނީ މިނިސްޓްރީގެ ފަހުގެ ރާއްޖެއަށް ދާދިފަހުން. އަޅުގަނޑު ފަހުން ކުޑަކުދިން ތިބޭ މިކަމުގެ ފަހުން ކުރިމަތިވި، ޑީ.އެމް.އޭ.އާއިން ވިއްކާލާ ކަމަށް، ޑީ.އެމް.އޭ.އާއިން ސަރުކާރަށް ދޭން އެނގޭނެ އިރު ކުރީގެ ބަދަލުކުރާ އެވޭ ކަމެއް ފާހަގަކޮށްލަން އެކަމާ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން، އެއީ އިއްޔެގައި ކުޑަކުދިންނަށް ލިބިގެންވާ މަޢުލޫމާތެއް. އަޅުގަނޑުމެން، އިތުރަށް އަޅުން ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ބަލައި ކަމާ ބެހޭ، ގެފުޅުތަކު ތިރީސް ބިލިއަނަށް މުސާރަ ނުލާ ކުޑަކުދިންގެ ކުރިއަށް އެކަ ގެންދާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އަޅުގަނޑުމެން، ފުރުޞަތު ގޮތެއް ގެންދިޔައީ ސަރުކާރުން ބަލައި ޤާނޫނީ ގޮތުން ކުޑަކުދިން ގެންދާ ވާހަކަ ދަންނަވަން އެދި އެ ގެންދާ ވާހަކަ ދަންނަވަން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް. ޝުކުރިއްޔާ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ކޮންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ހުސައިން. ކޮންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މަޑުކޮށްލެއްވުން އެދެން. އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ނިޒާމާ ބެހޭ ނުކުތާއެއް.

(ނިޒާމީ މައްސަލަ)

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން އަޙްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ރައީސް، ނިޒާމާ ބެހޭ ނުކުތާއެއް މި ނަގީ، އިނގުރައިދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ ޖަވާބެއް އަޅުގަނޑު ބޭނުން. އެކަން ކުރެވޭވަރުގެ ފަރާތަކަށް އެކަން ހަވާލުކޮށްފައި އޮތީ؟ އެއަށް ފުރިހަމަ ޖަވާބެއް ދެއްވުން އެދެން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިނގުރައިދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިން ކުރެއްވި ސުވާލު ނިސްބަތްވާ ވަޒީރަށް ދެއްވުމުގެ ގޮތުން. އެހެންވީމާ، ދެން އޮތް ބަޔާން ޖަވާބު ދެއްވުން އޮތް ނަމަ ދެއްވުން އެދެން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. ޢަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެންމެއަކު އެ ފާހަގަކުރެއްވިހެން، އަޅުގަނޑުމެން ކޮންޓްރެކްޓަރުންނާ އެއްކޮށް ވާހަކަދައްކައިގެން ޕްރޮޖެކްޓް އަވަސްކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. އޭގެތެރޭގައި އިނގުރައިދޫ ކޮންޓްރެކްޓުކުރެވިފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓަރާ ވެސް، އިނގުރައިދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒު، މި ދެންނެވި ކޮންޓްރެކްޓުކުރެވިފައިވާ ކޮންޓްރެކްޓަރާ ވެސް ވާހަކަދައްކައިގެން އެ ހަލުވިކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. އާދެ! މިއީ ސުވާލުގެ ވަގުތު ފުރުސަތު. ގައްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަމްދޫން ޢަބްދުﷲ. އެދިވަޑައިގެންފައި ނުވޭތޯ؟ ކެނދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުސަތުއަރުވަން.

ކެނދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް ވެސް މަރުޙަބާ! އަޅުގަނޑު އަހައިލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ދާއިރާގެ ބައެއް ރަށްރަށް؛ މިސާލަކަށް، ދޮންފަނު އަދި ކިހާދޫގައި ވެސް އަދި އިތުރު ރަށްރަށުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރެވުނު ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ ވަށާފާރު އޮންނަނީ ހަމަ އެއްކޮށް ނުހަނު ދުވަސްވެފައި. އެހެންނަމަވެސް، އާންމުކޮށް ރަށްރަށުގެ މީހުން ދެކޮޅު ނަގައިފިއްޔާ އެ ގޮތް ހަމަ ވަށާފާރު ހަދަން މަޖުބޫރު އެބަވޭ. އެހެންވީމާ، ދައުލަތުގެ އިމާރާތެއް، ސަރުކާރުގެ އިމާރާތެއް މިހެން ވަށާފާރު ނުހަދައި އަހަރު ދުވަސްވަންދެން ދޫކޮށްލާފައި މި ވަނީ ކީއްވެގެންތޯ؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ޑޮކްޓަރުން އަދި ނަރުހުން، ދެން ބައެއް އެހެން ރަށްރަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، ވަޒާރާތު ހުނަރުގެ މަސައްކަތްތެރިޔާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދާން ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، އެއަށްވުރެ ބޮޑަށް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަނީ، އެ ތަނަކުން ދެވޭ ހިދުމަތް، ރައްޔިތުންނަށް ދެވޭ ހިދުމަތްތައް ބަދަލު ތަންދިން އެންމެ ފުދޭމިންވަރަކަށް ކޮށްދިނުން. އެހެންނަމަވެސް، މި ދަންނަވާނީ، ޕްރައިމަރީ ނުހިމެނޭ ކަމެއްގެ ވާހަކައެއް ނޫން، ވަޒާރާތު ހުނަރުގެ. އެއީ ޕްރައިމަރީ އޮތް ކަމެއް. ބޮޑަށް މި ދަންނަވާލަން އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމީ، އެ ތަނެއްގެ ރަނގަޅު ހިދުމަތްތައް ކުރިއަށްގެންދެވޭ ބަޖެޓާއި ބަދަލުގެ މުއްދަތު މަސްދިން އެންމެ ބޮޑު ގޮތަކީ. ޑޮކްޓަރުންގެ ހާލަތުގައި އިސްލާހުކުރުމުގައި އެކަން ކުރިއަށްދާން ވާހަކަ ދަންނަވައިލަން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މި ސުވާލުގެ ފަހު ފުރުޞަތު، ދާންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަމްދޫން އަބްދުﷲއަށް.

ދާންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަމްދޫން އަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އިތުރު ފުރުޞަތަކަށް މި އެދުނީ، ވަރަށް ގިނަ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ކަންބޮޑުވުމެއް؛ އާސަންދަ ސްކީމުގެ ދަށުން ބޭސްކުރަން ކުރިއަށް އޮތީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިންތިޚާބަށް ފަހު ސަރުކާރުން ނިންމާފައިވާ ކަމަށް މައުލޫމާތު ލިބޭނީ. އެހެންވީމާ، އެކަމުގެ ޝަކުވާތައް ގިނަވެގެން ކޮންމެ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ އެއް ހާސް ރުފިޔާއާ ފަސް ހާސް ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދެއް އާސަންދަ ސްކީމުން ނުރުމާއި، އަދި އާސަންދަ ސްކީމުގެ ދަށުން ބޭސްފަރުވާގެ ހިދުމަތް ލިމިޓުކުރާ ވަރަކާ، މިކަމުގެ ވާހަކަ އަޑުއިވޭތީ، ރައްޔިތުންގެ ކަންބޮޑުވުން ހުރިހާ މިއީ ކާރިސާއެއްގެ ބަޔަކާއި ސަމާލުކަމަށް ދެއްވާނަން؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ ސުވާލާ ސީދާ ގުޅުންހުރި ސުވާލެއް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު އެއްކޮށް ވިދާޅުވަން ބޭނުންފުޅު ކަމަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން. ބޭނުންފުޅުނުވާ ކަމަށް ވިދާޅުވީ. އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ.

{6.2}- މިއަދުގެ ދެވަނަ ސުވާލު؛ ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރު، މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ކުރައްވާ ސުވާލު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން.

ކެޔޮދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު! އަޅުގަނޑު ކޮށްލަން ބޭނުންވާ ސުވާލަކީ، ކެޔޮދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ އާ އިމާރާތް އެޅުމަށް 2023 ވަނަ އަހަރު ބަޖެޓުގައި ވެސް، އަދި މި ހިނގާ 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ވެސް ހިމަނާފައިވޭ. ނަމަވެސް، ސިއްޙީ މަރުކަޒު އެޅުމުގެ އެއްވެސް ޢަމަލީ މަސައްކަތެއް މިހާތަނަށް ފެށިފައެއް ނެތް. މި ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ މަސައްކަތް ފެށި، ކިހާހިސާބެއްގައިތޯ މި އާ އިމާރާތުގެ ޚިދުމަތް ކެޔޮދޫގެ ރައްޔިތުންނަށް ލިބޭނީ؟ ޝުކުރިއްޔާ!

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރަށް މި ސުވާލަށް ޖަވާބުދެއްވުމަށް ހަތް މިނެޓުގެ ފުރުޞަތު އަރުވާނަން.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެންމެއަކު މި ފާހަގަކުރެއްވިހެން، ވ. ކެޔޮދޫ އަޅުގަނޑުމެން ދާދި ފަހުން ކުރި ދަތުރުގައި ސީދާ އަޅުގަނޑު ވެސް ކެޔޮދޫ ސިއްޙީ މަރުކަޒު ވާނީ ބަލާލާ. ފާހަގަކުރެވުނީ، ވަރަށް ބާވެފައި ހުރި ތަނެއްގެ ގޮތުގައި. އެހެންވީމާ، އެ ތަނުގައި އާ އިމާރާތެއް ހެދުމުގެ މަސައްކަތްތަކެއް އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ވާނީ ޑިޒައިންކުރަން ފަށާފަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ބަލަނީ، އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ މި އަހަރުގެ ފަހު ކުއާޓަރ ހިސާބުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މަސައްކަތް ފެށޭވަރު ވާނެ ކަމަށް. ބަޖެޓުގައި އެލޮކޭޓުކޮށްފައިވަނީ، އާދެ ވަރަށް ކުޑަ އަދަދެއް. އެޑްވާންސް ޕޭމަންޓް ދޫކުރާވަރު އަދަދެއް ނޫން، އެންމެ އާދައިގެ އެކްސްޓެންޝަނެއް އެދި ކަމުގައި ވިޔަސް ވެސް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ބަލަނީ، ބަޖެޓް އެޑްޖަސްޓްމަންޓެއް އަޅުގަނޑުމެން ހޯދަން؛ މި ބަލަނީ އިސްލާހެއް އަޅުގަނޑުމެން ދޭ ބަޖެޓަކަށް ފޮނުއްވާ ބަޖެޓް އެޑްޖަސްޓްމަންޓަކުން ނޫނީ، މި ބަޖެޓުގައި ހުރި ކޮމްޕޯނެންޓަކުން އާ އިމާރާތެއް އިސްލާޙުކުރުމަށް ބޭނުންކުރެވޭނެ ކަމަށް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ވަޒީރު. އިތުރު ސުވާލުކުރައްވަން ފުރުޞަތު އަރުވަނީ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރުންނަށް ހުޅުވައިލަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! އިތުރު ސުވާލުކުރުމުގެ ފުރުޞަތުގެ ތެރެއިން އަރުވަނީ ފުރަތަމަ ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ ސުވާލުކުރެއްވި އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު، ކެނދޫ ދާއިރާގެ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރަށް.

ކެނދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒާހިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި ރައީސް. އިޙްތިރާމްތެރި މިނިސްޓަރު؛ ބަޖެޓު ފޮތުން ދައްކާ ގޮތުން، ކެނދޫގެ ޞިއްޙީ މަރުކަޒުގެ އާ އިމާރާތްއެޅުމަށް ކޮންޓްރެކްޓަރާ ހަވާލުކޮށްފައި އޮތް ކަމަށް ބަޖެޓު ފޮތުގައި މި ބުނަނީ. ދެން ފަހަރެއްގައި ވިދާޅުވި އޮގަސްޓް ކަމަށް ވެސް. ދެން ކެނދޫގެ ޞިއްޙީ މަރުކަޒު މިހާރު އެ ހުރި އިމާރާތް ހުރި ތަނުގައި ކެނދޫގެ ޞިއްޙީ މަރުކަޒު އަޅަން ކައުންސިލުން ބިން ދޫކުރައްވާފައި ވަނީ. އެހެންވީމާ، ވަގުތީ އިމާރާތެއް އަޅައިގެން ނޫނިއްޔާ މުޅިންނަށް އެ އިމާރާތް ކުރިއަށްގެންދާނީތޯ، މިވެސް މިނިސްޓަރުގެ ވިސްނުމުގައި ބަރަސްބަލައިގެން ކުރިއަށްގެންދަވާނެ ކަމުގައި ދަންނަވަން. ދެން އަނެއްކާވެސް ވަރަށް ބޮޑަށް އެދެން، ޚާއްސަކޮށް ޕްރޮޖެކްޓް ބަޖެޓުގައި ފެށޭ މިހާ ޖާގަ ދާއިރާއެއްގައި މަސައްކަތްކޮށްދެއްވާ ހިނގަމުންދާ ސަރުކާރުގައިވެސް ވަކި ގޮތަކަށް ފައްސަވާފައި ވާތީ، ކަނޑައެޅިފައިވާ ޕީސީބީ އެއްގައި މިހާރު ކުރިއަށްގެންދާ ވާހަކަ ދަންނަވާލަން. ރަށުގެ ވާހަކަ ދަންނަވާލާނީ ތަފާތު އަހަރުތަކުގައި ސިޔާސަތުތަކާ ގުޅިގެން މިހާރު ވެސް ހުއްޓިފައިވާ މަސައްކަތްތައް ފެނޭ، ވިދާޅުވެދެއްވާނެތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު. އިޙްތިރާމްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެއަކު އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރު ފާހަގަކުރެއްވިހެން، ކެނދޫއަކީ ޕޮލިސީ ބަޖެޓުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ ކުރިއަށްގެންދާ ބަރަބަރު ވާތީ، އަޅުގަނޑުމެން ހުޅުމާލެ ޕޮލިސީގައި ފެށޭ ރިޔާއަށް ބަލައިގެން ހުރިހާ ޕޮލިސީތަކެއް ވާހަކަ ދަންނަވަން. މި މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެންމެފަހުން ކުރެވޭ ގޮތުން މި އަހަރުގެ ތެރޭގައި އިތުރުކުރެއްވިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނޭ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަފާތުކުރުމުގެ ގޮތުން، މިއަހަރުގެ ހަމަ ކުރީބަޔަށް އަޅުގަނޑުމެން ތަފާތުކުރެވޭނެ ވަނީ މަސައްކަތް ފެށިގެން ބޭނުމެއް. އެހެންވީމާ، ކުރިއަށްދާ ވާހަކަ ދަންނަވާން ޖެހިއްޖެނީ މަސައްކަތްތަކެއް. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޢުތިބާރީ ވަޒީރު. ފެލިދޫ ދާއިރާގެ އިޢުތިބާރީ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ ޝަފީޤު.

ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ ޝަފީޤު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ފެލިދޫ ހޮސްޕިޓަލާ ގުޅޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑު ކުރިން ދެންނެވި ސުވާލަށް މިނިސްޓަރު ޖަވާބުދެއްވިއިރު ވިދާޅުވި، ޕްރޮކިއުމަންޓް މަރުޙަލާގައި މަސައްކަތްތައް ހިނގަމުންދާ ކަމަށް. އަޅުގަނޑަށް އެނގިފައިވާ ގޮތުން، ކުރަމުންދާ ބިނާކުރުމުގެ ދަތިތަކުގެ ސަބަބުން ކޮންޓްރެކްޓަރު ހޯދުމުގައި ދަތިތަކެއް ހުރި ކަމަށް. އަދި ކޮންޓްރެކްޓަރާ ހަވާލުކުރި ފަސް އަހަރު ވެފައި ވާއިރު ވެސް، އަޅުގަނޑު އެދެން، އިޢުތިބާރީ ވަޒީރު މި މަޝްރޫޢު އެކަމުގެ ހާލަތު މި މަޖިލީހަށް ހާމަކޮށްދެއްވުން. އާދައިގެ ގޮތުން މިފަހަރު އަޅުގަނޑު ދަންނަވާ ސުވާލަކީ، ހޮސްޕިޓަލްގެ ބިނާ މަސައްކަތް ފަށާނީ ކޮން އިރަކުންތޯ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިޢުތިބާރީ ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދަންނަވަން ވާހަކަދައްކަވައިފިން، ފެލިދޫ ހޮސްޕިޓަލް، ބިޑިންގ ހޮސްޕިޓަލްގެ އިތުރު މަސައްކަތްތަކަށް ވެސް ބަޖެޓުގައި ފައިސާ ހިމަނާފައިވާ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ވަހަކަ ދަންނަވަން. އިސްލާހުކުރަނީ ބިނާގެ މަސައްކަތްތަކަށް ވަރަށް ބޮޑު ބަޖެޓަކާ ހުރި ކަމަށް ވެސް ހޯދުމަށް އަޅުގަނޑުމެން ވަކި ބަޖެޓެއް ނެތް. އެކަމަކު ހޯދުމަށް އެކި ގޮތްގޮތުގެ ކޮންސަލްޓަންސީއެއް އަޅުގަނޑުމެން ވަކަކަށް ހޯދާނަމަ ކަމަށް ފިޔަވަޅު ވަކި ބަޖެޓުން. އެހެންވީމާ، އިތުރު ވަކިކަމުގެ ހޯދުމަށް މަސައްކަތްތަކުގެ ބަޖެޓުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހިމެނޭ، އެ ވަކިކަ ހަމަ ދަންނަވައިލަން. ޝުކުރިއްޔާ އިޢުތިބާރީ ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިޢުތިބާރީ މިނިސްޓަރ. ކުރެންދޫ ދާއިރާގެ އިޢުތިބާރީ މެންބަރު އަބްދުލްރަޙީމް.

ކުރެންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަބްދުލްރަޙީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރ! ސްޕެޝަލިސްޓުންގެ ވިޒިޓް އޮންނަނީ ހަފްތާއަކު އެއް ފަހަރު އާންމު ގޮތެއްގައި. ދެން ބައެއް ފަހަރަށް ދިމާވާ ސަބަބުތަކާ ހެދި ޕޯސްޓްޕޯން ވެސް ވޭ. ދެން މިހާރު ގިނަ ޕޭޝަންޓުން ތިބީ ކަމަށް ވަންޏާ ހަފްތާއަކު އެއް ފަހަރަށް ވުރެ ގިނައިން ވިޒިޓްކުރެވޭނެ ގޮތެއް ކުރެއްވުން ދާއިރާގެ [illegible] [illegible] ކުރެއްވުމަށް. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

މި ފާހަގަކުރެއްވިހެން، އައުޓްރީޗް ޕްރޮގްރާމު އާންމު ގޮތެއްގައި މި ސްޕެޝަލިސްޓުން ހަފްތާއަކު އެއް ފަހަރު. އެހެންނަމަވެސް، އެއީ އަބަދު [illegible] ވާހަކަދައްކައިގެން އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ކަމެއް. އެހެންވީމާ، [illegible] އޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މަސައްކަތްކުރަމުން ކުރިއަށްގެންދާން ވާހަކަ ދަންނަވަން. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. [illegible] ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ހުސައިން.

[illegible] ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު އަހައިލަން ބޭނުންވީ، އާސަންދައާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދެން މިއަދުގެ ސުވާލާ ގުޅުން ނެތް ސުވާލެއް ވީމާ އަޅުގަނޑު ދޫކޮށްލާނަން މި ވަގުތަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރ. ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ރައީސް. މަރުޙަބާ މިނިސްޓަރު! ކެލާ ސިއްޙީ މަރުކަޒުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްދަނީ ވަރަށް ލަސްލަހުން. މި މަސައްކަތް ރާވާފައިވާ ތާވަލަށް ނިންމައިލެވޭނެތޯ، ނުވަތަ މަސައްކަތަށް ދިމާވާ މައްސަލައެއް އޮތްތޯ ދަންނަވައިލަން ބޭނުން؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. ޢަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޓެންޑަރު އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލިހެން، އެވޯޑްކޮށް ފާހަގަކުރެވިފައި، ފާސްޓްޓްރެކް؛ މަސައްކަތަށް، މަސައްކަތް ފާސްޓްޓްރެކްކޮށް ފަރާތްތަކާ ހުރިހާ މަސައްކަތްތަކުގެ ކޮންޓްރެކްޓަރުން ގެންގޮސްގެން ވާހަކަދެއްކުމުގެ މަރުޙަލާގައި އަޅުގަނޑުމެން މި އުޅެނީ. ޓެންޑަރު މި ފަރާތްތަކުންވިޔަސް، ކާރޫގެ ކޮންޓްރެކްޓަރު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ގެންގޮސްގެން ވާހަކަދައްކަމުން ދަނީ. އެ މަސައްކަތްތަކެއްވެސް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ބަލައި. އެހެންވީމާ، އެ މަސައްކަތުގެ ފާސްޓްޓްރެކް ކަމަށް ވާނަމަ، ދެން އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ކުރިއަށްގެންދާ ނަމަ ދެން އޮންނަ މަރުޙަލާއަށް ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްދާނީ ވަރަށް ރަނގަޅަށް އިރާދަކުރެއްވިއްޔާ. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ. ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޤާސިމް.

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޤާސިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުން، ކްރައިމް ފަންޑުން ދިވެހި ސަރުކާރަށް ދިން ފަންޑެއް ކެންސަލްކުރި ވާހަކަ އެބަ ވިދާޅުވޭ. އެ ފަންޑަކީ އެއީ، ޓަރޝަރީ ހޮސްޕިޓަލެއް އަޅަން ދޫކުރި ފަންޑެއް އަޅުގަނޑު ސާފުކޮށްލަން ބޭނުންވޭ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެ ސުވާލުގެ ޖަވާބަކީ އާނއެކޭ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު. ގަލޮ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ވިސާމް.

ގަލޮ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވިސާމް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! އަޅުގަނޑުގެ ސުވާލަކީ، ލ. ގަމުގައި ނިމިދިޔަ ސަރުކާރުން އަޅަން ނިންމާފައިވާ ކެންސަރު ހޮސްޕިޓަލު، މާލެ ސަރަހައްދަށް ބަދަލުކުރުމުގެ ޚަބަރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައި މި ވަނީ. އެއީ ކުރިން ނިންމުމުގެ، ބަޖެޓުގައި އަނބުރާލާފައި މާލެ ސަރަހައްދަކަށް މިފަދަ ބޮޑު ޕްރޮޖެކްޓެއް ރައީސް މުޢިއްޒުގެ ވެރިކަމުގައި ބަދަލުކުރަނީ ކީއްވެގެންތޯއޭ؟ ދެވަނަ ސުވާލަކީ، ގަމުގައި ޓަރޝަރީ ހޮސްޕިޓަލެއް އިމާރާތްކުރުމަށް ވެސް ކޮންޓްރެކްޓުކޮށްފައިވަނީ. އެހެންނަމަވެސް، މަސައްކަތް ހުއްޓިފައި މި ވަނީ. [illegible] އެ ޕްރޮޖެކްޓު މި ބަޖެޓުން ކުރިއަށްގެންދިޔުން ނިންމާފައި ހުރީ؟ ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ދެންމެއަކު އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލި ޖަވާބު ކުޑަކޮށް ރަނގަޅުކޮށްދޭނަން. ކުވައިތު ފަންޑަކީ އެއީ ބަރުޝަދީ ޕްރޮޖެކްޓުގެ އަގާކަށް ނޫން. އެހެންނަމަވެސް، ރާއްޖޭގައި ސިއްޙީ ހިދުމަތްތަކުން ބަލާއި ދުއްލު ފަންޑެއް އިންނަނީ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ވާހަކަ ދަންނަވައިލީން. ރަނގަޅުކޮށްދޭންވީ އަޅުގަނޑު އިނގޭތޯ. ގަލުގައި ޓޮޕީ؛ އަޅަން ނިންމާފައިވާ ކެންސަރު ޕްރޮޖެކްޓާ މާލީ ސަރުކާރުން ބަދަލުކުރަނީ. އެހެންނަމަވެސް، އެކަމާ އެހެރީގޭތޯ ގޮސްލާ ބޭސްއެއްގެ ޕްރޮޖެކްޓްގެ އަޅުގަނޑު ބަލައި އެ ކުވައިތު ފަންޑަށް ފައިސާ ޕްރޮޖެކްޓުގެ ބަދަލުކުރުމަށް ބޭނުންކުރުމަށް ކަމަށް ހާސިލުކުރުމަށް ބަލައި އެ ދަނޑި މުއްދަތު ޕްރޮޖެކްޓަށް އެކަން ދެންމެ ބަލަން ޖެހުނީ މި ފުރުސަތުގައި އަޅުގަނޑު ހާސިލުކުރަން. ދޭން ބަރުޝަދީ ޕްރޮޖެކްޓް ގެ ފާސްކޮށް މި ސަރުކާރުން ވަރަށް އިސްކަންދީ ކަމަކަށް ހަމަ، އެ ބަޖެޓުގެ ދަށުގައި ދޭ އިތުރުކުރެވިފައި ބާކީ ހަދަން ފަހުގައި ޕްރޮޖެކްޓުގެ ސަރުކާރުން އަޅުގަނޑު ކަށަވަރު ބަރު ދޭ ގުޅުން. އެހެންނަމަވެސް، ދޭ އިތުރުކުރެވިފައި ސަރުކާރުން ޕްރޮޖެކްޓް ދިމާވުންތަކުގެ ގޮތުގައި އެބައޮތް އިތުރުކުރެވިފައި ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ. މާމިގިލީ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޤާސިމް އިބްރާހީމް.

މާމިގިލީ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޤާސިމް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! بسم الله الرحمن الرحيم. އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އަޅުގަނޑު މިނިސްޓަރު އަރިހު އަދަބުވެރިކަމާ އެކު ދަންނަވާލަން ބޭނުންވަނީ، މާމިގިލީ ޕްރޮޖެކްޓުގެ ވާހަކަ ވަރަށް ބާރަށް ދެކެވޭ. ވަރަށް ކުރީއްސުރެ ދެކެވޭ. އެހެންނަމަވެސް، ހަމަ ވާ ކަލެއް ނޫނޭ، އެއްވެސް ކަލެއް. އެހެންނަމަވެސް، މި ސަރުކާރުގައި އެއްވެސް ޕްރޮޖެކްޓެއް އެބައޮތޯ މާމިގިލީގެ ޕްރޮޖެކްޓާއި، އަދި މަސައްކަތްތަކުގެ ބޮޑުބޮޑު ދަރުމަ ކަށަވަރުކުރާ އެކަން ދަނީ އަޅުގަނޑު ގޮސްފިނިކާ ގޮތުން. މިނިސްޓަރު އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ދަންނަވައިލީ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ގޮސްފިނިކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، އެ މަސައްކަތް ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ކުރިޔަށް ގެންދެވޭނެތޯ އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑަށް ވެސް ތަންކޮޅެއް އަޑުމަޑުކޮށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ސުވާލު އަޑުއިވުނީ. އަދި ވަޒީރަށް ސާފުވެވަޑައިގެންނެވި ކަމެއް އަޅުގަނޑަކަށް ނޭނގޭ. އަޅުގަނޑު އިތުރު ފުރުޞަތެއް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަރުވާނަން ތަންކޮޅެއް އަޑުގަދަކޮށް އެ ސުވާލު އިއްވަވައިދެއްވުމަށް.

މާމިގިލި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޤާސިމް އިބްރާހީމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު ދަންނަވާ، މާމިގިލީގައި ހޮސްޕިޓަލް އެޅުމުގެ ކަންތަކުގައި ވަރަށް ގިނަ ސަރުކާރުތަކުން ހިމަނުއްވުން، ބަޖެޓުތަކުގައިވެސް އާދޭ. އަދި ޕްރޮޖެކްޓާ އެއްޗެހި ރޫއްވި. މިދިޔަ ސަރުކާރުން ވެސް ވަރަށް އަޑުގަދަކޮށް އެ ވާހަކަ ދައްކާފި. އެހެންވީމާ، މިއަދުގެ ސަރުކާރުން ކިހާހިސާބެއްގައިތޯ އެ މަސައްކަތް ފެއްޓުވުން އޮތީ؟ ނޫނިއްޔާ އެބަ އޮތްތޯ އެ މަސައްކަތްކުރައްވުމުގެ އެއްވެސް މަރުޙަލާއެއް؟ އެއީ މި ދަންނަވާ، [illegible] އިންޖިނިއަރިންގ [illegible] [illegible] އޮތް ވަރަށް ވާއިރު، ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަމީ، މި ވާހަކަ ދަންނަވައިލީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި ވަޒީރު.

މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. އަބްދުﷲ ޚަލީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި [illegible] މެންބަރު ފުރަތަމަކޮށްލާނަން، މާމިގިލީގައި ހޮސްޕިޓަލް އެޅުމުގެ ކަންތައް [illegible]، އާބާދީ ވެސް ވަރަށް ބޮޑު ރަށެއް. އެހެންވީމާ، އެ ތަނުގައި [illegible] ހޮސްޕިޓަލެއް [illegible] ވެސް [illegible] މި [illegible] ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ދަންނަވައިލަން މި ފުރުޞަތުގައި. ޕްރޮޖެކްޓާ ބެހޭގޮތުން [illegible]؛ މިދިޔަ ސަރުކާރުން [illegible] [illegible] ސަރުކާރުގެ [illegible] ބަޖެޓުގައި [illegible] ހޮސްޕިޓަލް [illegible]. [illegible] ހަމަޖެއްސުމުގައި އެ ޕްރޮޖެކްޓް ވެސް މި ވުޒާރާގައި މި އަހަރު [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible]. [illegible] ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މިނިސްޓަރ. އިތުރު ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކު ސުވާލުކުރައްވަން އެދިވަޑައިގެންފައިނުވާތީ އެހެންވީމާ އަޅުގަނޑު މި އެޖެންޑާ އައިޓަމް މިހާރިސާބުން ނިންމާލަން. އަޅުގަނޑު ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރުދަންނަވަން މިނިސްޓަރ އޮފް ހެލްތު، ޑރ. ޢަބްދުﷲ ޚަލީލަށް. (ވަގުތުކޮޅަކަށް ހުއްޓާލެވުނު)

7. މައްސަލަ

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ ޖަލްސާއަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅިފައިވޭ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 179 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވުމަށްޓަކައި ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން.

ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ހަފްތާއަކު މަދުވެގެން ތިން ދުވަހު މަޖިލީހުގެ އެންމެ ޖަލްސާއެއް ބޭއްވުމަށް ގަވާއިދުގައި ހުރުމާ މައްސަލަ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 47 ވަނަ މާއްދާގައި، މަޖިލީހުގެ ދައުރުގެ ތެރޭގައި ހިނގާ އެންމެ ޖަލްސާއެއް ހަފްތާއަކު މަދުވެގެން ބާއްވަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަދި އެ ގަވާއިދުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގައި ވަރަށް ސާފުކޮށް ޖަލްސާއެއް ބާއްވަންޖެހޭ ދުވަސްތަކާއި ތަފާތު އޮންނަންޖެހޭ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، އަދި އެ ދުވަސްތަކަކީ ކޮންމެ ހަފްތާއެއްގެ ހޯމަ، އަންގާރަ އަދި ބުދަ ދުވަސް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ؛ މާފުކުރައްވާތި! ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މި ދުވަސްތަކުގައި ޖަލްސާތައް ބާއްވަމުން ނުގެންދާތީ، ރައްޔިތުންނާއި ދިމާވާ ދައުލަތުގެ މަސްލަހަތާ ގުޅުންހުރި، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ދީފައިވާ ޒިންމާތަކާ ގުޅުންހުރި އެތައް މަސައްކަތްތަކެއް މިހާރު ވެސް ކުރަން ހުރި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ޤަވާޢިދާ ޚިލާފަށް ބާއްވަމުން ގެންދާ ޖަލްސާތަކުގައި، ދިވެހި ދައުލަތުގެ ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތަށް ނުރައްކާ ބޭ ގެއްލުން ވާ ކަމަށް ދައުލަތުގެ، ސަރުކާރު ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގައި ފުރިހަމަގޮތުގައި މަޖިލީހުން ކުރަން ހުރި މަސައްކަތަށް ހުރަސްއެޅިގެންދާ ކަމަށްވާތީ ވީމާ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާއި މަޖިލީހުން ނިންމާފައިވާ އެއްގޮތަށް ޖަލްސާތައް ބާއްވަން ދައުލަތުގެ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 179 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން އަޅުގަނޑު މި މައްސަލަ ހުށަހަޅަން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 179 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން މި މައްސަލާ ގުޅޭ ބަހުސްކުރައްވަން ފެނިވަޑައިގަންނަވާތޯ ވޯޓުގެ ޓަކައި ރަނގަބީލުކުރިއްސަވައިދެއްވުން އެދެން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 179 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހަސަން ޒަރީރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ، މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރުމާ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ގޮތް ނިންމުމަށް އަންނަނީ ވޯޓު ނަގައިގެން. ވޯޓަށް ރަނގަބީލުވުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް އިތުރު ވަގުތު [illegible] ހިނގައްޖެ. މި ވަގުތު ފްލޯގައި ތިއްބެވި، ޖުމްލަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން. އަޅުގަނޑު ބޭނުންވާ [illegible] އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ވޯޓަށް ދެއްވަން ޓަކައި. ވޯޓިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަޅުގަނޑު މި މައްސަލަ މި ވަގުތު [illegible]، ނޫނީ އިތުރު ވަގުތު [illegible] [illegible] [illegible]. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) [illegible] [illegible] [illegible] އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ފްލޯގައި ވަޑައިގަންނަވާތީ [illegible] އަޅުގަނޑު މި މައްސަލަ މި ވަގުތު [illegible] [illegible] އޮތް އެޖެންޑާ އައިޓަމަށް މި ދަނީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)

8. އިބުތިދާއީ ބަހުސް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ދަނީ އެޖެންޑާ އައިޓަމް 8.1 އަށް. ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އީވާ ޢަބްދުﷲ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތާރީޚީ ސިޔާސީ ހަރުދަނާކަން، އެއީ [illegible] ސިޔާސަތުގެ ތެރޭގައި ހިފެހެއްޓުމަށް ސަރުކާރަށް ގޮވާލައްވައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 167 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅުއްވާ ޤަރާރު. އަޅުގަނޑު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން ޤަރާރު ހުށަހަޅުއްވައިދެއްވުމަށް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، މި ޤަރާރުގެ ފުރަތަމަ ކިޔުން އިއްވާފައިވަނީ 19 ފެބްރުއަރީ 2024 ވަނަ ދުވަހު ބޭއްވުނު، 2024 ވަނަ އަހަރުގެ ފުރަތަމަ ދައުރުގެ އަށްވަނަ ޖަލްސާގައި. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.

ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އީވާ ޢަބްދުﷲ ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މިއީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތާރީޚީ ސިޔާސީ ހަރުދަނާކަން، އެއީ [illegible] ސިޔާސަތުގެ ތެރޭގައި ހިފެހެއްޓުމަށް ސަރުކާރަށް ގޮވާލައްވައި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 167 ވަނަ މާއްދާގެ

ދަށުން ހުށަހަޅާ ގަރާރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑަށް ވެސް އެނގޭ، ޚާރިޖީ ސިޔާސަތަކީ ޕްރެޒިޑެންޓްގެ އޮތް [illegible] ޕްރިރޮގެޓިވްކަން. އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ، ޚާރިޖީ ސިޔާސަތަކީ، ފޮރިން ޕޮލިސީއަކީ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިޚްތިޔާރުކަން. ގާނޫނުއަސާސީ ބަޔާންކުރަނީ އެހެން. ހަމައެހެންމެ، އަޅުގަނޑަށް އެނގޭ، ޚާރިޖީ ސިޔާސަތުގެ ބޭނުމަކީ ދިވެހިންގެ މަސްލަހަތުކަން. އެހެންވީމާ، މިއީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނުވަތަ އެގްޒެކެޓިވްގެ އިޚްތިޔާރު ނުވަތަ ޕްރިރޮގެޓިވަށް ވީކަމުގައި ވީނަމަވެސް، އަދި ވިޔަސް، އެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ސަރުކާރުތަކުން، އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ބައްޓަންކުރައްވަންޖެހޭ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތު އިސްކޮށް. އޭގެ މާނައަކީ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނުވަތަ އެގްޒެކެޓިވަށް ލިބިވަޑައިގަންނަވާ ބާރަކަށްވިޔަސް ކަމަކު، ޚާރިޖީ ސިޔާސަތަކީ ވަކި [illegible] [illegible] ނޫން. ދިވެހިންގެ މަސްލަހަތަށް ވިސްނައި، ބައިނަލްއަޤުވާމީ، އެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރެވިފައި އޮންނަންޖެހޭނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވެސް ގަބޫލުކުރަން، އަދި އެ ޤާނޫނުން އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވެސް މަސައްކަތްކޮށްދެމުން ބާރުއަޅަން، ޤައުމުގެ ތަރައްޤީގެ ޕްރޮފައިލް ވެސް އިންޓަރނޭޝަނަލީ ދުރު [illegible]. މިސާލަކަށް އެ ޤައުމުގެ [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

ފަސޭހަކުރުން. މިސާލަކަށް، ދިވެހިން ވިޔަފާރިކުރުމާއި، ދިވެހިންގެ ސިއްޙީ ކަންކަމާއި، ދިވެހިންގެ ތައުލީމާ ބެހޭ ކަންކަމާއި، ދިވެހިންގެ ފަތުރުވެރިކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިނިވަންކަމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްކާތެރިކަމާ. އެއީ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތުގެ ވެސް ބޭނުމަކީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު އަދި މިއަދު އިތުރުކޮށްލާނަން، ޚާރިޖީ ސިޔާސަތުގެ ވަރަށް ބޮޑު އެއް ބޭނުން އެއީ، ދިވެހިންގެ ތަނަވަސްކަން ވެސް. އެހެންވީމާ، ސަރުކާރުތަކުން ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރަންޖެހޭނީ މި ހުރިހާ ކަންކަމަށް ވިސްނާފައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތުގެ ވަރަށް ބޮޑު އެއް ބޭނުމަކީ އަދި ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ބޭނުމާ ވަރަށް ބޮޑަށް ގުޅޭ، ޤައުމުގެ އިޤްތިޞާދީ މިނިވަންކަމާ ވެސް. މިހާރު ޤައުމުގެ ރައްކާތެރިކަން ނުވަތަ ނޭޝަނަލް ސެކިއުރިޓީ؛ އެ ނޭޝަނަލް ސެކިއުރިޓީ ޕްރޮޓެކްޓް ވާން، ހަމައެހެން ބޮޑު [illegible] ނޫން. ބޭރު ޤައުމުތަކުގެ ސިފައިން [illegible]، ނުވަތަ ބޭރު [illegible] [illegible] [illegible] ނޫން އަޅުގަނޑުމެންގެ ސޮވަރިނިޓީއާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ނޭޝަނަލް [illegible]؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] ދައުލަތުގެ މާލީ [illegible]

ދިވެހިރާއްޖޭ ދަރަނިވެރިވަންޏާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްކާތެރިކަން އެބަ ބޮޑުކުރެވޭ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މާލީ ހާލަތާ ހުރި އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިވަންކަމާއި ރައްކާތެރިކަން ވެސް އެބަ ބޮޑުކުރެވޭ. ޤައުމެއްގެ ހުރިހާ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރާއިރު މި ކަންކަމަށް ވެސް ވިސްނަންޖެހޭނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހިރާއްޖެއަކީ އަބަދުވެސް ޖިއޯ ޕޮލިޓިކަލީ ފްރަންޓްލައިން ޤައުމެއް. ފްރަންޓްލައިން ސްޓޭޓެއް އަޅުގަނޑުމެންނަކީ. ސާދަ ސަތޭކަ އަހަރުތަކުގެ ތެރޭގައި ޗައިނީޒް ޖެނެރަލް ޒެންހޭ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ވަޑައިގެންނެވީ. ހަމަ އެހެންމެ ސޯޅަ ސަތޭކަ އަހަރުތަކުގެ ތެރޭގައި ޕޯޗުގީޒު ކޮލޯނިއަލް ބާރު އައީ ޕޯޗުގީޒުން ހަމަ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ކަނޑައަރާގެންނެވެ. އަޅުގަނޑުމެން މި ވާހަކަ ނުދައްކާ ތިބޭނެ ކަމެއް ނޫން. އަދި ދުރުދުރުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މި ވާހަކަ ދައްކާނީ ކަމެއް ނޫން. ބޮޑު ދެ ޤައުމު، ބޮޑު ދެ ޖަމާޢަތް، އިންޑިއާއާއި ޗައިނާ ކޮމްޕިޓިޝަނުގެ ދެމެދުގައި އަޅުގަނޑުމެން އޭޝިޔާގެ ތެރޭގައި ތިރިވެގެން ނުވާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ހުރިހާ ސަރުކާރުތަކުން ވެސް، ކުރިން ސަރުކާރުތަކުން ވެސް، ހުރިހާ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރަންޖެހޭނީ، މިކަހަލަ ކޮޅުގަނޑުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ބަލަން. މިނިވަން ޤައުމުކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވިއްސުރުން، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުރިހާ ސިޔާސަތު އަޅުގަނޑުމެން ބައްޓަންކުރެވިގެން ވާނީ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިވަންކަން ކަށަވަރުކުރެވިގެން ވާނީ، އިޤްތިޞާދާ އެކު ޢަރަބް ޤައުމުތަކާ އެކީގައި ބަދަހިކުރެވިގެން. ދޫދޫ ޤައުމުތަކާ އެކީގައި، އެންމެނާ އެކީގައި، އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެކުވެރިވާނެ ވިސްނައިގެން. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ކުޑަ ޤައުމެއް ކަމުގައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާދަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެހެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ވަރު ވިސްނައިގެން އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުރިހާ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރެވިގެން ވާނީ. މިހާރުވެސް އެއްފަހަރު ހާޖަތްތަކުގައި ބޭރު ހިޔާލު ނަގައިގެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްކާތެރިކަން ކަށަވަރުކުރެވޭނީ ދުވަހުން ނޫން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ރައްކާތެރިކަމާއި އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިވަންކަމާ އަޅުގަނޑުމެން ހިފެހެއްޓެންޖެހޭ [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] ވެސް، [illegible] ދުވަސް ވަންދެން އަޅުގަނޑުމެން ދުވަސް ދުވަސް ބޮޑުވި ދުވަހަކު ވެސް، އަދި އަހަރު ދުވަސް ބަލައިގެން ވިސްނާ ދުވަހަކު ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިހުމާލުވާ އެއްގަމު އެ ޤައުމީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރަން. ބަޖެޓުގައި ދެނެގަނެ ސްޓްރެޓަޖީ ވަޒަނު އެއްގޮތް ބޭރު [illegible] ސްޓްރެޓަޖިކް ފަރާތްތަކުން އެއްގޮތް ބޭރު؛ [illegible] ބޭރު ޤައުމުތަކާއި ހަމަހަމަ [illegible] އެއްގޮތް ބޭރު ސްޓްރެޓަޖިކް ރިޒަލްޓް [illegible]، މިހާރުގެ ދުވަސް [illegible] ބަދަހިވި ދިނުމުގައި، [illegible] ސްޓްރެޓަޖިކް ރިޕަބްލިކް. އެމެރިކާ، އަޅުގަނޑުމެން ވެސް، ދިވެހިރާއްޖެ ވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައިނަލްއަޤުވާމީ ރިޕަބްލިކަން [illegible] ރިޕަބްލިކަށް. ޑިމޮކްރަސީ، ވިޔަފާރިން، ދިނަ ދުވަހަކާ ފެށިގެން އަޅުގަނޑުމެން [illegible]، [illegible]. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން [illegible] ދެރޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ސިންގަޕޫރުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ދަރަނިވެރިވަނީ ބޮޑުވީ، އަޅުގަނޑުމެން އަހަރު، އަޅުގަނޑުމެން

ހަމަ ރަނގަޅަށް އެނގޭ ސަރުކާރެއްގެ ނުވަތަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޕްރިރޮގެޓިވްކަން، އިހުތިޔާރީ ބާރެއްކަން ހާރިޖީ ސިޔާސަތަކީ. އެހެންނަމަވެސް، ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތަކަށް ދިވެހިންގެ މަސްލަހަތަށް ވިސްނައި ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތަކަށް އެ ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރުމަށް ބާރުއަޅައި އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅާ ދަޢުވާއެއް މިއީ. ދިވެހިރާއްޖޭގައި ނެތް އެއް ސިސްޓަމް ޑޮކްޓްރިނެއް ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ޑިޒައިންކުރާނެކަން. އަޅުގަނޑުމެން ބަލަން މި ޖެހުނީ، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި، ގާނޫނުތަކާއި، ކުރިން ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގައި، އަދި ބައިނަލްއަގުވާމީ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތުގައި މުޢާހަދާތަކަށް. މިސާލަކަށް ޔޫ.އެން ޗާޓަރު، ވިއެނާ ކޮންވެންޝަން، އަދި ސާކް އެއްބަސްވުން، މިހެންގޮސް އަޅުގަނޑުމެން އެއްބަސްވެފައިވާ ބައިނަލްއަގުވާމީ މުޢާހަދާތަކާއި، ކޮންވެންޝަންތަކާ އަޅުގަނޑުމެން އަމަލުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ވިސްނައި، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހާރިޖީ ސިޔާސަތު އަޅުގަނޑުމެން ބައްޓަންކުރަންޖެހޭނީ. ދިވެހި ފަތުރުވެރިންނަށް، ދިވެހި ވިޔަފާރިވެރިންނަށް، ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަންނަ އިންވެސްޓަރުންނަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސީ ކަންކަމަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ތަޢުލީމީ ކަންކަމަށް ވިސްނައި ދިވެހިންގެ މަސްލަހަތަށް ވިސްނައި، ޤާނޫނީ ކަންކަމަށް ވިސްނައި، ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރަންޖެހޭނީ. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުސްކޮށްލެއްވި ގަޑިއަށް ބަހުސްކުރުމަށް ބާކީ ޖުމްލަ 74 ގަޑިއިރު ކަނޑައެޅިފައި އެބަވޭ. އެއީ އެމް.ޑީ.ޕީއަށް 1 ގަޑިއިރާއި 48 މިނެޓު، ޕީ.އެން.ސީއަށް 40 މިނެޓު، ދަ ޑިމޮކްރެޓްސްއަށް 38 މިނެޓު، ޕީ.ޕީ.އެމްއަށް 13 މިނެޓު، އެމް.ޑީ.އޭއަށް 13 މިނެޓު، ޖުމްހޫރީ ޕާޓީއަށް 13 މިނެޓު. ވަކި ޕާޓީއަކަށް ނިސްބަތްވެވަޑައިނުގަންނަވާ ކޮންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަކަށް 5 މިނެޓު. ފާހަގަކޮށްލެއްވުމަށް އެދިވަޑައިގަންނަވާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު ހުޅުވާލަމުން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) މި ގަޑިއަށް ފާހަގަކޮށްލެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވަން ހެންވޭރު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހަށް.

ހެންވޭރު އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަލާހު ފާހަގަކޮށްލެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އީވާ ޢަބްދުﷲ އެ ހުށަހެޅުއްވި ގަރާރަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ [illegible] [illegible] މި ގަރާރު ހުށަހަޅުއްވާފައި މި ވަނީ. ގަރާރުގެ ބައެއް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި ގަރާރު ހުށަހަޅުއްވާފައި އެ ވަނީ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

އަޅުގަނޑު ވެސް ދެކެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހިން ޒަމާނުއްސުރެ ގެންގުޅެމުންދިޔަ ސިޔާސަތެއް، ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ބަދަލުކުރާ ކަމަށް ވަނީ ނަމަ ބަދަލުކުރަންވާނީ، ވަރަށް ފުންކޮށް ވިސްނައިވަޒަންކޮށްފަހުގައި ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އެ ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ފަދައިން، އެއީ ސިޔާދަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ޤާނޫނުއަސާސީގައިވާ، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކުގެ ތެރޭގައިވާ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރައްވާފައި ވިދާޅުވެސް، ވަރަށްގިނަ ހެދިގެ ކަމަކަށް ބަލަންޖެހޭނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އަދި ހާއްސަ ގޮތެއްގައި ޒަމާނުއްސުރެ ދިވެހިން އިހުތިރާމްކުރަމުންއައި ގޮތަށް، ހާރިޖީ ސިޔާސަތުތައް ބަދަލުކުރާ ކަމަށް ކަންކަން، އަމަލުކުރައްވާ ކުރައްވަމުން ގެންދަވާފައިވާ ވިސްނައިވަޒަންކުރަންވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. މީގެ ވަރަށް ގިނަ؛ މި ގެންނަ ކޮންމެ ބަދަލަކުން ބައިވަރު ކޮންސިއުލޭޓްސް ނިކުމެގެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ޒަމާނުއްސުރެ ގާތް ގުޅުމެއް އޮންނަ، އެންމެ ދުނިޔޭގެ ބާރުގަދަ އެއް ގައުމު، އެންމެ އަވަށްޓެރި ގައުމު، އަޅުގަނޑުމެން އެ ގައުމާ ދުރުކުރެވިގެން، އެ ގައުމުގެ ރައްޔިތުންނާއި ސަރުކާރުތަކާ ދުރުކުރެވިގެން އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިންގެ ނަގުމުގައި ދުރުވެރިކަމާއި އުފެއްދުން ކަމަށް ވަނީ ހަމަހަމަގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ކުޑަކުޑަ ގައުމުގެ ގޮތުން ވާން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އޭގެ އެއް ގޮތުގައި ކަމަށް ވާނީ، ހަމަގައިމު ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ މުޅި ދިރިއުޅުމާ ގުޅިފައިވާ އެއް ކަންކަން، އެއީ އިޤްތިސާދީ ގޮތުންނާއި ވިޔަފާރިގެ ގޮތުން ކަނަވަރު. ދަ ހަމަގައިމު ދާއިރާގައި އެންމެ ބޮޑުގެ އިޤްތިސާދީ ގޮތުގައި ދުނިޔެއަށް ބަލާލިޔަސް، އަޅުގަނޑުމެން ދިރިއުޅެނީ ކަނޑާތަނުގެ ހަރަކާތްތަކާ ގުޅިގެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އޭގެ ތެރޭގައި ހަމަގައިމު ވެސް ސިޔާސީ ގޮތުން ގުޅުންތައް ކަމެއްގެ ގޮތުގައި އިޤްތިސާދީ ގޮތުން ވަނީ ކަނޑައެޅިފައި. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ހަމަ ވެސް ދުރާލާ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ދާއިރާގައި ހިންގުންތައް ކުރިއަރުވައިދީ ހަމައެކަނި ދިވެހިރާއްޖެއަށް ވެސް ދެކޭން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުތައް ރައްޔިތުންނާ ކަނޑައެޅިފައިވާ ބޭނުމުގެ ދިވެހިންގެ ހަމަހަމަކަމާ ގުޅޭ ދެކޭގޮތް. ހާއްސަ ގޮތެއްގައި ޖާގަދެއްވުމުގެ ގޮތުން ޖަހަން، އެ ކަމުގައި އިސްކަންދީފައިވާ ހަމަހަމަކަން ދެކޭގޮތް، އަޅުގަނޑުމެން ދިރިއުޅެނީ ހާއްސަކޮށް ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ހަމަހަމަ ސަރުކާރުތަކާ ހަމަގައިމު ވެސް ކަމެއް. ސިޔާދަތު ވިސްނުމެއްގެ ހަމަހަމަކަން، މީހުން ދެކޭގޮތުގައި ވާނީ ސަރުކާރުތަކުގެ ހަމަހަމަކަމެއް، މީހުން ހަމަހަމަކަމުގެ ދެކޭގޮތް ބޭނުމަކީ ކަމަށް ދެކެން. އެއަށް ހިސާބުކޮށް އެހެން ގޮތް ބޭނުންތަކާ، އަޅުގަނޑުމެން ސަރުކާރުގެ ކޮންމެ ބާރެއްގެ ހަމަހަމަ ގޮތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އިންޓަނޭޝަނަލް ސިޔާސީ ގޮތުގައި ސަރުކާރުގެ ގޮތުގައި ހަމަހަމަކަމާ ހަމަހަމަކަން، މީގެ ހަމަހަމަކަމުގެ ދެ ގޮތެއް ނުވާ ގޮތް ކަމަކީ ނަމަ. އެއީ ހަމަހަމަ ވިސްނުމެއް، ހަމަހަމަ ކަމުގެ އިސްތިސްނާ ކަމަކީ ނަމަ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަމައެކަނި ދިވެހި ދެކޭގޮތް. ބޭނުންވާގޮތަށް، ކޮންމެ ގޮތެއް ކަމަކަށް؛ އެ ކަންކަން ވެސް، ހަމައެކަނި އެ ސިޔާސީ ގޮތް އަޅުގަނޑުމެންގެ ޒަމާނުއްސުރެ ދެކޭގޮތް ސަރުކާރު. އިންޑިޔާ، ސަރުކާރު ޓުރިސްޓް ހަމަހަމަ ކަމަކީ ކޮންކަން

އަޅުގަނޑުމެން ކޮންޝަސްވާން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. މި ރާއްޖޭގެ ސެކިއުރިޓީއަށް ތްރެޓް އަންނަ ކަހަލަ ކަންތައްތައް ކޮންޝަސްވާން ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރާއްޖެ އެކަހެރިވެ، ރާއްޖެއާ ދުނިޔޭގެ އެހެން ބޮޑެތި ޤައުމުތަކާ ގުޅުން ކެނޑޭ ގޮތް ވެސް ވާން ދާދި އެންމެ ގާތުގައިވާ އެންމެ ބާރުގަދަ އެއް ޕާޓްނަރޝިޕާ އަޅުގަނޑުމެން މާ ބޮޑަށް [illegible]، [illegible] އުޅޭ ކަމަށް ވާނަމަ. އެއީ ދެން ދުނިޔޭގައި [illegible] ޤައުމުތަކާ ވެސް އަންނަ [illegible] [illegible] އަންނާނެ ކަމެއް. މިކަން މި [illegible] ވެސް އަޅުގަނޑުމެން [illegible]. އެހެންވީމާ، މި ކަންކަމާ ދުރުގައި އަޅުގަނޑުމެން ފުންކޮށް ވިސްނައި [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] ސިޔާސަތުތަކަށް [illegible] ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ނުދެކެމޭ، އަޅުގަނޑު ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible] ޢަބްދުﷲ [illegible] ހުށަހެޅި ގަރާރަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. [illegible] ... ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ، ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބަށް.

ހުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިލްޔާސް ލަބީބު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. [illegible] އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު [illegible] މި އޮތް ގަރާރު؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ސިޔާސަތު ހަރުދަނާކޮށް، އެއީ [illegible] ސިޔާސަތުގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުމަށް ސަރުކާރަށް ގެނައުމަށް މި ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ގަރާރަށް އަޅުގަނޑު ފުރިހަމައަށް ތާއީދުކުރަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮރިން ޕޮލިސީ ބައްޓަންކުރުމުގައި، ކަނޑައެޅުމުގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ޤާނޫނުއަސާސީން ފުރިހަމަ އިޚްތިޔާރާއި ބާރު ދީފައިވާ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ބާރު ބޭނުންކުރަންވާނީ ދިވެހިރާއްޖެއަށްޓަކައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ މަސްލަހަތަށް، ރައްޔިތުންނާއި ފައިދާހުރި ގޮތަކަށް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. ޖިއޮގްރަފިކަލީ [illegible] މިގޮތަށް

ބައްޓަންކުރުވި، މިގޮތަށް ތަންފީޒުކުރެވުނުތާ ފޮރިން ޖުރިސްޕްރޫޑެންސްގެ ގޮތުގައި އަޅުގަނޑު ފާހަގަކުރަން ބޭނުން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ފަހަކަށްއައިސް އަޅުގަނޑުމެން ރާއްޖޭގެ ސިޔާދަތާއި، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް އެންމެ ފައިދާހުރި ގޮތަކަށް ނޫން ގޮތަކަށް ބަހައި ކަނޑައަޅައިދީ ކަމަށް ދައުރު ރާއްޖެއިން ފާހަގަކުރަމުންދާ. އެހެން ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ބައިގެ ސަރަހައްދު ވެސް އެބަ ހުރި. މިސާލެއްގެ ގޮތުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ރާއްޖޭގެ ބަޖެޓުގެ ދަރަނިތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލާއިރު، ގޮތުގައިވެސް ބޭރުގެ ދަރަނީގެ 85% އަޅުގަނޑުމެން ދައްކަން މި އޮތީ ދެ ފަރާތަކަށް. އެންމެ ދެ ފަރާތަކަށް. އެއީ ޗައިނާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޑިވެލޮޕްމަންޓް ޕާޓްނަރ، ނޫނީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވަރަށް ގާތް ރައްޓެހި ޤައުމު ބާރަތު ދެ ދައުލަތަކުން. މިހާރު ވެސް އެ ދައުލަތްތަކުން ސަރުކާރަށް ފައިސާ ބޭނުންވެއްޖެ. ކުރިން ސަރުކާރުން ހުރި ދައުލަތަށް މި ބޮޑެތި ދަރަނިތައް ދައްކަން ފާސްކޮށް ބަޖެޓު ސަރުކާރުން މި ދަރަނި ބޮޑެތި ދިޔައިރު. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިޔަ ބޮޑެތި ދަރަނިތައް ބާރު ނޫން. އާމްދަނީ ދިރާސާކުރުމުން ދަރަނިދެއްކުމުގެ ދައުރުތަކުގެ ހިނގަމުންދާ ބަޖެޓު ދޭތެރޭގައި ވަނީ. އިންޑިޔާ، އަދި ޗައިނާ އިތުރުން ދައުލަތްތަކުގެ އެހީއާއި ވަޒަންކޮށް ނަގާފައި. އާ ނަގަމުން ދައުލަތް އަވަށްޓެރި ކޮމާޝަލް ބޭންކް ދައުލަތްތަކުގެ ބޭރުން، ޑިވެލޮޕްމަންޓް އިންސްޓިޓިއުޝަންތަކުން ވިޔަސް ރަނގަޅު ބާރު އެބަ ދައްކަމުން ދަރަނިތައް. އެ ދަރަނިތަކުން ދަރަނިތައް ނަގާފައި ކޮންޓްރެކްޓް، މަޝްރޫޢުތަކުގެ ކޮންޓްރެކްޓް އެބަ ދެމިއޮވޭ. މިހާ ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުން، ނޫނީ ރާއްޖެއިން ދިރާސާކޮށް ދަރަނިވެރި ކުރުވަން ހުރިހާ ކަމެއް ހިނގާނެ ފައިސާ ދަރަނިތައް ދައްކާ. އަޅުގަނޑުމެން ދަރަނި ދިނުމަށް މިހާރު އެންމެ ބޮޑު އެއްބަސްވުމެއް ބޭރުގެ ދަރަނި ދައްކާ ގޮތަށް ބާރަށް ދިއުން. އިންޑިޔާ، ދަރަނިތަކުގެ ދިރާސާކުރުން ދަރަނިތަކުގެ ދައުރު އެއްބަސްވެފައި ވެސް ދަރަނިތަކުގެ ބޭނުންތައް ސަރުކާރުން ބަދަލުކޮށްގެން ދަރަނިތައް ވިސްނަންޖެހޭނެ. އެހެންވީމާ، މި ސަރުކާރުން ވެސް މިކަން ކުރައްވާއިރު އަޅުގަނޑު ވިސްނަނީ، ވިސްނުންތެރިކަމާއެކު ބައްޓަންކުރައްވާ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ކަންކަމުގައި ބާރުތައް ބަދަލުވާ ހުރިހާ ގޮތްތައް ދިވެހި ރައްޔިތުންނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ވެސް، އަދި ބޭރުގެ ބާރުތައް ވެސް އަދި ކަންތައް ބަލާ ގޮތް ވިޔަސް، އިޤްތިޞާދީ ދާއިރާގައި ވިޔަސް، ވިޔަފާރީގެ ދާއިރާގައި ވިޔަސް، ދިފާޢީ ދާއިރާގައި ވިޔަސް ސަލާމަތީ ދާއިރާގައި ވިޔަސް، މިނިވަންކަމާއެކު، ބައިނަލްއަޤްވާމީ އެކިއެކި ޤައުމުތަކާ ޕާޓްނަރުން ވިޔަފާރިން ގާއިމުކޮށްގެން ދާ. ހިސާބުން ހިނގައްޖެ. ހަމަގައިމު ވެސް މި އިހުސާސް ބައިން ދިރި ރައްޔިތުންނަށް އެބަ އެބަ. ގޮސް އިލެކްޝަނުގައި ޖިއޮޕޮލިޓިކަލް ދިރުމާއި ޕާލިމެންޓް މެންބަރުން މި ދުވަސްވަރުން ވެސް ވިސްނަ ބަދަލުތަކާއެކު އެކިއެކި މި ބޮޑެތި ބާރުތަކާ ދުރުވެ އިސްލާމީ ވިސްނުމެއް. މި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޓްރައިބިއުނަލްގައި ކަމެއް ބޭރުގެ ވިސްނުންތަކުގެ ކަންކަމާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ގަބޫލުކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރުން ދިރާސާ ޓްރައިބިއުނަލް ކަނޑައަޅާފައިވާ

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަބަދުވެސް ވިސްނަންޖެހޭނީ، ދިވެހި ރައްޔިތުންނަށް ބިރުވެރިކަމެއް ނެތި، އެ މީހުންގެ ހިތް ތަނަވަސްކަމާއެކު ނިދި، އެ މީހަކަށް ގޮސް ދުނިޔޭގެ ކޮންމެ ޤައުމަކަށް ވެސް ދަތުރުކުރެވި، އެ ޤައުމުތަކުގައި ކިޔަވަން ވެސް، ޝޮޕިންއަށް ވެސް، ބޭސްފަރުވާއަށް ވެސް އުޅެވޭނެ ގޮތަކަށް އެކަން ތަންފީޒުކުރައްވާތޯ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއަދުގެ ހާލަތަކީ، ބައެއް ވިޔަފާރިވެރިން ވެސް އެބަ ޖެހިލުންވޭ ބައެއް ތަންތަނަކަށް ގޮސް ވިޔަފާރިކުރަން. އެ ވިޔަފާރިވެރިން ގޮސް ލާރި ހޮޅުވާ ފަހުން އެ ދައުލަތުގައި އެ ދައްކާ ހިލޭތަކަށް ބަދަލުވެދާނެތޯ؟ އެއީ ހާއްސަ ކޮށް ބޭރުގެ ބާޒާރުތަކުގެ ދަރަނި ބޮޑުކުރައްވާ ހިންގަ މުދަލެއް ނޫނޭ. އެހެންވެއްޖެއްޔާ ތިމަންނަގެ ތަޖުރިބާތަކުން ހިލޭއެއް ވޭތޯ؟ އެހެންކަމުން ވިޔަފާރިކުރާ މީހުންނަށް ވެސް ދަތިވެއްޖެކަމަކީ ވަރަށް ފަހަރެއް. ވިސްނަންޖެހިދާނީ މި ޤައުމީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ރައްޔިތުންގެ ވިސްނުންތަކެއް ބަހައްޓަންޖެހޭ. ހެއްސަވަގޮތް ހުރިހާ ސިޔާސަތެއް ވިސްނުން ބަހައްޓަންވާނެ، މި ވިސްނުން ގެނެސްދޭންޖެހޭނެ ތަރައްޤީކުރުން.

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ރާއްޖޭގެ އެންމެ ބޮޑު އެއް ސެކްޓަރ، ޓޫރިޒަމް ސެކްޓަރ. ރާއްޖެއަށް ޓޫރިސްޓުން އަންނަ ޤައުމުތަކުގެ ތެރެއިން އަވަށްޓެރި އެއް ޤައުމުގެ ޓޫރިސްޓުން އަންނަ އަދަދު 33%އަށް ވުރެ މިދިޔަ އަހަރަށް ވުރެ ދަށްވެއްޖެ ކަމަށް ރިޕޯޓުތަކުން އެބަ ދައްކާ. އެ މީހުންގެ ސޯޝަލް މީޑިއާގެ ގޮވާލުމަކީ ކަމެއް ވެސް އެބަ ފެނިގެންދޭ. ރާއްޖޭގެ ޓޫރިސްޓުން އަދި އަދަދު މި އަހަރު އިތުރުވި ކަމުގައި ވިޔަސް، ޓެކްސްގެ ގޮތުގައި ދައުލަތަށް ލިބޭ އާމްދަނީ ދަށްވެ ކަމަށް ރިޕޯޓުތަކުން އެބަ ދައްކާ. ޓޫރިޒަމް، ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީގެ ގޮތުގައި އަދި އެއަރޕޯޓް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފީސް ޗާޖު ކަމުގައި ލިބޭ، ޓީ.ޖީ.އެސް.ޓީގެ ގޮތުގައި ލިބޭ އަދަދު ދަށްވެ ދާނީ. މިހެން ދަށްވަމުންދާއިރު، މި ސަރުކާރުން ޓޫރިސްޓުން ރާއްޖެއަށް އައިސްފައި މި ދަނީ ކުޑަ އަދަދެއް ދަށްވެގެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ރާއްޖެއަށް، އަވަށްޓެރި ޤައުމުތަކާ ވެސް އަދި އެހެން ޤައުމުތަކާ ވެސް އެކި ސިޔާސީ ކުޅިވަރުކުޅުމުގެ ސަބަބުން ރާއްޖޭގެ ވިޔަފާރިތަކަށް ގެއްލުންވާނެ ގޮތަށް މިކަން ހިނގަނީ. މިކަން ދިމާވާނީ، މި ގޮތުން ދިރާސާކުރަންޏާ ޖިއޮޕޮލިޓިކަލް ސިޔާސަތުގެ ސަބަބުން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ވެސް މި ގަޑިއަކީ ފިކުރުކުރަން ޖެހޭ ގަޑިއެއް. އަދި މި ގަޑީގައި ޒިންމާދާރުވާ ރައްޔިތުންނަށް، ވިޔަފާރިވެރިންނާ އަދި ވިޔަފާރިވެރިން ބޭރުން ދަމަހައްޓާ ވިޔަފާރިތަކަށް ދަމަހައްޓާ މިންވަރަށް، ބޭސްފަރުވާއަށް ދަމަހައްޓާ މިންވަރަށް، ހިތްވަރުދޭ މިންވަރަށް، އަދި އެކަށީގެން ބޭނުންވާ ވެސް ރާއްޖޭ ދަމަހައްޓާ މިންވަރަށް ވެސް އެންމެ ފަހިވާ ގޮތަށް ރާއްޖޭގެ ޓޫރިޒަމް ބޭރުގެ ބާޒާރުތަކަށް ހުޅުވައިލުމަށް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އެހެންވީމާ، މި ގަރާރަށް ތާއީދުކުރާ ވާހަކަ ދަންނަވަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. މިހާރު އަޅުގަނޑު ޖަލްސާ މި މެދުކަނޑައިލައިގެން ހުސްވަގުތަކަށް. އަޅުގަނޑުމެން ދެން އެނބުރި އަންނާނީ މެންދުރުން އަނބުރާ 1 ޖަހާއިރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ ސަމާލުކަމަށް ބަޔާން އަޅުގަނޑު

ދަންނަވާލަން؛ މިއަދު ވޯޓަށް އެހުން އޮންނާނެ. ގާނޫނު ނަންބަރު 7/72010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ގާނޫނު)އަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލު ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ ގޮތުން މިއަދު އަޑުގަނޑު ވޯޓަށް އަހާނަން 1:00 ގައި. އެހެންވީމާ، މި ބޭފުޅުންގެ މައުލޫމާތަށް ބަލައި އެ ވާހަކަ ދަންނަވައިލަމުން އަޑުގަނޑު ޖަލްސާ މެދުކަނޑައިލާނަން.

{ހުސްވަގުތުކޮޅު: 11:59 އިން 13:05 އަށް}

(ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ؛ މަޖިލީހުގެ ނައިބު ރައީސް އަޙްމަދު ސަލީމް)

10. ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދައްކަވުން:

އާދޭ! ހުސްވަގުތުކޮޅަށްފަހު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާ އަޑުގަނޑު ފަށާނަން. އަޑުގަނޑު މި ގަޑީގައި މި ދަނީ ފުރަތަމަ ކަމަކަށް ވޯޓަށް އެހުމަށް ހުރި ކަންކަމަށް ވޯޓަށް އެހުމަށް. ދެ ކަމަކަށް މިއަދު ވޯޓަށް އެހުމަށް އަޑުގަނޑު ގަސްދުކުރަން. ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ލާމަރުކަޒީ ގާނޫނަށް އިސްލާހުގެނައުމުގެ ބިލަށް ވޯޓަށް އެހުން. ދެވަނަ ކަމަކީ، މިއަދު ހުށަހެޅިގެންދިޔަ މައްސަލައަށް، ރައްޔިތުން މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދާ އެއްގޮތަށް ހަފުތާއަކު މަދުވެގެން ތިން ދުވަހު މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާތައް ބޭއްވުމާ ބެހޭ ގޮތުން ހުށަހެޅުން މައްސަލަ މަޖިލީހަށް ބަލައިގަތުމާ ބެހޭ ގޮތުން އަޑުގަނޑަށް ވޯޓަށް އެ ގަޑީގައި ސޫރި އޮތީ. އެހެންވީ، މި ދެ ކަންތަކަށް އަޑުގަނޑު ވޯޓަށް އެހުމަށް ގަސްދުކުރަން. ފުރަތަމަ އަޑުގަނޑު މި ދަނީ، ތުޅާދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙިސާން ޙުސައިން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ގާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތައް ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ގާނޫނު)އަށް އިސްލާހު ގެނައުމުގެ ބިލު ދިރާސާކޮށް ލާމަރުކަޒީ ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަށް މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ދެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހެޅުއްވި މެންބަރު: ތުޅާދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙިސާން ޙުސައިން

މަޖިލީހުގެ ޖުމްލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު: 80

ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	43
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	42
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	42
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	22
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ؛ ތުލުސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހިސާން ހުސައިން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 7/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިދާރީ ދާއިރާތަކުގެ ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ޤާނޫނު)އަށް އިސްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލު ދިރާސާކޮށް ލާމަރުކަޒީ ކޮމިޓީން ނިންމި ގޮތަށް މަޖިލީހުން ފާސްކުރުމާ ގުޅޭ ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ތަފްސީލަކީ؛ މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 80. ހާޒިރުވެ ތިއްބެވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 43. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 42. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދަކީ؛ ސުމެއް. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 42. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު؛ 22. އެހެންކަމުން، މި ބިލު ފާސްވެއްޖެ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

މިއަދުގެ ދެވަނަ ވޯޓު؛ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 179 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލައަށް މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރުމާ ގުޅޭ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުން އެދެން. މައްސަލަ ކުރިން އޮތީ ހުށަހަޅާފަ.

[ވޯޓުދެއްވުން]

ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:

ހުށަހަޅުއްވި މެންބަރު: ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު

މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދު:	80
ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	43
ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	14
ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދިން މެންބަރުންގެ އަދަދު:	10
ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	00
ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު:	24
ފާސްވުމަށް ބޭނުންވާ އަދަދު:	13
ވޯޓުގެ ނަތީޖާ:	ފާސް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ދެންމެ ނެގުނު ވޯޓުގެ ނަތީޖާ އަޢުލާނު މި ދަންނަވައިލަނީ. ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 179 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ މައްސަލަ މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރުމާ މެދު؛ މަޖިލީހުގެ ޖުމުލަ މެންބަރުންގެ އަދަދަކީ، 80. ހާޒިރުވެ ތިބި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 43. ފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 14. ނުފެންނަ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 10. ވަކި ގޮތަކަށް ވޯޓުދޭން ބޭނުންނުވާ ކަމަށް ވޯޓުދެއްވި މެންބަރަކު ނެތް. ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަދަދު؛ 24. ފާސްވުމަށް ބޭނުންވަނީ 13. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލަ މަޖިލީހުގައި ބަހުސްކުރުމަށް ބަލައިގަތުމާ މެދުގައި ނެގުނު ވޯޓުން ފާސްވެއްޖެ.

8. އިބްތިދާއީ ބަހުސް

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

އަޅުގަނޑު އެނބުރި މި ދަނީ މިއަދުގެ އިބްތިދާއީ ބަހުސް، އެ އައިޓަމަށް. ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އީވާ ޢަބްދުﷲ ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ހަރުދަނާކުރުން، އެއީ ދެމެހެއްޓެނިވި ސިޔާސަތެއް ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓުމަށް ސަރުކާރަށް ގޮވައިލައި ހުށަހެޅުއްވި ގަރާރުގެ ބަހުސް. އަޅުގަނޑު މިހާރު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ، ކެލާ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ޝަރީފަށް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ކެލާ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހިމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. މި މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު؛ ސިޔާސަތެއް، ޙަޤީޤަތުގައި އެ ޤައުމުގައި، އެ ޤައުމެއް ދުނިޔޭގައި އެ ޤައުމަކާ އެންމެ ގުޅުން ރަނގަޅުކޮށްދޭ ސިޔާސަތެއް މި ސިޔާސަތަކީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ [illegible] [illegible] މި ސަރުކާރުން މި [illegible]، ވަރަށް ބޮޑަށް [illegible] ޤައުމުތަކާ [illegible] [illegible]، އެ ޤައުމުތަކަށް [illegible] ކަން. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިއީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ހުރި ވަރަށް ބޮޑު ނުރައްކާލެއް. ހާއްސަކޮށް އިޤްތިޞާދީ ކަންތައްތައް މިކަމުގެ ސަބަބުން، އިޤްތިޞާދީ ކަންތައްތަކަށް މިކަމުގެ ސަބަބުން ވަރަށް ބޮޑަށް ގެއްލުންވެގެންދާނެ. [illegible] [illegible] ތަރައްޤީ [illegible] [illegible] [illegible]، ވަރަށް އުނދަގޫ ކަމަކަށް ވާނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ [illegible] ހާއްސަކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މި [illegible]، އަޅުގަނޑުމެންގެ [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސަތު [illegible] އުނދަގޫވެގެންދާނެ ގޮތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ ޤައުމަކީ، މި ޙާލަތުގައި ވަރަށް [illegible] [illegible] [illegible] ޤައުމުތަކުގެ [illegible]. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވަނީ އިންޑިއާ ވާހަކަ [illegible]. އިންޑިއާގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ޤައުމުގެ [illegible] [illegible]، [illegible]. މި [illegible] ވަނީ، މި [illegible] ފުރަތަމަ [illegible] [illegible] ވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި މި [illegible] ވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަރަށް [illegible] [illegible] [illegible]. ވަރަށް [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަނީ ވަރަށް [illegible] [illegible] މި [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަނީ މި [illegible]. މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] އިންޑިއާގެ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިންޑިއާއަށް [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އިންޑިއާ. [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ވަނީ ވަރަށް [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 45 [illegible] އިންޑިއާއިން. [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] އިންޑިއާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަރަށް [illegible] [illegible] [illegible]. ވަރަށް [illegible] [illegible]. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ޓޫރިޒަމަށް ބަލާއިރު، ޓޫރިޒަމުގެ ގެސްޓްހައުސްތަކުން ފަހަކަށްއައިސް ބައެއް ފަހަރުފަހަރަކުން 50% ހިއްސާކުރަމުން އަދި ޓޫރިސްޓުން. އެހެންނަމަވެސް، މި ސިޔާސަތުގެ ސަބަބުން މިއަދު ވަނީ ވަރަށް ބޮޑުތަން ދަށްވެ، ވަރަށް ގިނަ ރަށްރަށް، ވަރަށް ގިނަ ރިސޯޓުތައް ވަނީ އޮކިއުޕެންސީ ދަށްވެ، ވިޔަފާރި ވަރަށް ބޮޑަށް ދަށްވެފަ. ހާއްސަކޮށް އިންޑިޔާ މާކެޓް ހުޅުވިފައި އޮންނަ ރިސޯޓުތައް. މިއީ އިންޑިޔާބާޒާރަށް ވަރަށް ބޮޑު ގެއްލުމެއް، ވަރަށް ބޮޑު ނުތަނަވަސްކަމެއް ދިމާވާން ކަމެއް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދާދި ޤައުމުތަކުގެ ތޮއްޓަކައި އުފުރިފައި ހުންނަ، ހުރިހައި ހުންނަ އެމްބެސެޑަރުން، ހާއްސަކޮށް ސެކިއުރިޓީ އެމްބެސެޑަރުންނާއި އެހެނިހެން އެމްބެސެޑަރުންނަށް، ޓްރޭނިންގާއި މިލިޓަރީ އެމްބެސެޑަރުންނާއި އަދި ވަރަށް ގިނަ އެމްބެސެޑަރުންނަށް ރާއްޖެއާ އެކު ހުރިގުޅުމާ. ސަރުކާރު ބަދަލު ވުމުން ސަފާރަތުން ފޮނުވި ގިނަ އެމްބެސެޑަރުން ހުރިގެޔަށް އާދޯ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މި އެމްބެސެޑަރުކަމަށް، ބަދަލު އެމްބެސެޑަރުކަމަށް ހުށަހެޅުއްވިފައިވާ ނަމަ މީގެ ނަމޫނާ ބަޔަކު ހިމެނުއްވިގެންނެވެ. ނަމޫނާ މިހާރު ވެސް އަދުލުއިންސާފު ފުރިހަމަކޮށް މި އެމްބެސެޑަރުކަމުގެ ސަބަބުން، ފުރިހަމަކުރަމުން އިހުތިރާމްކުރުމަށްޓަކައި ދާދި އެހެން ޤައުމުތަކުން އެމްބެސެޑަރުން ހުރިހާ ބޭރު، ހުރިހާ ކަނޑައެޅިގެންދިއުން ވަނީ މިހާރު ހުއްޓިފަ. އާދޭ ނަމޫނާއަކަށް ވަނީ، އެމްބެސެޑަރުންގެ ބަދަލު ސަފާރަތް ނުލިބިގެންދާއި، އެހެނިހެން ބޭރުން ބޭނުންވާ އެހެނިހެން އެހީތައް އެހެން ޤައުމުތަކުން ވެސް ބިޔަމަންކުރާ ގޮތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އާދޭ! އަޑުއަހަމުން ބޭނުމިއްޔާ ވަކި ދައުލަތާ ދޭތެރޭ ވަކި ގޮތެއް، ސިޔާސަތު ގެންގުޅުއްވިތަން. އެހެންނަމަވެސް، އަޑުއަހަމުންދާ ބަޔާންވެފައި އެއް ދިނުމުގައި އެބަ ބަދަލުކަން ފާޅުވެ، އެހެން ޤައުމުތަކުގެ ފޮނުވުން މި ކަންތައްތަކުގައި މިސާލެއް ކަމުގައި ނަގާނަން. އަޑުއަހަމުންދާ ފުރިގެން އަދި ކުރީގެ ސަރުކާރުތަކުން ވަކި ދައުލަތަކާއި ޖެހިގެން، ނުވަތަ ވަކި ސިޔާސަތެއް ގެންގުޅުމުގެ ސަބަބުން، ޑިޕްލޮމަސީއެއް ގެންގުޅުމުގެ ސަބަބުން އަޑުއަހަމުންދާ ބިޔަހޭ ގެއްލުން. އަޑުއަހަމުންގެ އެކުވެރި އަރަބި ބައެއް ދައުލަތްތަކާ ޖެހިޖެހިގެން ގުޅުންތަކުން ކަނޑައެޅިގެންދިޔައީ. އަދި ހަމަ ދިރާސާގެ އެންމެ ބޮޑު އެއް އާބާދީއަށް ކަނޑައެޅުނު ތަންތަނުގެ ސަބަބުން ވަކިވަކިން ދައުލަތްތަކާއި ގުޅިގެން. މިހެންވުމުން ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތަކުގެ ބޮޑުތަން ދައުލަތާ އެކު އަޑުއަހަމުން ބާރުލިބިގެންދާ ގޮތުގެ ސަބަބުން އަޑުއަހަމުންނާ ވަރަށް ހިތާމަވެރި، ނަމަވެސް ވަރަށް ގިނަ ކަންތައްތަކުގެ ދިމާވީ. މިއީ އަޑުއަހަމުން އެއްވެސް މިހާރު ބޭނުންވީ ކަމެއް ނޫން. ވާހަކަދައްކަވާ ސަރުކާރުން އެންމެ ބޮޑަށް ބަލާ މި ކަންތައްތަކަށް؛ ހުރިހާ ސިޔާސަތު ރަނގަޅުކޮށް ހުރިހާ ދައުލަތްތަކާ އެއްކޮށް ފަސޭހަ އެއްވަރަކަށް ގުޅުމެއް ބޭއްވުން. އެހެންނަމަވެސް، ވަގުތީގޮތުގެ ކިބައިން ދިމާވީ؟ ބަޔަކު ދުނިޔެއަށް ދިރާވެ އާމަލު ވަރަށް އެކަމާ ބޮޑު އެހީތެރިކަމާއި، އެއްބާރުލުމާއި، އަޑުއަހަމުން އެކުވެރިކަމާއި ދެމެހެ ދައުލަތް އަޑުއަހަމުންގެ އަމާންކަން ހިމާޔަތް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ތަރައްގީގެ އިޤުތިސާދު މިހާރުގެ އަދަދުތަކުން، ދަތި އަސަރުކުރާކަން ނުވެއްޖެ...

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރަށް އަޅުގަނޑު ފުރުސަތުއަރުވާނަން.

ހެންވޭރު ހުޅަނގު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ގަލޮޅު އުތުރު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހުށަހަޅުއްވާފައި އޮތް ގަރާރަށް އަޅުގަނޑު ފުރިހަމައަށް ތާއީދުކުރަން. ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރުމަކީ އެއީ އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ސަރުކާރަށް، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އިޚްތިޔާރަށް ދޫކޮށްލެވިފައި އޮންނަ ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އެ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރެވިގެންދާއިރު، ދިވެހިންނާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ މަސްލަހަތު އެއީ އެންމެ ފުރަތަމަ މަސްލަހަތެއް ކަމުގައި އަބަދު ވެސް ބަލަންޖެހޭ. އެއީ ކޮންމެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަކު، ކޮންމެ ސަރުކާރެއް ކަމުގައި ވިޔަސްވެސް، މިދެންނެވި ގޮތަށް ވިސްނައިގެން މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ، އެ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކޮށް، އެ ސިޔާސަތު ތަންފީޒުކުރާއިރު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މި ނުކުތާ ފާހަގަކުރަން މި ބޭނުންވާ ސަބަބަކީ، އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ، ރާއްޖެ މި އޮތް ސަރަހައްދު. މި ސަރަހައްދުގެ ގޮތުން އަދި އަމުދުން ވަރަށް މުހިންމު ޖިއޮޕޮލިޓިކަލް ވުޖޫދެއް މި އޮންނަނީ، ކޮންސިޑަރުކުރަން ފުޅާ މި އިންޑިއަން ރީޖަން. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އާބާދީ ކުޑަވިޔަސް. މިސާލަކަށް ބަލައިލާއިރު. އަދި ހަމަ އެހެން ޤައުމުގެ ނިސްބަތުން ބަލާއިރު، އަމަލީ ޤައުމުތަކާ އަޅާބަލާއިރު ޤައުމު ވެސް ކުޑަވާނެ. އެހެންނަމަވެސް، މި ރާއްޖެ މި އޮތް ސަރަހައްދުގެ ގޮތުން، މި އޮތް ގޮތުގައި ޖިއޮޕޮލިޓިކަލް ވުޖޫދަށް ބަލާއިރު ޖިއޮޕޮލިޓިކަލް އަހަމިއްޔަތު. މިކަހަލަ ގޮތަކަށް ރާއްޖެ މި ސަރަހައްދުގައި އޮތް، ރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅާއިރު، ވަރަށް ވިސްނުންތެރިކަމާ އެކުގައި އެ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ވާހަކަ. އަޅުގަނޑު މިދެންނެވި ވާހަކައަކީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ދުނިޔޭގެ ބޮޑު ބާރު، އިންޑިއާ؛ އިންޑިއާ އެމެރިކާ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަވަށްޓެރި ޤައުމުތަކުގެ ގޮތުގައި އޮތް ޤައުމުތައް ވެސް ކަމުގައި ވިޔަސް، ޗައިނާ ކަމުގައި ވިޔަސް، ބޮޑެތި ޤައުމުތަކުން ބަލައިލާފައި. އެހެންނަމަވެސް އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް، ދިވެހިންނަށް، ދިވެހިރާއްޖެއަށް ފައިދާހުރި ގޮތަކަށް ވާން ޖެހޭނެ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅާއިރު އެކަމާ ބެހޭ ގޮތުން ރައްޔިތުން ފާހަގަކުރާ ކަންކަމާއި ގުޅޭ ގޮތެއް ވެސް. އެއީ ވެސް މުހިންމު ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ފެނޭ މިދިޔަ އަހަރު، 2023 ވަނަ އަހަރުގެ މާރިޗު މަސް ފެށުނުއިރު ގޮތުގައި ރާއްޖެއަށް ބޭރުގެ ހަނގުރާމަވެރިން ގެނެވިފައި އޮތް ދިޔައިން ގުޅިގެން ވިދާޅުވި ޤައުމުތަކުން

ޤައުމަށް އެ ވަނީ އިންޑިއާ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ ފެނޭ، ސާޅީސް އެއްހާހައިގާ ފަތުރުވެރިން މާރިޗު މަސް ފެށުނުއިރު 82023 ވަނަ އަހަރު ރާއްޖެއަށް ޒިޔާރަތްކޮށްދިނީ. އެހެންނަމަވެސް، މި އަހަރު، 2024 ވަނަ އަހަރުގެ މި މަހުގެ ފުރަތަމަ ހަފްތާއާ ހަމައަށް އައިއިރު ހަތާވީސް ހާސް ޓޫރިސްޓުން އިންޑިއާއިން ޒިޔާރަތްކޮށްދިނީ. ބޮޑު އަދަދެއް ވެއްޓިފައި އެ ވަނީ އެ ޤައުމުން އަންނަ ނިސްބަތަށް ބަލާއިރު. އެހެންނަމަވެސް، 2021، 2022، 2023، މި ތިން އަހަރު ވެސް އެންމެ ގިނަ ފަތުރުވެރިން ރާއްޖެ ޒިޔާރަތްކޮށްދިނީ ޗައިނާއިން. އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅާއިރު އަޅުގަނޑުމެންގެ އިޤްތިޞާދަށް ވެސް ވިސްނައިގެން އެކަން ކުރަންޖެހޭ. އެހެންނޫން ކަމަށް ވަންޏާ ރާއްޖެއަށް ވާ ގެއްލުން ވަރަށް ބޮޑުވާނެ. އަޅުގަނޑު މިވާހަކަ މިދަންނަވަނީ، ޗައިނާގެ ދާއިރާގެ ތަޖުރިބާކާރު ވިސްނުމުން އިޤްތިޞާދީވާ ކަމެއް އެއީ، ގާތްގަނޑަކަށް 1.8އާއި ދެ ބިލިއަން ޖެހޭ ދޭތެރޭ؛ ދެ ބިލިއަން ޖެހޭ ދޭތެރޭގެ އަދަދެއްގެ ގެއްލުން މިކަމުގެ ސަރަޙައްދުން ފޯރާން ކަމަށް. އެއީ އަސްލުގައި ކުރާ ހިސާބު. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ވާހަކައަކީ، މިދަންނަވާ ގޮތަށް ޚާއްޞަކޮށް ސަރުކާރުން ޚާރިޖީ ސިޔާސަތަށް ބަދަލުގެނަސް ދެމެހެއްޓިގެން ދަނީ ވަރަށް ވިސްނުންތެރިކަމާ އެކީގައި. އަޅުގަނޑުމެން އެންމެން ވެސް ގަބޫލުކުރަން، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް އިންތިޚާބުކުރި ފަސް އަހަރުދުވަހަށް. އެހެންނަމަވެސް، އެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ފަސް އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކުރާ ކަންކަމުގެ ނަތީޖާ ދިމާވާން އޮތީ އަހަރުފަހުން މާ ދިގު މުއްދަތަކަށް. އެއީ ރަނގަޅު ކުރާ ކަމެއް ފިޔަވަޅާ އެކަން ވެސް ރަނގަޅު ގޮތުގައި ދިމާވާނެ. ހަމައެއާއެކީގައި ނަތީޖާތަކަށް ކަމަކީ ނަރަނގަޅުގޮތުން ކަމަކީ ފިޔަވަޅާ އެ ނަތީޖާތަކަށް ނަރަނގަޅުވާ އެބަ ދިމާވެގެންދޭ މިފަދަ ކަންކަން އެކަމާ ދިފާޢުކުރަން، ޖަވާބުދާރީ ކަމަކާ އެބަދޭ. ރަނގަޅު ސިޔާސަތަކީ ހަރަކާތްތަކަށް ބާރު ދެވޭފަދަ ގޮސްގެން ކަންކަމަށް ވާނީ. އަޅުގަނޑުގެ ގައުމު އަދިވެސް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ފާހަގަކުރައްވާފައި ވަނީ، އެއީ ފުރިހަމަ ކަންކަން ކުރުމަށް ޖެހިލަމުން އުޅޭ ސިޔާސަތުގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތަކީ ވެސް. އެހެންވީމާ، ޚާރިޖީ އެންމެހައި ކަންކަމަށް ވެސް ފުރިހަމަ ކުރަމުން ގެންދާ ކަމަކަށް ބޮޑު ސަމާލުކަން ދީގެން އަދި ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ވަރަށް ވިސްނުންތެރިކަމާ އެކީގައި. ގާތްގަނޑަކަށް ހުރި އެހެން ކަންކަމަށް ވެސް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ، މާފަންނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދަށް.

މާފަންނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު؛ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދިވެހިރާއްޖެއަކީ މީގެ 2300 އަހަރު ކުރީގައި އިންޑިއާ، މިޞްރު މި ކާ އުތުރު ކަރައިގައި ޔޫރަޕުގައި ގްރީކް ރަސްކަންކުރަމުންދިޔަ، 200 އަހަރު ގްރީކް ރަސްކަލަކު އޮތް، ދެން ޔޫނާނީން ވެސް ހިޔާން. އެ ގްރީކުން ރަސްކަން އިންޑިއާގައި ކުރިއިރުގައި ވެސް ދިވެހިން މިތާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި އުޅުމުންދިޔަ. އަދި އޭގެ ފަހުން ރޯމަން އެމްޕަޔަރ އޯގަސްޓަސް؛ ތަމުން ވެރިކަން ކުރިއިރުގައި ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިވެހިން އުޅުމުންދިޔަ. ޗައިނާގެ ރަސްޖަގަތަން، ހަންޑައިނަސްޓީ ޒަމާނުގައި، ގަސްތޮޑުން ނިގަތަތ، ބައްޕަސް ނިގަދަވީ ދުވަސްވަރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދި ފަތުރުތައް ސިލްކްރޯޑަށް، ޗައިނާއަށް، ސޮމާލި އޯމާން ކަތަރާ، ކެނިޔާއާ ހުރަސްކޮށް އިރުމަތީ ކަރައިގެ ދަތުރުކުރުން ކެނިޔާއަށް ވުޅުން ހިފައިގެން ދި ފަހަރުކު. ކަނޑު ފަހަރުކު ވެސް ދިވެހިންގެ ސިޔާދަތާއި މިނިވަންކަން ދަމަހައްޓަން ޓަކައި، ދިވެހިންގެ ހައިބަތު ނަގާހައްޓަން ޓަކައި ދިވެހިން މަސައްކަތްކުރަމުންދިޔަ. އޭގެ ސަބަބަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބައިގެ މުހިއްމުކަން ޖުޣުރާފީކަން ދަނެގެން ނޫން ދިވެހިން އެ މަސައްކަތްކުރަނީ. ބަހުގެ އުނދަގޫ މުހިއްމުކަން އަޅުގަނޑުމެން އެކަން ނޫން. ސިޔާސީ ޕާޓީތަކުން ވެރިކަންކުރާއިރުގައި، ވެރިކަމަށް އަންނަ ސިޔާސީ ޕާޓީއާ އެއީ ވަކި ޕާޓީއަކަށް ވޯޓް. އިންޑިއާގައި ވެސް ވަކި ޕާޓީ ވެރިކަންކުރޭ. ވަކި ޕާޓީތަކުން ވެރިކަންކުރާއިރު ވަކިން ޚައްސަވަތު ބަދަލުވޭ. އަދި ވަކި ދީނަކަށް ބުރަވެތިވެފައި ހުރިކަމުގައި، އެ ދީނަކަށް އިޙްތިރާމްކޮށް ހަމަ ބަޔަކު ވެސް އުފައްދާ. ޑިމޮކްރަސީގައި އަސާސީ އުނދަގޫ ނޫން، އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އިނގޭތޯ އަޅުގަނޑުމެން ދެކެމުންދިޔައީ، ހުރިހާ ދީނަކަށް ވެސް މިނިވަންކަމާ އެކު އަޅުކަން ފުޅާކުރުމުގެ ފުރުޞަތުގައި އެ ފުއްދު އޮތް ތަން ފެނިގެންދިޔައީ. އެއީ ދީނީ ހައިސިއްޔަތުގެ އެންމެ ބޮޑު ޑިމޮކްރަސީއާ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަމުންދިޔައީ. ގޮތް ދީނީ ހުރިގެ އާދައި ވައަތް އަންނަ ބަދަލުތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިއްސަ ސަރަޙައްދުން ވެސް އާދޭ ބަދަލު. ޖަޔާނުއްސުދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޔަޤީނުން ވަނިވަން އޮތީ އިޑަވަން. ބައެއް ވަރަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިރުމަތީގެ ވަރަށް އުތުބަންދު. އަނެއްބައި ވަރަށް އުތުރަންދު. އެކި ދުވަދުވަސްވަން ގަސްވައި މި އަރިހުން އެކި ވެރިކަންތަކުގައި، އެކި ރަސްކަންތަކުގައި. މިއަދު ދީނީގަޔާ އޮތް ގަޒުމުން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭ އާދަމުގެ ދަރިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް. އިންސާނުން. ހުރިހާ އެންމެން ވެސް ގަބޫލުކުރޭ އާދަމުގެ ދަރިންކަން. އެހެންނަމަވެސް، އެއްބަދަލު އަނެއް ބަދަލުން މަރައި އަނިޔާކުރުމާއިހުގައި އާދަމުގެ ދަރިއެއް ނޫ. އާދަމުގެ ދަރިޔާއި ބައްޓެޓުނގެ ދަރިން ކަމަށް ބަލައިގެން ހިންދުން ވެސް ބަލަ. އެ މީހުން ހިޔާލެއް ގޮތަށް ހިޔާލެއް އަޑު ފުޅާ، އާދަމުގެކަން ގަބޫލުކުރެއް. ތަނާގައި އާދަމު، އިންސާން ގައިއަހަރުދިދޭ ކަމަށް ތުނާ ދަނެ. ގަބޫލުކުރާ ތަނު. ދީސިފަތިން ވެސް ގަބޫލުކުރަ. އެބަ ގަބޫލުކުރޭ. އެހެންނަމަވެސް، ތަގައިގަނެގެން އުޅޭއިރުގައި ފިރާގެ ބައިނަޖީ، މި ޑްރިސްޓިގެ ވަކްލަމީ، ބުރިޑިޝިރިއަވް. ތަގައި؛ އިންސާނީ ނިޒާމުބެ ކަންތައްތަކާއި އިންސާނުންގެ އަދިވެސް އެބަހުރި. ބުރިޓިޝިރިއަވް ރަނގަޅުކަމެއް، ދުތަމަން ނަމަވަ ބަނަދުތަން މި ތަގު ރަނގަޅުގެއް އަދިވެސް އެބަހުރި، މީޔާރިއަށް. ދޭން އޭގެތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ފަހުގެން ނަގާ ޖަނަވަރުކަން ދިވެހިރާއްޖޭ. އަދި ދިވެހިރާއްޖޭ ނަގާ ބައެއްގެ

އަޑުވެލިކަމުގައި ތިބޭކަށް ވެސް. ދިވެހިރާއްޖޭ ސަރަހައްދު، މިނިވަންކަމާއި ސިޔާދަތު އަބަދާއި ދިވެހިން ބަލަހައްޓަންޖެހޭނީ. ޒޯރުން ގެނެސް ބެލެހެއްޓުމަކީ ރަނގަޅު ކަމެއް. އެކަމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. ދިވެހިރާއްޖޭ ނުޖެހޭ؛ މިހާރުގެ ޒަމާނުން ރާއްޖެއަކީ މުޅި ދުނިޔޭގައި ވެސް ނަމޮވަރުގެ [illegible] [illegible] ޤައުމެއް. އެންމެ ގިނަ ފަތުރުވެރިން ތިބި ބައެއް. ފަތުރުވެރިން ވަޒީފާ ނުލިބިގެން [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގައި ފަތުރުވެރިން. އެހެރަ ތަޅުމުގައި އިސްރާއީލު ކަންކަމުގައި އެމްބިއުލަންސްސޭވާ، އެއަރ އެމްބިއުލަންސްސޭވާ އަވަހަށް [illegible] ވެސް [illegible] ފެންވަރުގެ ބަޔަކު ކުއްލިއަކަށް [illegible] އަދި އެހާން ބަޔަކު [illegible] [illegible] ކަމަށް ވެސް ރަނގަޅުކަމެއް ބޭ. އަޅުގަނޑު ދެން ސުވާލުކުރާނީ ފުލުހުންގެ އޮފިސަރުންނާ [illegible] ހާސްއެއް ޤަވާއިދުތަކާ ގުޅޭ އަޅުގަނޑު ތަރުޖަމާ. ދިވެހިން ވެސް ފަރުދުން. އެ ދަރަޖައިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް. ދިވެހިރާއްޖޭގައި [illegible] ސިޔާސަތު މިހާރު އެންމެ ގެނބުން ވެއްޓިއްޖެ ދަނޑުވެރި؛ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެބަ ފުރޭ އިޖުތިމާޢީ އަނިޔާވެރި، އިޖުތިމާޢީ ފަރުވާތައް [illegible] އަނިޔާވެރިން އިންސާނީ ހައްގުތަކަށް އަނިޔާވެރި ޖަހައިލެއްވި ކޮބައިތޯ އެ ޖިނާއީ ޖަލަށް، އިޖުތިމާޢީ ފަރުވާ؟ ކޮބައިތޯ ފަރުވާދިނުން މިހާރު މަޤާމުތަކުގައި އެ ވާހަކަތަކެއް؟ މި ސަރުކާރުން ވެސް ދުރުހެލި ބެހޭ މަރުކަޒު ވެސް އިސް ރަށްފުށުގެ ނިމުނު ބަދަލުކުރެވޭ. އެ ތަން ވެސް ބަންދުކުރި. އަޅުގަނޑު ހިތާމަ ވަރަށް ދިރުވުރާފާ ކަމަށް. އަދި ނުފިސާކަން ފަރުވާދީ ދަރިވަރުން، ސެކިއުރިޓީ ދަރިވަރުން ނަރުސުންގެ، ކޮންމެ ނަރުސުންގެ، އަޅުގަނޑުގެ، ނަރުސުންގެ ކުރެވުނުގިނަ ދުވަސް ވެސް ހުއްޓިގެން ސަރުކާރުން. އެކަމަކު ފަރުވާދޭ ދަރިވަރުން މަޖިލީ ވާހަކަ ނުވެސް ދެއްކެނީ މިހާރު. ކޮބައިތޯ އިންސާނީ ހައްގު އިޖުތިމާޢީ ހައްގު؟ އަޅުގަނޑުކަން ހިއްސާކުރާ އެއްމެދުކަމެއް ވެސް އިންސާނީ ހައްގުގެ އިންސާނީއަޚްލާޤީގެ މިހާރު މި ދަރުސްއިރާދަ ދިރާކަށް ވިސް ކޮންމެ ގޮތަކުން ހަމަ އަޅުގަނޑު ހިތާމަ. ހަމަ އެއަށް ވެސް ތާއީދުކުރަނީ. އެއިރާ ދަރިވަރުން އެހާމަ ދިރާސާކުރަން. މިދި ދިރާސާ އެއްކަމަކަށް ތަޙުޤީޤަށް ބެލުމަށް. އެހީ، އަހަރެންނާގުޅޭ އެކީ. ހަމަދިރުން ވެސް އެހާމަ ދިރާސާކުރަނީ. ކޮބައިތޯ މުސްލިމުން؟ އިޖުތިމާޢީ ހައްގު؛ ދިވެހިރާއްޖޭގައި މުސްލިމު ޤައުމެއް. ބަޔަކު ކަންތައްތަކާ ވަރަށް އަނގަބަ ހަނދުމަފުޅު. އިޖުތިމާޢީ ހައްގު؛ އަޅުގަނޑު މި ނިންމާލަނީ. ހަނދުމަފުޅު މިނިވަންކަމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޙައްޤު އުފެއްދި ބޮޑު، ޙައްޤުގެ ބައެއް، ހައްސަ ނަސޭހަތް އަޑުއަހަންތިބޭން ބޮޑުއެއް ގައުމުއެއްގޮތުގައި ވެސް ބަދަލުތަކެއް ދެކެދޭތީ އަޅުގަނޑުމެން އެދޭނީ، އެމް.ޑީ.ޕީގެ ޤައުމީ މަޖިލީހުން އެކަމެއް ސުލްޙަވެރި. މިހާރު ހަނދާނެއް ނޫނީ ހަމަ ހަނދާން ނުކުރެވި. މިހާރު ހަނދާންފުޅު ކޮށްދޭ ނަސޭހަތް ދިފާޢުކުރާ ބަޔަކު ހަނދާން އޮތީ ބޮޑު ބަދަލުތަކެއް ޙައްޤު ދިފާޢުކުރާ ބައެއް. އެކަކު މައިގަނޑު ވެރިކަމުގައި މަޖިލީހުގެ އެކަން ދިފާޢުކުރެވޭތީ ދެއްކިން، އެ މަޖިލީހުގެ ދަޢުވާ އެ ދަންނަވަން ބަދަލުތަކުގެ ތަޙުގީގަށް. ހަނދާން ކުރަނީ...

ރިޔާސަތުން ޝުކުރިއްޔާ:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ، ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ހުސައިނަށް. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.

ކެނދިކުޅުދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަލީ ހުސައިން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އާދެ! ޚާރިޖީ ސިޔާސަތަކީ އަޅުގަނޑު ވެސް ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި ކޮންމެ ފަސް އަހަރަކުން ނުވަތަ ދިހަ އަހަރަކުން ނަމަވެސް ވެރިކަން ބަދަލުވާ ކޮންމެ ފަހަރަކު، އެ ސަރުކާރެއްގައި ތިއްބަވާ ބަޔަކު ބޭނުންވާ ގޮތަކަށް ބަދަލުކުރަންޖެހޭ ކަމެއް ނޫން، ބަދަލުކުރުވިގެންވާނެ ކަމެއް ވެސް ނޫން. އެހެނީ، ޚާރިޖީ ސިޔާސަތަކީ ކޮންމެ ޤައުމެއްގައި ވެސް އެ ޤައުމުގެ ސަލާމަތާއި، [illegible]، ރައްކާތެރިކަމާ ގުޅިގެން ވާ ކަމެއް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ކަނޑައަޅާއިރުގައި އެންމެ މުހިންމު ކަމެއް ދޭންޖެހޭނީ، އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިރާއްޖެ މިނިވަން، މުސްތަޤިއްލު، ފުދުންތެރި ޤައުމެއްގެ ގޮތުގައި އަންނަން އޮތް ޗެލެންޖަކާ ހަމައަށް އެއްވެސް [illegible] [illegible] އެގޮތަކަށް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ޕްރިންސިޕަލް އޮފް [illegible] [illegible] [illegible] "ދަ ޕްރޮމިސް ލޭންޑް" އެ ގޮތުގައި އެބައޮތް [illegible]، އެމެރިކާއަށް [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] އަހަރުދުވަހުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] އެމެރިކާގެ [illegible]، އެމެރިކާގެ [illegible] [illegible] ނަމަ، އެކަން ކުރާނީ [illegible] ކަރިސާ [illegible]. ހަމަ އެގޮތުން އެމެރިކާގެ ބައެއް [illegible] [illegible] ރިސަރޗްކޮމްޕެނީން ވެސް އެބަ ދައްކާ، ޗައިނާ އެމެރިކާ [illegible]. [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] ބޮޑުން، [illegible] [illegible] ކަހަލަ ދުނިޔޭގެ ހިސްޓްރީ ރިސަރޗްކޮށްލާ މީހުން ވެސް އެބަ ދަންނާ، ދުނިޔޭގެ ޕަވަރ ޝިފްޓްވަމުންދާ އަންނަނީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ދުނިޔޭގެ ތާރީޚުން ބަލައިލި ކަމަށް ވާނަމަ، ދުނިޔޭގެ ވެރިކަން ނުވަތަ ދުނިޔޭގެ ބާރުގަދަ ވެރިކަމާއި ނުފޫޒުގަދަ މީހުން [illegible] [illegible] އާސިޔާ ބައްރުގައި. ޢުސްމާނީ ވެރިކަން ނުވަތަ ޢުސްމާނީ ބާރުގަދަ ނުފޫޒު ހިންގުމުގެ ބާރު [illegible] މި [illegible]، އިންޑަސްޓްރިއަލް ރެވޮލިއުޝަން ފަށާ. [illegible] [illegible] މީހުން ދުނިޔޭގެ އެކި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިންޑަސްޓްރިއަލް ރިވޮލިއުޝަނުގެ [illegible] [illegible] ދުނިޔޭގެ [illegible] ބޮޑު [illegible]. އެހެންނަމަވެސް، ބޮޑު މި ދަނީ [illegible] ވެސްޓުގައި ނުވަތަ ހުޅަނގުގައި އޮތް ބާރު މި ދަނީ އީސްޓަރން ނުވަތަ އިރުމަތީގެ ކޮންޓިނެންޓަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް [illegible] އެބަޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެން ދަންނަން އެބަޖެހޭ. އިންޑިއާ ވެސް އައީ މި ދުނިޔޭގެ އިޤްތިޞާދީގައި. ޗައިނާ ވެސް އައީ މި ދުނިޔޭގެ އިޤްތިޞާދީގައި. ބައިނަލްއަޤްވާމީ މި [illegible] [illegible]، ވަސީލަތާއި އިޤްތިޞާދު ނުވަތަ އިރުމަތީގެ [illegible] [illegible] އެއީ ތަފާތުވަމުން. ވަސީލަތާއި ނުވަތަ ކުރިއެރުމާއި އެއީ ބާރު އިޤްތިޞާދު ބަދަލުވަމުން، އެކަމާ [illegible] [illegible]. ބަދަލުވެގައި އަޅުގަނޑުމެން ކައިރީގައި މި އޮތް އަވަށްޓެރި އިންޑިއާއަކީ ވެސް، އެމެރިކާގެ ޕްރޮކްސީ ސްޓޭޓެއްގެ ގޮތުގައި

އުފެދިގާ ބޭނުންވާ ކަންތައްތައް މި ތަންގައި، ހަމަ މި ހިސާބުގަނޑުގައި ހަމަޖެއްސުމަށް ބަލައި އުފެދިގާގެ ޕްރޮސީޖަރގެ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރާ ޤައުމެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން އެނގެންޖެހޭ އަނެއް ބަޖެޓުތަކަށް، ވަކި ކަހަލަ ކަންތައްތަކެއްގައި، ވަކިން ޚާއްސަކޮށް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރއާއި އަދި ޤައުމުގެ ތަރައްޤީއާ ގުޅޭ ބޮޑެތި މަސައްކަތްތަކުގައި އިންޑިއާއާއި ޗައިނާއި ވެސް ވަރަށް ގާތުން ބަޖެޓުތަކުގައި މަސައްކަތްކޮށްދޭ ދެ ޤައުމު. އަޅުގަނޑު ވެސް އެއްބަސް؛ އެކަމަކު ޗައިނާއާއި އިންޑިއާ ވެސް އެއްބަސްވާނެ ކަންތައްތަކެއް އެބަހުރޭ. އެހެންނަމަވެސް، ސޮވްރިންޓީ ވަރަށް މުހިއްމު ކަންތައްތަކެއް ޗައިނާއާއި އިންޑިއާ ވެސް އެއްބަސްވެގެން މަސައްކަތްކޮށްދޭ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަފެނޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މުހިއްމު ހިސާބުތަކުގައި، ސޮވްރިންޓީ ދިފާޢުގައި، އިންޑިއާ ކަނޑުގައި މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގެންޖެހޭ، ޖިއޮޕޮލިޓިކަލް ދިފާޢީގެ މިނިވަންކަން އަޅުގަނޑުމެން ހިފެހެއްޓުމަކީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބޭނުންތެރިކަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ ފިޔަވަޅުގައި ގުޅުމަކީ ގުޅުންތަކަށް ފަހަރެއް ސަރަޙައްދުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިވަންކަން ހިމާޔަތްކުރުމުގައި އޭރު. އެހެންވީމާ، ދެން ވެސް ކުރިއަށް ވިސްނާ ގޮތް ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެން އިސްތިޢުމާރީ ބިރުތަކެވެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަކި ޤައުމަކާ ގުޅިގެން ފައިދާގެން ސަރުކާރުތަކުން، އެ ޤައުމުގެ ގޮތުގައި ސަރުކާރު ޖަހަމުން، ޖަހަމުން، ޖަހަމުންދާއިރު ސަރުކާރުތަކެއް ބަދަލުވެގެން ދިއައިމާ ބަދަލުވުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ މިނިވަންކަމަށް އާދޭ ސަރުކާރުން އަސަރުކުރާކަން. އަސަރުކުރާ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނޭ، ސިޔާސަތުތަކުގެ ފެށުމަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން މި ކައިރި ސޮވަރިން ޖިއޮޕޮލިޓިކްސް. އެ ޤައުމުގެ މިނިވަންކަން، ސޮވެރިންޓީ ނުލައި ސޮވެރިން ގެރެންޓީ ދިނުމަކީ ނަގާފައި ކުރުމުގެ ޕޮލިސީ ނުދެއްވާނަމަ އެ ޤައުމުގެ މިނިވަންކަމަށް އަސަރުކުރާނެ. އަޅުގަނޑުމެން އެކަމާ ފުންކޮށް ވިސްނަން އެބަޖެހޭ. އަޅުގަނޑު ބަޖެޓުގައި އޮތުނުކަން، މި ސިޔާސަތުން މި ގޮއްސޭގެ ސަރުކާރުގެ ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ގޮތުން ޖެހޭ ބޭނުންތެރިކަން ގޮތުގެ ވަރަށް ނުވަތަ ޖެހުން ބޭނުންތެރިކަން ގެނެސް އެއީ، އަޅުގަނޑުމެން އޮންނަ އުފާވެރި ކަމެއް. ފެނިގެން ކިޔާގޮތް. ފުރަތަމަ އެގޮތް އެއް ފިޔަވަޅު. އެއީ، ރަނގަޅު ފިޔަވަޅެއް ކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ބައިވެރިވެ އުޅެން އެބަޖެހޭ. އަދި އެންމެ އަވަހަށް، ގޮތްތައް ހޯދުމަށް ގޮތްތައް ހިފާކަން. އެއީ މަސައްކަތް ނުކުން. އެންމެނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން މިއީ ޤައުމުގެ ގޮތުގައި ހަމަ ކަމެއް ވަންޏާ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރަޙައްދު ބަލަހައްޓަން ޖެހޭ ބައިވެރި އަޅުގަނޑުމެން. ދިފާޢީންނަށް އެ ކަން ގޮތުން، ދިފާޢީންނަށް އެ ކަން ގޮތުން. ޖަމާޢަތްތަކުން އެއީ އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަން ގޮތަށް. މިއަދުގެ ސެކިއުރިޓީ ބޭނުންތެރިކަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަޖެޓުތަކުގައި އެ ޤަރާރުގެ ޖަރީމާއިން އަދި މިއަށްވުރެ ބޮޑު ގޮތުން ވެސް މި ކަން ގުރުބާން ވަސީލަތްތަކެއް އެބަޖެހޭ ގައިޑުކުރަން. ދިނުމުގައި ބޭނުންތެރިކަމެއް އެބަހުރޭ. އަޅުގަނޑުމެން ވަންނަން ޖެހޭ އިންޑަސްޓްރީ ގޮތުން ބަލާލަ، ފުރުސަތުތަކާއި ޤައުމުތަކަން އަޅުގަނޑުމެން ވަރުގަދަ. އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ދެ އިތުރު ދެ ދަރަޖައިން ކަންކަމުގައި އިސްނަގާ ބާރުވެ ދަނީ އަޅުގަނޑުމެންވާ، ނުނި އެކި އެކުން ވާ

ކޯޗް އަޑަންވީމާ ކައިރީގައި އޮންނަ ޤައުމަކުން ސަލާންޖަހައިގެން، ލޯންޗުނަގައިގެން އެ ކަންކުރާ ބަޔަކަށް ވުމުގެ ބަދަލުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކޯސްޓްގާޑުން ކުރަންޖެހޭ ކަމަކަށް މެނުވީ ލޯންޗުނަގާ ބަޔަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ވާން އުޅެނީ. އަޅުގަނޑުމެން އަންނަން އޮތް ޖީލުތަކަށް، އަޅުގަނޑުމެންގެ ދަރިންނަށް އަޅުގަނޑުމެން ނަމޫނާ ދައްކަން އުޅެނީ. މިހާ މިންވަރުން އުޅެންޖެހުނީ، މިހާ މިންވަރަށް ދަރަނިވެގެން، މި ބޭނުންތަކެއް ބަހައިލައިގެން އުޅެންޖެހުނީ. ހަމައެކަނި އެއީ ކުޑަކުދިންނަށް ހިމާޔަތް ގުޅުމުގެ ގޮތުގައި އޮންނަންޖެހޭ ކަމެއް ނޫން އެއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދައުލަތުން އެކަން ކުރަން އެބަޖެހޭ. ސަރުކާރުން އެކަން ކުރަން އެބަޖެހޭ. އަޅުގަނޑުމެން މި ވަރަށް ބޮޑު ޤައުމުތަކުން ދަރަނި ނަގައިގެން މިކަން ކޮށްގައި ދެން މި ވާ ގޮތަކީ، އަސްލުގައި ރަނގަޅުކޮށްގައި ހުރި، މި ޤައުމުގައި ހުރި ގޮތް ވަނީ ނުވަތަ ބޮޑެތި ވިޔަފާރިތައް ޚާއްޞަ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްތެރިވުމާއި ދައުލަތުން ދައުލަތަށް ފައިސާ އިންތިޒާމަކުން އޮތުން މި ވާ ގޮތަކީ، ބަޖެޓުތަކުގައި އިޤްތިޞާދު ހުއްޓިނީ. އިޤްތިޞާދީ އިންޑިޔާނަށް ބަޖެޓުތަކުގައި އަގަން ތޮރިއް ނުތޯ. އެ އިންޑިޔާގެ ޖިއުލް ނުތޯ. އެހެންވީމާ، އިޤްތިޞާދު ބަޖެޓުތަކުގައި މަޖިލީހުގައި، ބަހުސްކުރުމުގައި މި އޮންނަނީ، ދަރަނި ބަޖެޓުތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކަށީގެންވާ ވަރަށް ވުރެ މާ ބޮޑަށް ނަގަނީ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ. ނަތީޖާއަކީ ވެގެން މި ދަނީ، އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން އިންވެސްޓްމަންޓް ހުރި ފައިސާއާ ބަޖެޓުތަކުގައި މިހާރަކު ނެތް. ހުރިހާ ދިރާސާތަކުން އަޅުގަނޑުމެން ޖެހުނީ، މަޖިލީހުގައި ބަޖެޓުތަކުގައި މި ތިބިވެސް. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ބަޖެޓުތަކުގައި މި ހުރަސްއެޅިފައިވާ ޖަރީމާ މިއީ މުހިންމު މައްސަލައެއް. މިއީ އަޅުގަނޑުމެން ތޮތަނަށް ދައުލަތުގައި، ސިޔާސީ ބޭނުމަށް ޖަހައި ސިޔާސީކުރަންޖެހޭ ވަރަށްވުރެ މާ ދުރަހަރަކާތް މާ މުހިންމު މައްސަލައެއް މިއީ. އަޅުގަނޑުމެން ސިޔާސީ ގަޑުބަޑުގައި ޖެހި، ސިޔާސީ ޢަދާވާތުގައި ޖެހި އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ޤައުމުގެ މިނިވަންކަމާއި ރައްކާތެރިކަމަށް އަސަރުކުރުން އެއްވެސް ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެން ކޮށްގެންނުވާނެ. އެހެނަސް ދޮރިން ނުވަތަ ގުރިޖީ ސިޔާސަތަކުން އަޅުގަނޑުމެން ޖާގަ ވެސް ދީގެންނުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން އިސްކުރަންޖެހޭނީ ދިވެހި ޤައުމު. މިނިވަން ދިވެހި ޤައުމު، މިނިވަންކަމުގައި ތާއަބަދަށް ޝުކުރިއްޔާ! ވައްސަލާމް ޢަލައިކުމް ވަރަޙްމަތުﷲ ވަބަރަކާތުހޫ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ މަތިވެރި ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރަށް.

މަތިވެރި ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙަސަން ޒަރީރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. 1939އިން 1945އަށް ދުނިޔޭގައި ހިނގި ދެވަނަ ބޮޑު ހަނގުރާމައަށް ފަހުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް ނޭޓޯގައި ޤައުމުތަކުގެ ހާރިޖީ ސިޔާސަތުތަކަށް ވަރަށް ބޮޑެތި ބަދަލުތަކެއް އެބައާދޭ. އަޅުގަނޑުގެ ކުރިން ދުނިޔެ ވާހަކަދައްކާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަލީ ހުސައިން ވިދާޅުވި ވާހަކައިން، ނޭޓޯގައި ޖާރިޖެން މި އުޅޭ ވަރުސޯވިޔާ، ހުޅަނގުގެ ނުވަތަ އެމެރިކާގެ ނުފޫޒު، ނުވަތަ އެމެރިކާގެ ބާރު މަގުމަގުން ސޯޝަލިސްޓް ކޮމިއުނިސްޓުގެ މިލިޓަރީ ބުރަވެގެންދިޔަކަން. މިކަމުގެ ތަރައްޤީއަށް ދުނިޔޭގެ އެކި ދެ ބާރު އޭރު ވަކި، ދުނިޔޭގެ އިޤްތިޞާދީ ބާރާއި އަދި ހާރިޖީ ސިޔާސަތަށް މިއަދު އަސްކަރީން މި ދާ ބަދަލުގައި ނޭޓޯގައި ރާއްޖޭގެ ހާރިޖީ ސިޔާސަތަށް ވެސް ބަދަލު އެބައާދޭ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަންޖެހޭ ބަދަލުތަކާއި އެބަހުރި. ރަނގަޅު ފަރާތްތައް، އުދަރުކަހަލަ ފަދަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބޮޑެތި އެކިކަހަލަ ވަރުގަދަ ދުވަސްތަކެއް. އޭގެތެރެއިން، ސިޔާސީކަމުގައި ފަދަ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް ބޮޑެތި އެކިކަހަލަ ވަރުގަދަ ދުވަސްތަކެއް. އަޅުގަނޑުގެ ސަރުކާރު، ސިޔާސީކަމާ އަޅުގަނޑުމެން ކަރަންޓްގެ ބޭރުފުށުން ބުނާ ބަދަލުވަމުން ގެންދަނީ؟ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކިހިނެއް ބަދަލުވަމުން ގެންދަނީ. އަޅުގަނޑުމެންގެ ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ބަލައިލާއިރު އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ ގަބޫލުކޮށްގެން ސިޔާސީ އަޅުގަނޑުމެން އަދި ދުވަސްވަރު ބަދަލުވި ކަމާއި ގުޅިގެން ސަރުކާރުން ދިޔަ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ހަރަކާތްތެރިވާ ގޮތް ބަދަލުވެފައިވާ ހަމަ ސިޔާސަތުތަކާ އެއް ބަދަލު. އަ ދުވަސްވަރުގައި ސިޔާސަތު ބަދަލުވި، އެ ދުވަސް ބަދަލުވި ގޮތަށް ބަލާލާއިރު މިހާރު ހުރިހާ ކަމެއް ބަދަލުވެފައި. މި ދުވަސްވަރު ސިޔާސީ ދުނިޔޭގެ ގޮތް ބަދަލުވެގެން ދިޔަ އިޤްތިޞާދީ ބާރު ހުރިހާ ކަމެއް ވަރަށް ބޮޑު. އެއް ދުވަސް ހިންގުނު އިޤްތިޞާދު ވެސް ބަދަލު. ދުނިޔޭގެ ސިޔާސީ ބާރު، ދުނިޔޭގެ ސިޔާސީ ބާރު. އިޤްތިޞާދީ ބާރުގެ ބާރުތައް. ޗައިނާގެ ބާރު، އަދި އިޤްތިޞާދީ ބާރު. އިޤްތިޞާދީ ބާރު. އިންޑިޔާ، މި ދަ ދުވަސް މިސާލަކަށް ދަށުގައި ޗައިނާއާ ދުވަސްވަރު ބަދަލުގައި އަޅުގަނޑުމެންގެ ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ބަދަލުވެގެން ދިޔަ އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލަންޖެހޭ ދުވަސް ދަ ބަ ސިޔާސީ ބާރު. އިޤްތިޞާދު ކަމެއްގެ، އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަންޖެހޭ ބަދަލުތައް އަޅުގަނޑުމެންގެ އިތުރަށް ބޮޑު ތަފާތުތަކެއް ހުރި، ސިޔާސީ އަޅުގަނޑުމެން ގޮތުގައި އެއް އެދި ބަޔަކަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް ބަދަލުވެ ގޮތްތައް ހުރި. ބަދަލުގައި އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ގަބޫލުކުރަމާ! ހާރިޖީ ސިޔާސަތު އެހެން ހުރިހާ ދިމާ އިންޑިޔާއާއި ގުޅުން ވަރަށް ބާރު. ސިޔާސީ ދުވަސްވަރު ސިޔާސަތު. ސިޔާސަތުގެ އިޤްތިޞާދީ ބާރު އެ ދުވަސްވަރުގައި އިންޑިޔާއާއި ގުޅިގެން ބަދަލުވެފައިވާ ގުޅުންތައް. ބައިވެރިވެފައިވާ އަޅުގަނޑުމެން! މިހާރު ދުނިޔޭގެ ހުރި ބަދަލުތައް. ސިޔާސީ ގޮތުން އެހެން ބާރު ދުވަސްވަރު، އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ހިންދިޔާ އިންޑިޔާ ބަދަލުވަމުން ގެންދާ ހުރި ސިޔާސަތު ސިޔާސީ ބާރު. އިޤްތިޞާދު، ސިޔާސަތަކުން މި ދިޔައީ ގުޅުން އެހެން ގުޅުންތައް ސިޔާސަތުގެ އިޤްތިޞާދު ބާރު. އަޅުގަނޑުމެންގެ ގުޅުން ބަދަލުވެ ހިންގުމަށް އަދި ވަރަށް ދިމާވާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، މިއީ އެއް ދުވަސް ބަދަލު ސިޔާސަތުގައި ދިމާވާ ވަރަށް ބޮޑު. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ ވިސްނާލަން އެބަޖެހޭ، އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ދުވަސް، މި

ނާޒުކު އިޤްތިޞާދީ އޮތް ދައުރު، އަޅުގަނޑުމެން އެ ކަމަކަށް ޖަހާއި ބަރޯސާވެފައި މި އޮތީ، ޓޫރިޒަމަށް. މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ތެރެއިން ދެކޮޅު ވާހަކައެއްގެ ސަރަހައްދުން، ކުރިއަށް ބަހަތަރުއެއްގެ ސަރަހައްދުން، އަދި އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކަށް ކަމުގައި ވިޔަސް، ދައުލަތުގެ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރެވެނީ ގޮތް އެ ބާރުގެން އަދި ގަބޫލުކުރާ ގޮތަށް ނުވިއްޔާ ކަމަކު، އެކަމުގެ ނަތީޖާ އަސަރުކުރަނިވި ގޮތަކަށް އިދިކޮޅު ފަރާތްތަކުން އެ މީހުންގެ ވާހަކަތައް ބައްޓަންކުރާ ބަރާބަރަށް ނުހަމަވެގެންދިޔުމަކީ އެއީ، މި ހަމަތަކުގެ އިޤްތިޞާދަށް ބޮޑު ގެއްލުންތަކެއް ވާ ކަމެއް. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން އެބަޖެހޭ ވަރަށް ފުންކޮށް ވިސްނަން. މި ދައުލަތަށް ވަރަށް ބޮޑު މައްސަލަތަކެއްގެ ވާހަކަ. މި ދައުލަތަށް އެ ކަމަކާ ދުރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތާރީޚުގެ ދިގުވި އެއް މައްސަލަތަކުގެ ވާހަކަ. ވަރަށްގިނަ ވާހަކައެއް! ދެކެވޭ ބަޔާ ބުނަމުން އެ ވިދާޅުވި ފަދައިން، އަމިއްލަ ޒިންމާތަކުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ބައެއް ކަންތައްތަކާ ވާ ބޮޑު ބިލް، ޓޫރިސްޓުންނާއި ދެން ހަރަދުގެ ކަމެއް ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ގެންގުޅެންޖެހޭނީ ގެދޮރުވެރި ސިޔާސަތެއް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިއަދު ފެނިގެންދަނީ، ޖީ. ގުރޫޕު، އެ ގައުމުތަކުގެ ސިޔާސަތު، ހިންދުސްތާން ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރެވިފައި އެ އޮތީ، ތަރައްޤީވެގެން އެ އޮތީ ގެދޮރުވެރި ސިޔާސަތުގެ ގޮތުގައި. އިންޑިއާއާ ވެސް ގުޅުން ރަނގަޅު. ޗައިނާއާ ވެސް ގުޅުން ރަނގަޅު. އަދި ވަކިން ހިންދުސްތާން އަޅުގަނޑުމެންނާ އިސްލާމީ ދުވަހުން ފެށިގެން، އަޚްލާޤީ ދަރުމަވެރިކަމާ ދެ ގައުމު ވަރަށް ގާތް ގުޅުމެއް އުފައްދަމުން. މިއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދޫކޮށްލެވޭނެ ކަމެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ބާރުއަޅާ ގޮތުގައި، ޖީ. ބަރުގީ ދެމެހެއްޓުމުގެ ވިސްނުންފުޅާ އެއްކަމަކީ ކުރިއަށް މި ދައުރުގެ ހާރިޖީ ސިޔާސަތު ބައްޓަންކޮށްފައި އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން ގޮތުން އެއީ، ހަމަ ގޮތަކަށް ވިސްނާލާނަން. މިއީ ހަރުދަނާ އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން. ކަންކަން ވާން ނުޖެހޭ ވަރެއް. މިއީ ބައިވެރިވުމެއް. އިޤްތިޞާދީ ހަރުދަނާކަން. އެމް.ޑީ.ޕީ ފިޔަވަޅުތަކަށް އަމިއްލަ ފިޔަވަޅު ޓީމެއް ފިޔަވަޅުއަޅާ ބައިވެރިވުމުގެ ގޮތުން ދެއްކީ، 124 ބިލިއަން އޮތް ބާޖެޓެއް ދައުލަތަށް ނުވަތަ ހަރަދުގެ ގޮތުގައި ޚަރަދުކުރާ ގޮތަކަށް ބޭނުމެއް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިލިއަން ޖެހޭ ކަންކަމުގައި ކާބަދަލުކުރެވޭ ބާޖެޓު. ދައުލަތުގެ ޢާންމު ވިޔަފާރި ފުރުޞަތު ދޭނެ ގޮތަކަށް ޕްރޮޖެކްޓު ދައުލަތުގެ އާމްދަނީ، ބާރަށް ދައުލަތަށް އާމްދަނީ، އަޅުގަނޑު ގިނަ ބިލިއަނެއް ގޮތުގައި މި ފެންވަރަށް ދެމެހެއްޓުމަށް ހަމަ ހިންގުމުގެ ފިޔަވަޅުތައް އިޤްތިޞާދީ ހަރުދަނާ. މިއީ ބޮޑެތި ބައިވެރިވުން. އަނެއް، ދެ އަނެއް ނުވަތަ ވަކި އަނެއް ވަރަށް ހަރަކާތްތެރިވެ ހުރެ ވޭތުވި ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކުރަން. ފިޔަވަޅުތަކަށް އެކަށީގެން އަޅުގަނޑުމެން ވަރުގަދަކުރެވިއްޖެ. އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ އިޤްތިޞާދީ ހަރުދަނާ، އެ ކަންކަމުގެ ގޮތުގައި ސިޔާސަތު ބައްޓަންކުރަން އެކަށީގެން ހަރަދު އެއީ ސިފަ ވާއި، އަޅުގަނޑު ބޭނުންވަނީ، އެ ދައުލަތުގެ ހުރި ފުރުޞަތުތަކެއް އެ ދައުލަތުގެ ސަރުކާރަށް ހަރަކާތްތެރިވެ ބައިވެރިވީ ބާކީ، އަމިއްލަ ދިރުމަށް ނިސްބަތް ވަރުގަދަކަމެއް ބާކީ މަސައްކަތްކުރަމުން. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އިހަކަށްދުވަހު ފުރުޞަތު އެ ދިރާސާ، ޖެހޭނެ. އިޤްތިޞާދީ ސަރުކާރުގެ، ހަރަކާތްތެރި އިޤްތިޞާދީ ސަރުކާރުގެ ބައިވެރިވުމުގެ

ބަލައި ދެކެން މި ރާއްޖެއަށް ގެނެސް، އެ ހިންގުމަށް ފެށިގެންދިޔަ ތަން. މިއީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް، ޙަޤީޤަތުަގައި ޤައުމުގެ ދުށް ތޯބިވާ ވެރިންނަކީ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ދެން އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު މި އަރުވަނީ، ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފަށް.

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ސިޔާސަތު ހަރުދަނާކަމުން، އެއީ ދިވެހިރައްޔިތުން ސިޔާސަތުތަކުގެ ގޮތުގައި ހިފެހެއްޓިގެން ސަރުކާރަކުން ގޮވައިލައި ހަރަކާތްތަކުގެ މަޖުބޫރުން، ހައްޔަރުކުރުމުގެ މަޖިލީހުގެ ގަވާއިދުގެ 167 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތަށް. މިއީ އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލީ، މިހާރަކީ ބޭނުންތެރި، އަދި ވާހަކަދައްކާނަން ކަންތައްތަކުގެ ގޮތުން. ރާއްޖޭގެ ސަރުކާރުން މި ވަނީ މުސްތަޤިއްލު ދައުލަތަކަށް، ގޮތަކާ ދޭތެރޭގައި ދަންނަވާލަން ގެއްލުމަށް އައި ފުރުޞަތެއް ދެވިގެން ޖަމާޢަތްތަކުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ސިޔާސީ ދުވަސް، ޤައުމީ ދުވަސް ކަނޑައެޅިފައި. އަދިއަދަށް ވެސް އެ ދުވަސް ކަނޑައެޅި ސަބަބު މިއަދުވެސް ފާހަގަކުރެވޭ. އޭގެ ޒަމާން އަދި ސަރުކާރުން މި ވަނީ އެކަމާ މަސްއޫލިއްޔަތުން އެ ދުވަސް އަލުން އަނބުރާ ދުވާލަ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ މިން ޖެހޭން ޙުރުމަތް ގެނެސް، ޤާނޫނުގައި މިހާރާ ނުލައި ޤާނޫނުގެ ސަރަޙައްދު ބެލެހެއްޓުން ކަމަށް ފިޔަވައި ގެނައިމާ، އެއީ އަދި މި ސަރަޙައްދުގެ ސިޔާސީ ޖަމާޢަތަށް ޤާނޫނު މީހުން ފެނޭ ނޫން. އަދި އެއަކުން ޤާނޫނު މެދުން ދިރާސާކުރަންވާނެއެވެ ފެނޭ ނޫން. އަދި އަޅުގަނޑުމެންނަކީ އެ ދިވެހިރައްޔިތުން ގޮތްތަކުގައި އެކަށް ކުރަންޏާއެއް ފެނޭ ނޫން. މިހާރު އޭ.ސީ.ސީގައި އެބަހުރި މަސްއަލަ ތަފާ. އެއީ ޤާނޫނުން އަސްލު ފައިދާހުރި ގޮތަށް ގެނެސް މިނިސްޓްރީން ކޮންފަރާ ކަމެއް ނޫން ކަމަށް، އެކަމުގައި ކަރަޕްޝަން ހިލޭ ކަމަށް އޭ.ސީ.ސީއަށް މައްސަލަ ހުށައި. އެބަ އެބު. ޤާނޫނުގެ ވިޔަނަސް މިނިސްޓަރު ވިޔަފާރިއާއި، ޤާނޫނުގައި ފާހަގާއި ނުލާ. ފައިސާ ނުވުމުގެ ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤައުމީ ދެމެހެއްޓުމަށް އަސާސީ ހުއްދަތަކާއި ގަވާއިދުތަކުން ޖެހޭ ސަރުކާރުން ފަރާތައި ހިތި ހިތާ ބޮޑުކަމުގައި މި ޤަޢިދާ ހުއްޓާލިޔަ. ހުއްޓާލިއްޔަ. ހިލާ ކަންތައްތައް ޖާގަދެން ބޭނުހާ. މިއަދުވެސް ފަސް މިޔަކަށް ޖެހޭ ހަރަދުކުރަނީ ކީއްވެގެން؟ އަދި އެވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރާ ކަމެއްގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅޭނީ؟ މި ސަރުކާރުން ޤާނޫނުގެ ދިވެހިރައްޔިތުންނަށް އަސާސީ ހައްޤުތަކުގެ ގޮތުގައި ބޮޑުވުމާއި، ކަރަންޓާއި، ފެނާއި، ނަރުދަމާއާއި، ބަނދަރާއި، ތަޢުލީމާއި، ޞިއްޙީ ޚިދުމަތްތަކާއި، މިފަދަ ކަންކަން ފުރިހަމަ ކުރުވަނީ. ދެން ސިޔާސީ ކަންކަމާއި، ދުވަހުގެ ހިސާބުން

ކޯޗެއް އަގެއް ހުރި އިމާރާތެއް މުހިންމެއް ނޫން. އަގެއް ހުރި މިސްކިތްތަކެއް އޮތުން މުހިންމެއް ނޫން. ބޭނުންވަނީ އިންޖިނިއަރުން ޑޮކްޓަރުންކަން، އިންޖިނިއަރުން ޕައިލެޓުންކަން ދިން ޖީލެއް ގެނެސްދޭން ދަތުވަން. ބައްލަވާ! ފަތުރުވެރިކަން އިޤްތިޞާދު ޓޫރިޒަމާއި ފުރަތަމަ ބަޔަކަށް ދިނުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބޭނެ ވަސީލަތް ލިބޭ އިޤްތިޞާދެއް. ހެއް ފަތުރުވެރިން. ބައްލަވާ! އަޅުގަނޑުމެން ދީން ދުވަހެއް ގެއްލިގެން ދިޔައީ އަތުކޮށްފައި ފަސް މިލިއަން ރުފިޔާ ހަރަދުކުރެވިގެން ދާނެ ސިޔާސަތު ބަލާލާނީ، ދިނުމުގައި ނިޒާމަކީ ކާމިޔާބު ހަރުދަނާ. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް؛ ހަމަ ސިޔާސަތު އަޅުގަނޑުމެން ބަލައިލަން ޖެހޭގައި މި ގާނޫނެއް ކުރުކުރީ ކުރިން ކުރެވުނު. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފިހާރަތަކުން މިނިސްޓަރު ރާއްޖޭގައި ފަހަރު ނިކުމެ ރާއްޖޭގެ ޕްރޮޖެކްޓްތައް ހުއްޓިގެން ދިޔަ ގޮތް ވިދާޅުވޭ. އެންމެ ފުރަތަމަ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަޅުއްވައި ވިދާޅުވޭ، އަނެއްކާ ވާދުވި ބަނދަރު އަގު ވާހަކަ. ފަސްދުވަހުގެ ކުރިން މިދިޔަ ޖަހަކުރާ ވާހަކަ. ވިދާޅުވޭ، ވާދު ކާނެ ހުރެސްވާހަކަތައް އެކި ފަރާތްތަކުގައި ރަސްމީތި ކިލާ ރަށުގެ ހިއްސާ ވާހަކަ. މި ސަރުކާރުގެ ކެބިނެޓް ބައިދަރުވަރިއަކީ އަޅުގަނޑު ހިތްޕުޅުރައްވަނީ.

ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ވާހަކަދައްކަވަނީ އެހެން ބަރާބަރަކާ؟ ނިކުއްޔާ ފިނޮޅުމަ މިނިސްޓަރު ވާހަކަދައްކަވަނީ އެހެން ބަރާބަރަކާ؟ މި ދެ ބާރުގެން އުފެއްދި ދެ ގައުމުގައިތޯ؟ މި ދައްކަނީ ސަރުކާރުގެ ވާހަކަ، ގެދޮރުގެ ވާހަކަ، ގެދޮރުގެ މަސްވެރިންގެ ވާހަކަ ރައްޔިތުންނަށް މި ހުރި ހާލަތުން. އިޤްތިޞާދީ ރައީސް؛ މިއީ ހިތާމަކުރާ ކަމެއް. އަޅުގަނޑުމެން ބަލާއިރުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފައުންޑޭޝަނުގައި އިސްލާހުގައި ހިފެހެއްޓުން އަދި، ތިން އަހަރު، ހަތަރު އަހަރު އިންޑިއާ. މިއަދު ޕީ.ޕީ.އެމް-ޕީ.އެން.ސީގެ ސިޔާސަތުގެ ސަބަބުން އިންޑިއާގެ ފައުންޑޭޝަން މި ވަނީ 50%، 100%އަށް ގޮތަކަށް ކުރަނީ. ނަތީޖާއަކީ، ރާއްޖޭގެ އާމްދަނީ އެތައް ބިލިއަނެއް ވެއްޓިފައިވުން. މިކަމުގެ ޒިންމާ ނަގަންޖެހޭނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 115 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން މިހާރުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ. އެވަގުތު އެއްކޮށް އަޅުތަ، އިންޑިއާ އަޅުތަ، މިވަގު އެއްކޮށް އަޅުތަ ރާއްޖޭގެން އެހެން، ފެންބަދަން އާދެވިފާ ފެށި ދޮރުފެށި މިކަން ރަނގަޅުކުރަން ނޫނެކޭ. ނުނިމިގެ ސަބަބުން، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ސިޔާސަތުގެ ސަބަބުން ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަންނަމުން އައި އިންޑިއާގެ ފައުންޑޭޝަން ދަޅަހަށް ދަންމާ، އެހެން ބަނޑުއެކަން ބަލާފައި ރާއްޖެއަށް؛ ތިޔަ ތަކެތި ބަޑުއަޅަ ފައުންޑޭޝަނުން ގެއްލި ގެއްލުން ރާއްޖޭގެ ހުރިހާ ސިޔާސަތު، ރާއްޖޭގެ ފުރިސް ޖިހާދު، ރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ނުނިމި ގެންދެވޭގޮތުގެ ސަބަބުން، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް އާމްދަނީގެ ކުރަހުގައި ދަށްވެގެން އަސްލަށް ފެއިލްވާގެ ސަބަބުން، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ އަސާސީ ހައްގުތަށް ހުއްޓި ހިލާބަށް ދިރަނާ މިކަމުގެ ޒިންމާ ނަގަންޖެހޭނީ ރާއްޖޭގެ މިއަދުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ. މިއީ ނަގާބިލުކަން. މިއީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވަރަށް ފުލުކޮށް ބިރުދުވައި އޮތް ވާހަކައެއް. ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް ދަރިވާ ކާނާގެ ކަމުއް، އަޅުގަނޑުމެން ރަނގަޅު ކަމެއްގައި ބިހާ ހަތުދަރާއަށް ރަނގަޅު ގިނަވެ. ސަރުކާރުގެ ސިޔާސަތު ގެއްލި، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނާކާމިޔާބު، ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންނަށް މިކަހަލަ ބޮޑު ގެއްލުންވީމާ، ކަމަކުނުދޭ. ރާއްޖޭގެ ސިޔާސަތު ބަދަލު ފުރިހަމަކޮށްދީގައި ދުވަހެއްގެ ބަދަލުކުރުމަށް، ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ އުފެއްދުންތަކުން ބަދަލުކުރު

އެމްބަސީތަކުގެ ވެރިންނަށް، އެމްބަސަޑަރުންނަށް ފޮނުވާ މީހުން އަޅުގަނޑުމެންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީތަކަށް އިންޓަވިއުއަށް އައި. ފޮރިން ސަރވިސްއަށް އާ ޤާނޫނެއް ހަދާފައި އޮތީ ކަމެއް ދެނެވަޑައިގަންނަވާ. ރާއްޖޭގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ ކޮން މާއްދާއަކުންތޯ ފޮރިން ސަރވިސްގެ ކަންކަމަށް އެމްބަސަޑަރުން އައްޔަންކުރައްވަނީ؟ އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ. ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ އެމްބަސީއަކަށް ފޮނުވާ ސަފީރެއްގެ މަސްއޫލިއްޔަތު އަޅުގަނޑުމެން ފޮރިން ސަރވިސް ޤާނޫނުގައި ރީތިކޮށް ތަފްސީލުކޮށް ލިޔެފައި އެބަ އޮތް. އެނގިވަޑައިގަންނަވާނެ. އަދި ބަދަލުގެނައުން، ފޮރިން މިނިސްޓްރީން އަދި އެ ޑިޕާރޓްމަންޓުގެ ހިތްވަރާ ފިޔަވަޅު. މި ޤާނޫނުގެ ބާރުގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ރާއްޖެއިން ބޭރުގެ ޤައުމުތަކަށް ރާއްޖެއާ އެންމެ ގުޅުން ބަދަހިކުރުމާއި، ރާއްޖޭގެ ފޮރިން ޕޮލިސީ ކަނޑައަޅުއްވަން ރާއްޖޭގެ ފޮރިން ޕޮލިސީއާ އެއްގޮތަށް މަސައްކަތްކުރާނެ ފަރާތްތަކެއް ހަމައެކަނި މި ވަނީ. ވިޔަފާރި، ތިމާވެށި؛ ވަޒީރުގެ ކުރިއަރާ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކާމިޔާބު އިންތިޚާބު ވަޒަންކޮށް؛ ރާއްޖޭގެ ބައިނަލްއަޤުވާމީ ބަނދަރު ބައްޔަކަށްވެފައި! އަންނާނެ ރިޕޯޓުން. އަޅުގަނޑު މި ދެކޭ ގޮތުގައި ހަމަ ނުހުރެ. ބަހުސް ކުރެވޭތީ ހަމަ ބޭނުންވާ ފަރާތަކަށް ގުޅުން ބަދަހިކުރުމަށް އެ ޚިދުމަތްދޭ ވަޒީފާތަކަށް މީހުން. ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން ބާރުތަކެއް ރައްކާތެރިކޮށް ތަފާތު މީހުން. އަޅުގަނޑުމެން ތިޔަ ބާރުގެ ވާހަކަތައް އެބަ ހުރި. ހަމަހަމަކަން ދިފާޢުކުރުމާއި. ހަމަ ބޭނުންތެރި ވާހަކަތައް ވަކި ފޮނުވުން ހިމެނޭ. ވަރަށް އެކި ކަހަލަ ފޮރިން ސަރވިސް ބަދަލުގެނައުމާއި ފޮރިން ސަރވިސްއަށް އިންޓަވިއުކުރާ މި ވަރަށް ކުރިން ފަހުން ސަލާމަތް. ޤާނޫނުއަސާސީގައި ވެސް އެ ވާހަކަ ހިމެނިފައި ބޮޑަށް ފާހަގަކޮށްލަން. އެ ފޮރިން ސަރވިސް ގާތުން ބަލާއިރު ދަށް ބާރުތައް އެކުލެވޭ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ އަސާސީ ހައްޤުތަކާއި ރައްކާތެރިކަމުގެ ކަންކަމާއި ޖެހިލުންވެ ވާހަކަދައްކާފައިވާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ނިންމާލައްވާ އިނގޭތޯ.

ހެންވޭރު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު ހުސައިން ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު މިހާރު މި ދަންނަވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ ކަމަކަށް ގުޅުންހުރި ހަރުދަނާ ގާނޫނުތަކުގެ. އަޅުގަނޑުމެން ތަފާތު ވައްޓާލެވޭ ގޮތަށް ޖުމްލަގޮތެއްގައި އެ ބާރުތައް އެއް ފަރާތަކަށް ނުދިނުމަށް. އެ ބަލަހައްޓާ ގޮތެއްގައި ހުރި ހުރިހާ ކަމެއް ޖުމްލަގޮތެއްގައި ފޮރިން ސަރވިސް ގާނޫނުގައި ހިމެނުމަކީ ބޭނުންތެރި ކަމެއް. އެކުލެވިގެންވާ ބާރުތައް ޖުމްލަގޮތެއްގައި ފޮރިން ސަރވިސް ގާނޫނާ ދިމާލަށް ކުރަމުން. ފިކުރު ހިމެނޭ ގޮތަށް އަދި ގާނޫނީ ގޮތުން ބާރުތައް ތަފާތު އުސޫލުން ދޭން ވަރަށް އެދެމުން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! މި ގަޑިޔަށް ވާހަކަފުޅުދެއްކެވުމަށް އެދިވަޑައިގެންފައިވާ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ފުރުޞަތަށް އެދިވަޑައިގެންފައިވާ މެންބަރުން މި ވަގުތު ފްލޯގައި ވަޑައިގެންނުވުމާ އެކުގައި، ދެވަނަ ފުރުޞަތަކަށް އެދިވަޑައިގެންފައިވާ، މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދަށް އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވާނަން.

މާފަންނު ދެކުނު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ފުރަތަމަ ފުރުޞަތަކާ ވެސް އަޅުގަނޑު މި އެދުނީ، ދިވެހިރާއްޖެއަށް މިހާރު ދިވެހިން ދުޅާ ގޮތުގައި، އިނގިރޭސިން؛ ބައެއް ދިވެހިން ދުޅާ ގޮތުގައި އިނގިރޭސިން އުޅުދިގެން ޒަމާނުއްސުރެ ހިފާ ގޮތަށް ވާހަކަދައްކާލީ. އިއްޒަތްތެރި ރައީސް؛ އަޅުގަނޑު ކުރިން ވެސް ދަންނަވައިފިން، ދިވެހިރާއްޖެއަކީ އިންޑިއާގައި ގޮތުން ރަސްކަންކުރި ދުއިސައްތަ އަހަރު. އެ ގޮތުންނަނި ހިސާބުގެ އުރުދޫގެ ޖެހި ދަ ގޮތަށް މިހުން އަހަރުގެން ޕޯޗުގީޒުން ދިމާވުން، އަލްފާސިސްޓޯނާ ދިމާވުން އަހަރުގެން ބޮޑު ބައެއް ހިފައިގެން ދުއިސައްތަ އަހަރު އިނގިރޭސިން ރަސްކަންކުރިއިރުގައި ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިވެހިން ތިބޭ. ފުރަތަމަ އެ މީހުންގެ ނަން، ގޮތުގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަން ރާވާ އޮތް ބަދަލުވެގެން އަދި ހިންދޫސްތާނުގެ ކަމުގެ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި؛ އަދި އެ މީހުން ދިވެހިރާއްޖެއިން ބާރުވެ އަހަރު ޙަމަލާދީގެން ވަރަށް ބޮޑަށް ތުރާކުން. ފަހުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދިވެހިން މި ބައިނަ މިއަދު ޖަމާޢަތްތަކުގެ ވާހަކަ. އަދި އެކަން ޖާގަ ހިނގާ ސުލްޠާނުން އިސްތިޢުމާރު ކުރިމަތިލާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި، ދިވެހިންގެ ކަމުގެ، އަދި އެކަމަކު ގަވާއިދު، ބިރުވެރި ސަރުކާރުތަކުގައި ދިވެހިރާއްޖެއަށް. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މަޢުލޫމާތުދޭ ގޮތުން ސަރުކާރުތަކުގެ ސަރުކާރުތަކާ ގުޅޭ ސިޔާސަތު، އެ ސިޔާސަތުތަކާ ސަރުކާރުތަކުން ގުޅުން ބާރު އަދި ހިންގާ ސަރުކާރުގެ ސަރުކާރާ އެއްކޮށް ދިވެހިރާއްޖެ ހިނގައިދިޔައީ ވެސް، އަދި ސިޔާސީ ބަދަލުތަކުގެ ނަތީޖާ ގަބޫލުކުރަން؛ އެއްކޮށްގެން ބައެއް ހިމާޔަތް، އަންނަނިވިގޮތަށް ގާނޫނީ ހިމާޔަތް، ސުލްޠާން؛ މި ކަންކަމުގަނޑު ބޮޑުކަމުގެ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ވެސް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިވެހިން ވަރަށް ވިސްނުން ބޭރުކަމާ އެކު އަރުވާލެވުނު ހާލަތު. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިވެހިން ގޮސް ވަކިވަކި ބަޔަކާ ގުޅިގެން ނުވަތަ އެ މީހުންގެ ބާރުގަދަ ވަރުގަދަ ނުވަތަ އެހެން ކަންތައް، ރާއްޖޭގެ ސިޔާސަތު ބަދަލުއައިސް ކަންތައްތަކަށް އެ މީހުންނަށް؛ އެ މީހުން އަބަދުވެސް ވިސްނާފައި ހުރި ބޭރުގެ ފިޔަވަޅުތަކާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ވެރިމީހުން ގޮސް. ދިވެހިރާއްޖޭގެ އިސްތިޢުމާރީ ދައުލަތް އެއީ ރާއްޖޭގެ ތާރީޚު އަދި އިދުރީސް ކުރިމަތިލާ ދުވަސްވަރު. 1153ގެ ދު އަހަރު ކުރީގައި ދިވެހިރާއްޖެ، އިންޑިއާ ކަނޑުގެ ސަރަޙައްދު ތާރީޚު ކުރިމަތިލާ ދުވަސްވަރު. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން މަޢުލޫމާތުދޭގައި ވެސް، ޗީނުން، ފުރަތަމަކަމުގެ

ވާހަކަ. އެއަށްވުރެ ތަފްޞީލު ބައެއް ދިވެހިބަހަކީ. މިހާރު ވެސް މިޖުޒީރާގައި ހުށަހަޅާ ޤާނޫނީ ހިމާޔަތްތަކުގެ ފައިސަލާތީ. ބަސް ފައިސާފޮތިތައް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދާރުލްއާސާރުގައި ހުންނަން އިއްޒަތްތެރި ރައީސް. ސްކްރޯލް ކުރިންނަން އަސްގަނޑަށްޓަކައިވުމުގައި މި އެއްޗެހިއެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކުރިންނަކީ ކިޔަވައިދިނުމުގެ. ބަހާއި ތާނަ ފުރިހަމަކުރަން ތަރިކައިން ހަމަ މުޅިން އެ ވާހަކަ ދައްކާފައި މިއަދުހާސިލް. ކަންނަމަވެސް ދެއްކުމެއް ވާހަކަ ދައްކާފައި މި ޤައުމުގެ، ދިވެހިބަހަކީ ކިޔައިދިނުމަށް މި ޤައުމުގެ. އެހެން ޤައުމު ކަމުގެ ތާރީޚް. ތަރިކައިގެ އިސްލާމްދީނުގެ، އަދި އިދިރީސް އިސްޖެހި ކަނޑުގެ ފާޅުކަނޑަވަމުން، މިހާރު ފޮނުވިފައިވާ ފައިސާ. އަދި އިދިރީސް މި ތަނަށް ފޮނުވީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރަހައްދުގައި ފޮނުވިފައި، ހިންގާ ޖަޕާނު. އިޖިޕްޓުގެ ސިސިލީގައި އާދެވިގެން ކުރަ ބަރަސްކަލާފައި، ހިންގާ ޖަޕާނު، ސިލޯނު، ޗައިނާ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ފޮނުވިކަމަށް. އެއީ ޢަރަބި ބަހުން ވެސް ވާހަކަދައްކާ ބަރަސްކަލާފައެވެ. ކޮށްފައިވަނީ ވާހަކަދައްކާ ބަރަސްކަލާފައެވެ. މި ހުރިހާ އެއްޗެއް ހިފާފައި ވާހަކަދައްކާ ޝަރީޢަތުގެ ފުރަތަމަ ބަސްއެޅި ދިވެހިބަސް، ޢާއިލާއަށް ފޮނުވި ޙަޤީޤަތް. ކުރީގެ ބަސްތަކުގެ ބަހުރުވައެއް ކަމަށް ބެލެވެނީ. އެކަމަކު އެކަމެއް ނުވާ. އިންޑިއާގެ ވެސް ދުވެލިފައި. އަނބުރާ އެނބުރިލާ ފައިބަކީ ކަރަ ވެސް މާ ދުރަށް ދާނެ ބަހުރުވަތަކާ ދިވެހިބަސްއެކު. އެއް ޒަމާނެއް ދިޔަ، ދިވެހިބަސްއެއް ޢަރަބި ޤަވާޢިދު، ބޯޑިޔާ ހުސްވެފައި ވަރަށް ބޮޑުވީ ދުވަހަ. ވަކި ޢާއިލާއިން ޒަމާނެއްގެ ދިވެހިބަސް އަރަބިކުރަމުން، ބޮޑު ބަދަލުތަކެއް ވެސް ބަސްތަކުގައި ފުރިހަމަ ކުރެވުނު ބަހުރުވަ. އެއީ ޒަމާނެއް ދިޔަ. މިޒަމާނާއި، ޤައުމާއި ދިވެހިބަހާއި ވަރަށް ގިނަ ބަސްތަކާއި، ކުރީ ޒަމާނުގެ ބަހާއި ފައިސާ ދިވެހިބަސް، ތާނަފޮތުގެ ބަސްތަކާއި، ޤަވާޢިދުތަކާއި، ކިޔަވާދިނުމުގެ ދިވެހިބަހުގެ ޢާއިލާ. ވަނީ ދިވެހިބަހުގެ ވާހަކަ ދައްކާ ފުރިހަމަ އިސްލާމީ ވަރަށް ގިނަ ބަހުރުވަތަކާއި ދިވެހިބަހާއި ޒަމާނުގެ ތާރީޚު. ދުވަސް ވެސް ވަރަށް މާ ދިވެހިންނަށް ދިވެހިބަސް ދަސްކުރުމަށް ބަހުރުވަ ދިވެހިބަސް ކިޔަވައިދިނުމުގެ؛ އެހެން ވެސް ދޭތެރެ ދަރިވަރުންނަށް ކިޔަވާދޭ ބަހުރުވަ. ދިވެހިބަހުގެ އެއް ޒަމާނެއްގައި ކިޔަވައިދޭ ބަސްތަކާއި ދިވެހިބަހުގެ ހުރިހާ ބަސްތައް ކިޔަވައިދިނުމަށް؟ އަދި މި ބަހުރުވައިގެ ދަރަޖަ ފުރިހަމަކުރެވޭނީ. އެއްވެސް ކަމެއް ދިވެހިބަހުގެ، ދިވެހިން އެކުލެވޭ ކަންތައްތައް. އެއްވެސް ކަމެއް ދިވެހިން ތަރުޖަމާކުރެވޭނެ. ދިވެހިބަސް ޤަވާޢިދު، ކިޔަވާދިނުމުގެ މަސައްކަތް ބަހުރުވަ ފުރިހަމަކުރެވޭ. ދިވެހިބަސް ބަހުރުވަ ތާރީޚުގެ ބޮޑު. އެއީ ބަހުރުވަތަކާއި ދިވެހިބަހާއި، ބަސްތަކުގެ ދިވެހިބަހުގެ ސިފަ. ޙަޤީޤަތުގައި ބަހުރުވަ ފުރިހަމަ ކުރެވިފައިވާ ބަހުރުވަ. ދިވެހިބަސް ދިވެހިބަހާއި ކިޔަވާދިނުމުގެ ތާރީޚު ބޮޑު. ކުރު ދުވަސް ދިވެހިބަހުގެ ބޮޑު ތަރުޖަމާ. ދިވެހިބަސް ހިފާފައި އެއްވެސް ބަހެއް. ދުވަސް އަހަރު. ދިވެހިބަހުގެ ތާރީޚު ބޮޑު ދިވެހިބަހުގެ ބަހުރުވަ ދިވެހިބަސް. ބޮޑު ދިވެހިބަހުގެ ތަރުޖަމާ ކުރުމާއި ދިވެހިބަހަށް ބަހުރުވަ ކިޔަވައިދިނުމަށް، ދިވެހިބަހާއި ބަސްތަކުގެ ތާރީޚު. ދިވެހިބަހުގެ؛ ދިވެހިބަހުގެ ތާރީޚަކީ ވަރަށް ގިނަ ބަހުރުވަތަކުގެ ދިވެހިބަހެއް. ބޮޑު ދިވެހިބަސް މިހާރު ދިވެހިބަހުގެ ދިވެހިބަސް، އެހެން ދިވެހިބަހާއި

ފަޚުރުވެރި ތާރީޚެއް އޮތް ބައެއްކަން. ބަލަންވީނޫންތޯ! އެހެރީ މިއުޒިއަމްތަކާއި މިހާރު ދުނިޔޭގެ ތަންތަނުން އެހެރީ ވަގުތުން ލައިވްކޮށް ބެލޭނެ ތަންތަން އެހެރީ. ލައިބްރަރީތަކާ އެއްޗެހި ބަލަންވީ ނޫންތޯ؟ ސްކޫލުތަކުގައި ކިޔަވައިދޭ ގޮތް ބަދަލުކުރަން އެބަ ޖެހޭ. ދިވެހިންނަކީ ކޮންބައެއްކަން ދިވެހިންނަށް ކިޔައިދޭން އެބަޖެހޭ. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް. އެއީ ޚާރިޖީ ސިޔާސަތެއް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކުލަވައިލައިގެން ގެންދެވޭނީ ދިވެހިންނަށް ދިވެހިންނަކީ ކޮންބައެއްކަން، އަދި ދިވެހިންނަކީ ކޮންބައެއްކަން ދުނިޔެއަށް ކިޔައިދީގެން. ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި ރައީސް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ ޢިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އާދެ! ބަހުސްގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގަންނަވަން އެދިވަޑައިގެންފައިވާ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މި ވަގުތު އިތުރު މެންބަރަކު ވަޑައިގެންނުވުމާ އެކުގައި އަދުގެ މި އައިޓަމު މި ވަގުތަށް [illegible]، [illegible] އައިޓަމުގައި ވެސް އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެއީ މި ވަގުތުގެ މަޖިލީހުގެ ދުވަހުގެ [illegible] އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] މި ނިންމަނީ.

ނިންމުން

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އެހެންވީމާ، މިއަދުގެ ޖަލްސާ އަޅުގަނޑު ނިންމާލަން ގަސްދުކުރަނީ. ދެން މަޖިލީހުގެ ޖަލްސާއެއް އޮންނާނީ 19 މާރިޗު 2024 ވާ އަންގާރަ ދުވަހުގެ ހެނދުނު 10:30 ގައި.

والحمد لله ربّ العالمين. މަޖިލިސް ނިމުނީ.

Overall Voting Result 3/18/2024 1:06:32 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Ganoon no.7/2010 Dhivehi Raajjeyge idhaaree dhaairaathah laamarukazee usoolun hingumuge ganoon ah islaah genaumuge bill faaskurumah

Results

Present:	55
Eligible to vote:	54
Yes:	42
No:	0
Abstain:	0
Voted:	42
Not Voted:	12

Note: All inserted cards will be counted as present by the system.

ID	Name	Organisation	Result
01	Speaker		No voting right
09	Ali Niyaz (MDP)	Hulhumalé	Yes
10	Ibrahim Muizzu (MDP)	Henveyru Uthuru	Yes
11	Ali Azim (TD)	Medhu Henveyru	Not Voted
12	Hussain Shaheem (MDP)	Henveyru Dhekunu	Yes
13	Hassan Latheef (TD)	Henveyru Hulhangu	Yes
14	Eva Abdulla (TD)	Galolhu Uthuru	Yes
16	Mohamed Rasheed (TD)	Mahchangoalhi Uthuru	Yes
18	Ahmed Haitham (PNC)	Mahchangoalhi Dhekunu	Yes
19	Imthiyaz Fahmy (TD)	Maafannu Uthuru	Not Voted
20	Ibrahim Rasheed (TD)	Maafannu Medhu	Yes
21	Adam Ali (PNC)	Maafannu Dhekunu	Yes
22	Mohamed Falah (MDP)	Maafannu Hulhangu	Yes
24	Ahmed Saleem (MDP)	Hoarafushi	Not Voted
25	Mohamed Shifau (MDP)	Ihavandhoo	Yes
26	Ahmed Abdulla (MDP)	Baarashu	Not Voted
27	Abdulla Waheed (MDP)	Dhidhdhoo	Yes
28	Ibrahim Shareef (MDP)	Kelaa	Yes
31	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
34	Mohamed Raee (MDP)	Makunudhoo	Yes
35	Abdulla Shaheem Abdul Hakee...	Kanditheemu	Not Voted
36	Ali Riza (MDP)	Milandhoo	Yes
37	Mohamed Rashid (PNC)	Komandoo	Yes
39	Ahmed Easa (MDP)	Kendhikulhudhoo	Yes
40	Ahmed Haroon (MDP)	Manadhoo	Yes
41	Mohamed Abdulla Shafeeg (MDP)	Velidhoo	Yes
42	Yoonus Ali (MDP)	Holhudhoo	Yes
43	Mohamed Rasheed Hussain (M...	Alifushi	Yes
44	Mohamed Waheed (TD)	Ungoofaaru	Yes
45	Ismail Ahmed (MDP)	Dhuvaafaru	Yes
46	Hassan Ahmed (PNC)	Inguraidhoo	Yes
49	Ahmed Saleem (PPM)	Eydhafushi	Yes
50	Ali Hussain (JP)	Kendhoo	Yes
51	Jeehan Mahmood (MDP)	Hinnavaru	Yes
53	Abdul Ghani Abdul Hakeem (PNC)	Kurendhoo	Yes
55	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	Yes
57	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	Yes
58	Hassan Shiyan (PNC)	Thoddoo	Yes
59	Qasim Ibrahim (JP)	Maamigili	Not Voted
63	Hussain Gasim (MDP)	Keyodhoo	Not Voted
67	Abdul Muhsin Hameed (PNC)	Nilandhoo	Not Voted
69	Ahmed Amir (MDA)	Kudahuvadhoo	Not Voted
70	Hassan Afeef (TD)	Vilufushi	Yes
72	Mohamed Nashiz (MDP)	Kinbidhoo	Yes
74	Ali Hameed (PNC)	Isdhoo	Yes
75	Mohamed Wisam (MDP)	Gamu	Not Voted
79	Yaugoob Abdulla (MDP)	Dhaandhoo	Yes
82	Abdulla Saneef (MDP)	Thinadhoo Dhekunu	Yes

ID	Name	Organisation	Result
83	Hussain Firushan (TD)	Madaveli	Yes
86	Mohamed Rasheed (MDP)	Fuvahmulah Uthuru	Not Voted
87	Hussain Mohamed Didi (MDP)	Fuvahmulah Medhu	Yes
88	Mohamed Mumthaz (MDP)	Fuvahmulah Dhekunu	Yes
89	Ilyas Labeeb (TD)	Hulhudhoo	Yes
93	Ahmed Rasheed (TD)	Hithadhoo Medhu	Not Voted
95	Rozaina Adam (MDP)	Addu Meedhoo	Yes

Overall Voting Result 3/18/2024 1:08:57 PM

Voting Mode: Open

VOTE

Rayyithunge Majleehuge gavaid ge 179 vana maadhaage dhashun Henveyru Hulhangu dhaairaage member hushahalhuvvaafaiva massala ah bahuskurumah

Results

Present:	55
Eligible to vote:	54
Yes:	14
No:	10
Abstain:	0
Voted:	24
Not Voted:	30

Note: All inserted cards will be counted as present by the system.

ID	Name	Organisation	Result
01	Speaker		No voting right
09	Ali Niyaz (MDP)	Hulhumalé	Not Voted
10	Ibrahim Muizzu (MDP)	Henveyru Uthuru	Not Voted
11	Ali Azim (TD)	Medhu Henveyru	Not Voted
12	Hussain Shaheem (MDP)	Henveyru Dhekunu	Not Voted
13	Hassan Latheef (TD)	Henveyru Hulhangu	Yes
14	Eva Abdulla (TD)	Galolhu Uthuru	Yes
16	Mohamed Rasheed (TD)	Mahchangoalhi Uthuru	Yes
18	Ahmed Haitham (PNC)	Mahchangoalhi Dhekunu	No
19	Imthiyaz Fahmy (TD)	Maafannu Uthuru	Not Voted
20	Ibrahim Rasheed (TD)	Maafannu Medhu	Yes
21	Adam Ali (PNC)	Maafannu Dhekunu	No
22	Mohamed Falah (MDP)	Maafannu Hulhangu	Not Voted
24	Ahmed Saleem (MDP)	Hoarafushi	Not Voted
25	Mohamed Shifau (MDP)	Ihavandhoo	No
26	Ahmed Abdulla (MDP)	Baarashu	Not Voted
27	Abdulla Waheed (MDP)	Dhidhdhoo	Not Voted
28	Ibrahim Shareef (MDP)	Kelaa	Not Voted
31	Hussain Ziyad (MDP)	Vaikaradhoo	Yes
34	Mohamed Raee (MDP)	Makunudhoo	Yes
35	Abdulla Shaheem Abdul Hakee...	Kanditheemu	Not Voted
36	Ali Riza (MDP)	Milandhoo	Not Voted
37	Mohamed Rashid (PNC)	Komandoo	No
39	Ahmed Easa (MDP)	Kendhikulhudhoo	Not Voted
40	Ahmed Haroon (MDP)	Manadhoo	Not Voted
41	Mohamed Abdulla Shafeeg (MDP)	Velidhoo	Yes
42	Yoonus Ali (MDP)	Holhudhoo	Yes
43	Mohamed Rasheed Hussain (M...	Alifushi	No
44	Mohamed Waheed (TD)	Ungoofaaru	Yes
45	Ismail Ahmed (MDP)	Dhuvaafaru	No
46	Hassan Ahmed (PNC)	Inguraidhoo	Yes
49	Ahmed Saleem (PPM)	Eydhafushi	Not Voted
50	Ali Hussain (JP)	Kendhoo	Not Voted
51	Jeehan Mahmood (MDP)	Hinnavaru	Not Voted
53	Abdul Ghani Abdul Hakeem (PNC)	Kurendhoo	Not Voted
55	Ibrahim Naseem (PNC)	Thulusdhoo	No
57	Hassan Zareer (PNC)	Mathiveri	No
58	Hassan Shiyan (PNC)	Thoddoo	No
59	Qasim Ibrahim (JP)	Maamigili	Not Voted
63	Hussain Gasim (MDP)	Keyodhoo	Not Voted
67	Abdul Muhsin Hameed (PNC)	Nilandhoo	Not Voted
69	Ahmed Amir (MDA)	Kudahuvadhoo	Not Voted
70	Hassan Afeef (TD)	Vilufushi	Yes
72	Mohamed Nashiz (MDP)	Kinbidhoo	No
74	Ali Hameed (PNC)	Isdhoo	Not Voted
75	Mohamed Wisam (MDP)	Gamu	Not Voted
79	Yaugoob Abdulla (MDP)	Dhaandhoo	Not Voted
82	Abdulla Saneef (MDP)	Thinadhoo Dhekunu	Yes

ID	Name	Organisation	Result
83	Hussain Firushan (TD)	Madaveli	Yes
86	Mohamed Rasheed (MDP)	Fuvahmulah Uthuru	Not Voted
87	Hussain Mohamed Didi (MDP)	Fuvahmulah Medhu	Not Voted
88	Mohamed Mumthaz (MDP)	Fuvahmulah Dhekunu	Not Voted
89	Ilyas Labeeb (TD)	Hulhudhoo	Yes
93	Ahmed Rasheed (TD)	Hithadhoo Medhu	Not Voted
95	Rozaina Adam (MDP)	Addu Meedhoo	Not Voted